༄༅། །ཕུ་བོས་ནུ་བོར་གདམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོའི་
འགྲེལ་པ་མི་ཆོས་གནད་ཀྱི་མེ་ལོང་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་མཛད།

དཀར་ཆག

ཕུ་བོས་ནུ་བོར་གདམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པ་མི་ཆོས་གནད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

དང་པོ་ནི། མདོ་འདི་གང་ནས་བྱུང་བའི་ཡུལ་གདོད་མའི་བོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་སུ་བཤད་པ། 1
དང་པོ་སྣོད་ནི། 1
གཉིས་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན། 4
གསུམ་པ་རིག་གནས། 7
དང་པོ་ཞིང་ལས་རིག་གནས། 8
གཉིས་པ་ཕྱུགས་ལས་རིག་གནས། 10
གསུམ་པ་འཁེལ་འཐག་རིག་གནས། 11
བཞི་པ་རྫ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ། 11
ལྔ་པ་རི་མོའི་ལག་རྩལ། 12
དྲུག་པ་ཚོན་གྱི་ལག་རྩལ། 12
བདུན་པ་རོལ་མོའི་རིག་གནས། 13
བརྒྱད་པ་བྲོ་གར་གྱི་རིག་གནས། 13
དགུ་པ་ལྕགས་རིགས་བཞུ་སྦྱོང་གི་ལག་རྩལ། 14
བཅུ་པ་བཟའ་བཏུང་རིག་གནས། 16
གཉིས་པ་ཕུ་བོས་ནུ་བོར་གདམས་པའི་མདོ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། 21
དང་པོ་གླེང་གཞི་ལ་དྲུག་སྟེ། 25
དང་པོ་བསྟན་བཅོས་འདི་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བྱུང་བ་ནི། 25
གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བ་ནི། 26

གསུམ་པ་གང་ཟག་སུ་ཞིག་གིས་སླུས་པ་ནི། 26
བཞི་པ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སླུས་པ་ནི། 27
ལྔ་པ་ནུ་བོས་ཕུ་བོ་ལ་གདམས་པ་སྟོན་པར་ཞུས་པ་ནི། 27
དྲུག་པ་ཕུ་བོས་གདམས་པ་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི། 28
གཉིས་པ་དངོས་གཞི་དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི། 31
༡ མི་ཚེའི་དམིགས་འདུན་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར། 31
༢ མི་ཚེའི་སྙིང་པོ་མ་ཤོར་བར་བྱ་བ། 36
༣ དྲང་བདེན་མི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བར་གཟུང་དགོས་པའི་སྐོར། 36
༤ འཛངས་པའི་དབྱེ་བ་སོགས་བསྟན་པ། 44
༥ བློ་སྒམ་པའི་ཚད་བསྟན་པ། 46
༦ མི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། 48
༧ མི་ཆོས་དེ་རྣམས་བཟང་པོ་ཡིན་པར་མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ། 50
༨ བཟང་ཡང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་ཕན་པ་མེད་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ། 52
༩ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོས་མོལ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་ཚུལ། 52
༡༠ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གནད་སྨིན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཚུལ། 60
༡༡ གྲོགས་དང་འགྲོགས་ཚུལ། 61
༡༢ གྲོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་ན་ཟུར་ནས་གྲོས་འདེབས་བྱ་ཚུལ། 63
༡༣ གྲོས་གདབ་རུང་བའི་ཚད་བསྟན་པ། 64
༡༤ འཁོར་རྣམས་བདེ་བས་བསྐྱང་ཚུལ། 65
༡༥ སེམས་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ། 66
༡༦ ཕ་མ་སོགས་དྲིན་ཅན་ལ་དྲིན་ལན་ཇི་ལྟར་གཞལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ། 72
༡༧ དྲིན་ལན་གཞལ་བའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་བ་བསྟན་པ། 73
༡༨ ཕ་མ་ལས་གཞན་པ་ལ་དྲིན་གཞལ་ཚུལ་བསྟན་པ། 74
༡༩ དྲིན་ཆེ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་བསྟན་པ། 76
༢༠ སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་འདྲིས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ། 76

༢༡ བྱམས་སྡང་གི་དབྱེ་འབྱེད་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ། 77

༢༢ གོང་མ་རྣམས་བདག་ལ་མི་བྱམས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ། 80

༢༣ འགོན་པ་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ། 81

༢༤ མི་གཞན་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱ་ཚུལ། 82

༢༥ མཛའ་གྲོགས་ལ་རོགས་རམ་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ། 84

༢༦ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དོགས་ཐོན་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ། 85

༢༧ བསྟེན་བྱའི་གྲོགས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་བསྟན་པ། 86

༢༨ གོང་མའི་གསུང་ལ་ བླང་དོར་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ། 87

༢༩ ཕྲ་མ་ལ་མཉན་རུང་མིན་བསྟན་པ། 88

༣༠ མཛའ་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱང་ཚུལ་བསྟན་པ། 88

༣༡ བུ་ཕྲུག་བསྐྱང་ཚུལ་བསྟན་པ། 94

༣༢ བཟའ་མི་དང་འགྲོགས་ཚུལ་བཤད་པ། 110

༣༣ མནའ་མ་དང་སྨྱུག་མོ་འགྲོགས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 113

༣༤ ཕྱོ་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་འགྲོགས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། 115

༣༥ ནོར་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཚུལ་བཤད་པ། 117

༣༦ ཚོག་ཤེས་ཀྱི་ར་བ་ལས་མ་བརྒལ་བའི་སྒོ་ནས་ནོར་བཙལ་རུང་བར་བཤད་པ། 121

༣༧ ལོངས་སྤྱོད་ཕྱུག་པའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། 123

༣༨ མི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་འཚོ་བ་སྐྱིད་པོ་རོལ་ཆོག་པར་བཤད་པ། 125

༣༩ མཐོན་པོ་ཡིན་ཡང་ལུགས་དང་མཐུན་པར་མ་བྱས་ན་བར་ཆད་ཞུང་བར་བཤད་པ། 126

༤༠ བརྩོན་འགྲུས་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ། 129

༤༡ ཁ་ཟེར་བ་འབྱུང་བས་འགྲོ་མི་རུང་བའི་གནས་གཉིས་བསྟན་པ། 129

༤༢ ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དོན་ལ་མཁྲེགས་འཛིན་བྱེད་པ་ མི་ལེགས་པར་བསྟན་པ། 131

༤༣ ཕ་མའི་སློབ་གསོ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་རུང་མིན་བསྟན་པ། 133

༤༤ རང་ཉིས་ཀྱི་ལན་པ་རང་ལ་བསྒྲིག་དགོས་པར་བཤད་པ། 134

༤༥ སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། 135

༡༽ གཞན་ལ་ཚིག་གིས་བརྙས་མི་རུང་བར་བཤད་པ། 135
༢༽ ཡ་རབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ། 136
༣༽ གསང་བ་ཐུབ་དགོས་པར་བཤད་པ། 136
༤༽གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ལ་མནའ་མི་འདོར་བར་བཤད་པ། 137
༥༽ བདག་བསྟོད་གཞན་སྨད་མི་བྱ་བར་བཤད་པ། 138
༦༽ དོན་མེད་ཀྱི་རྩོད་པ་མི་བྱ་བར་བཤད་པ། 139
༧༽ མངགས་པ་གོ་ཆོད་བྱ་དགོས་པར་བཤད་པ། 140
༨༽ ནོར་ལ་དམ་ཟློད་རན་པར་བྱ་བར་བཤད་པ། 140
༩༽ ཁ་བཤད་དོན་འཁྱོལ་བྱ་དགོས་པར་བཤད་པ། 141
༡༠༽ གཏམ་ཁ་གསལ་སྨྲ་དགོས་པར་བཤད་པ། 141
༡༡༽ མཚང་གསུམ་སྤང་བར་བཤད་པ། 142
༤༦ དྲིས་ལན་འདི་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་མི་ཆོས་ཀྱི་གནད་རྣམས་འདུས་པར་བཤད་པ། 143
༤༧ མི་ཆོས་ཀྱི་ལག་ལེན་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་ཚུལ་བཤད་པ། 144
མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ། 145

༄༅། །ཕུ་བོས་ནུ་བོར་གདམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པ་ མི་ཆོས་གནད་ཀྱི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

བོད་གནའ་བོའི་མི་ཆོས་རིག་པ་ཕུ་བོས་ནུ་བོར་གདམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཆད་པ་ལ།

མདོ་འདི་གང་ནས་བྱུང་བའི་ཡུལ་གདོང་མའི་བོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་སུ་བཤད་པ་དང་། དེ་ནས་བྱུང་བའི་རིག་གཞུང་མདོ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།།

དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་གདོང་མའི་བོད་ཅེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྟོད་བཅུད་རིག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།

དང་པོ་སྟོད་ནི།

གནའ་སྔ་མོའི་དུས་སུ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་འཇིག་རྟེན། གནམ་སྔོན་པོ་ཐང་ལ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། སྟོད་ཀྱི་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་རྫིང་གི་ཚུལ། །བར་དུ་དབུས་

གཙང་རུ་བཞི་ཡུར་བ་འདྲ། །སྨད་དུ་མདོ་ཁམས་སྒང་གསུམ་ཞིང་ལྟ་བུ། །ཀུན་ཀྱང་ཆུ་ཡི་རྒྱ་མཚོར་གྱུར་པའི་ནང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་བོད་མིས་རང་གི་ཆགས་ཡུལ་གྱི་གནའ་ཡི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་དེང་སང་གི་གནའ་རྗོག་རིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་པོར་བསྒྲུབ་ཏུ་ཡོད་དེ། ཀྱང་གོའི་ཚན་རིག་གླིང་གི་གནའ་རྗོག་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་གི་ས་ཆ་མང་པོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་གཞན་དང་ཇོ་མོ་གླང་མའི་ཉེ་འདབས་ནས་ཀྱང་ལོ་དུང་ཕྱུར་དུ་མའི་སྔོན་གྱི་ཨོར་དོ་ཝེའི་དུས་རབས་སུ་བྱུང་བའི་ཆུ་འབུ་འདབ་གསུམ་པ་སོགས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་སྲོག་ཆགས་ཀྱི་འགྱུར་རྡོ་རྙེད་པ་དང་། མཚོ་འཕགས་༥༠༠༠ཡོད་པའི་ས་ནས་ཀྱང་། གནའ་དུས་ཀྱི་ཉའི་རིགས་གཟུགས་པོའི་རིང་ཚད་ལ་སྨི་༢༠ཙམ་ཡོད་པའི་ཉ་འབྲུག་ཅེས་པ་དེ་དང་། ཇོ་མོ་གླང་མའི་གཏུམ་ཉ་འཁོར་སོ་ཅན་ཞེས་པ་དེའི་འགྱུར་རྡོ་རྙེད་པ་དང་། ས་གཞན་ནས་ཀྱང་དུང་ནེ་ཅོའི་མཆུ། བྱི་རུ་སོགས་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་མང་པོའི་འགྱུར་རྡོ་རྙེད་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་པ་ར་སྤྲོད་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོང་ཅག་གིས་ལོ་དུང་ཕྱུར་༥ཡི་སྔོན་དུ་ཡ་གླིང་གི་རྒྱ་གར་དང་། ཧྥི་གླིང་། མེ་གླིང་སོགས་གླིང་གཞན་མང་པོ་ཞིག་སྐམ་སའི་ངོ་བོར་གནས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་ཀྱི་གནས་འདི་ད་དུང་མཚོའི་གཏིང་ན་ཡོད་པས་ད་ལྟའི་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་འདི་སྐབས་དེར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ནས་དུས་ཚོད་ཧ་ཅང་རིང་པོ་ཞིག་སོང་བའི་རྗེས་ནས་གོང་པོའི་ཆུ་བརྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེང་སང་གི་རྒྱ་ལ་སེང་གཏམ་དང་གནམ་ལྕགས་འབར་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ནས་རིའི་ཟོམ་ཕྱེ་བས་ཆུ་རྣམས་འགག་དོག་མོ་དེར་ཐིམ་ནས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལྟར་དུ་སོང་བས་

མིང་ཡང་ཆུ་བཏབ་ཅེས་གྲགས་སོ། །ཆུ་རྣམས་ཕྱིར་སོང་བའི་ཤུལ་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་ཡུལ་གྱི་སའི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་དོད་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མཚོ་དེ་འཕོལ་བ་ཞི་ཞིང་རབ་ཏུ་བསིལ། །ཀོང་གི་ཆུ་བཏབ་ཅེས་བྱའི་ཐོམ་བྱེ་བས། །ཏུ་བཞི་ཆུ་ཡིས་གང་བ་དེ་ཏུ་ཐིམ། །ཆུ་གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཐིམ་པ་ཡིས། །བོད་ཁམས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་དོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་འདི་ཡང་གནའ་རྫོག་རིག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་ཡོད་དེ། ལོང་ཅག་གིས་ལོ་བྱེ་བ་༥་ཙམ་གྱི་སྔོན་དུ་བོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཡོངས་སུ་བྲི་ནས་ད་ལྟའི་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་འདི་སྐམ་ས་དམའ་མོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱ་གར་སྐམ་སའི་དུམ་ལེབ་དང་ཨེ་ཡོ་སྐམ་སའི་དུམ་ལེབ་གཉིས་ཕན་ཚུན་འཕྲད་ཅིང་བརྩུར་བའི་དབང་གིས་ས་ངོས་རིམ་གྱིས་ཇེ་མཐོ་ཇེ་མཐོར་གྱུར་ནས་ད་ལྟའི་མཐོ་སྒང་གི་རྣམ་པ་འདི་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འཕོར་སྐར་གྱིས་བླངས་པའི་འདྲ་པར་ལ་བལྟས་ན། བོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཕལ་ཆེ་བ་ཕྱིར་སོང་བའི་རྗེས་ཤུལ་ནི། ཁམས་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་སྤེ་རོང་དང་འཇོལ་སྗོང་ངམ་བདེ་ཆེན་རྫོང་སོགས་ཀྱི་གནས་ན་གསལ་བར་མཐོང་ཐུབ་བོ། །

དེ་ནས་ཡང་དུས་ཡུན་ཧ་ཅང་རིང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བོད་ཡུལ་འདི་བྲག་དང་རི་དྭགས་སོགས་དུད་འགྲོ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གླིང་ག་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་ཤ་རྒྱང་རི་དྭགས་གླིང་། །བར་གྱི་ཏུ་བཞི་སྟག་གཟིག་གཅན་གཟན་གླིང་། །སྨད་ཀྱི་སྒང་དྲུག་འདབ་ཆགས་བྱ་ཡི་གླིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཚེ་ན་བོད་ཡུལ་འདི་དུད་འགྲོ་སྣ་ཚོགས་པས་གང་ནས་ཡོད་པ་ལས་མིའི་འགྲོ་བ་ནི་ད་དུང་མ་བྱུང་བར་འདོད་དེ། མ་ཎི་བཀའ་འབུམ་ལས། དུས་དེ་ཙ་ན་བོད་ཡུལ་གླིང་དགུ་བྱ་བ་ན། ཞེས་པ་ནས།

སེམས་ཅན་མི་བྱ་བའི་མིང་ཡང་མེད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

སྐབས་དེ་ན་ཡུལ་འདི་ད་ལྟ་དང་མི་འདྲ་བར་གནམ་གཤིས་ཏ་ཅང་དྲོ་བའི་ཚ་ཁྲུལ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ཚ་ཁྲུལ་ན་ཡོད་པའི་རྩི་ཤིང་དང་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཀྲུང་ཧྭ་གླིང་གི་གནའ་རྫོག་རིག་པའི་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནག་ཆུ་དཔལ་མགོན་རྫོང་གི་སློན་པོ་ལ་གཤོངས་ས་ནས་ཤིང་ཏྲ་ལའི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོའི་ལོ་མ་དང་། བསེ་སྡོང་། ཚ་ཁྲུལ་གྱི་ཉ་རིགས་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་རྡོ་མང་པོ་རྙེད་པ་དེ་དག་གིས་གསལ་པོར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གནའ་རྫོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཡུལ་ནས་རྙེད་པའི་སྲོས་ཤེལ་གྱི་འགྱུར་རྡོ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་བྱེ་བ་༥་ཡི་སྔོན་དུ་བོད་ཡུལ་འདི་ད་ལྟའི་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ཤུ་སིང་པན་ནའི་ས་ཆ་བཞིན་དུ་མཚོ་འཕགས་སྨི་༧༠༠༠་ཙམ་དང་། ལོ་ཧྲིལ་པོའི་ཆ་མཉམ་དྲོད་ཚད་སེ་དྲོད་ཏུའུ་༣༠་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ཤིང་ཇུགྲོ་ཧླི་དང་། ཏྲ་ལ། ལོ་ཤིང་། ག་བུར་གྱི་སྡོང་པོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་ཚ་ཁྲུལ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདི་དང་པོ་རྒྱ་མཚོ་དང་། དེ་ནས་ཤིང་ཏྲ་ལའི་སྡོང་པོ་སོགས་ཚ་ཁྲུལ་གྱི་ཤིང་སྡོང་ཚར་དུ་དངར་ཞིང་ཚ་བ་ཆེ་བའི་ཡུལ་ཞིག་དང་། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཇེ་མཐོར་སོང་ནས་ད་ལྟའི་གྲང་ངར་ཆེ་བའི་མཐོ་སྒང་འདིར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ།

བོད་རང་གི་བཤད་ཚུལ་ནི། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། སྤྲུལ་པའི་སྤྲེའུ་བྲག་སྲིན་འདུས་པ་ལས། །རིས་དྲུག་ནས་འཕོས་སྤྲེའུ་སྤྲུག་དྲུག་ཅིག་བྱུང་། །གཅིག་ནི་

དམྱལ་བའི་གནས་ནས་ཚེ་འཕོས་པས། །ངོ་ནག་མི་སྡུག་སྡུག་སྲན་ཆེ་བར་སྣང་། །ཡི་དྭགས་
ནས་འཕོས་ཟས་སྲེད་སེར་སྣ་ཆེ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་གླེན་ལ་གཟུགས་བྱད་ངན། །ལྷ་མིན་
ནས་འཕོས་ཁྲུ་ལ་ཕྲག་དོག་ཆེ། །མི་ནས་འཕོས་དེ་སེམས་ཆུང་ཤེས་རིག་རྒྱས། །ལྷ་ལས་
འཕོས་དེ་རྒྱུད་དགེ་བྱད་བཞིན་བཟང་། །དེ་ཀུན་ཕ་ཡིས་ཤིང་ཏོག་གིས་གང་བ། །ནགས་མ་
བྱ་ཚོགས་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་བསྐྱལ། །ལོ་འགའ་ལོན་ནས་བལྟ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཚེ། །དེ་ལས་མི་
མིན་སྤྲེའུ་མིན་བཞི་བརྒྱུར་འཕེལ། །ཤིང་ཏོག་ཟད་ཅིང་བཀྲེས་པས་འཐབ་ཅིང་རྩོད། །ཅེས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་རིགས་རྒྱུད་རྣམས། །ཁྲིད་དེ་མ་རྨོས་པ་ཡི་ལོ་ཏོག་
བསྟན། །ལོ་ཏོག་ཟོས་པས་དེ་ཀུན་མི་ཉིད་གྱུར། །མ་རྨོས་འབྲུ་ཟ་གོས་སུ་ཤིང་ལོ་
གྱོན། །ནགས་ན་རི་དྭགས་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཡི། །ཀློ་དང་མོན་ལྟར་སྤྱོད་པས་བོད་ཡུལ་
གང་། །ཀུན་ཀྱང་ཕ་རིགས་མ་རིགས་གཉིས་སུ་གནས། །སྤྲེ་འུ་བྱང་སེམས་ཕ་ཡི་རིགས་བྱུང་
རྣམས། །དད་བརྩོན་བརྩེ་ལྡན་གཏོང་ཕོད་དག་ལ་དགའ། །རྒྱུད་འཇམ་ཚིག་བཙུན་སྨྲ་
མཁས་དང་ཚུལ་བཟང་། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཆུང་ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཡིན། །བྲག་སྲིན་མ་ཡི་
རིགས་གྱུར་གཙོ་ཆེ་རྣམས། །ཉོན་མོངས་ཆེ་ཞིང་འཁྲུན་སེམས་ཕྲག་དོག་རྒྱས། །ཟས་ནོར་
ལ་སྲེད་ཁྲོ་གཏུམ་གཞན་སྐྱོན་སྒྲོག །འོན་ཀྱང་ལུས་ཤེད་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན། །གཉིས་ཀ་
སྤྲུལ་པ་ཡིན་པས་མི་ཀུན་ཀྱང་། །ཆོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བ་མང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་བོད་ཡུལ་
མི་ཡི་འགྲོ་བ་དར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་རྣམས་ཐོག་མའི་དུས་སུ་སྤྲེའུ་ནས་རིམ་བཞིན་
མིར་གྱུར་པ་དང་། མིར་གྱུར་ནས་དང་པོ་ཤིང་ཏོག་ཟ་བ་དང་། ཇོན་བྱེད་པ། ཇོའི་ལག་ཆ་
བཀོལ་བ། ནགས་སུ་སྡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །འདི་དག་ནི་སྤྱིའི་ཆ་ནས་དེང་
རབས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བར་ཡོད་དེ། གནའ་རྙོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངའ་
རིས་རྩ་མདའ་ཇོང་ནས་ཤྭ་སྐྱེ་རིང་དང་། བསེའི་འགྱུར་ཇོ་ཧྲེད་པ་དང་། ཀློན་པོ་ལ་ནས་

ཀྱང་བསེའི་འགྱུར་རྡོ་རྙེད། གཞན་ཡང་ཚ་ཁུལ་ན་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་མང་པོའི་འགྱུར་རྡོ་རྙེད་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་གཏུམ་འབྲུག་དང་གྲང་སར་གནས་པའི་བསེ་རྩིད་ཅན་གྱི་འགྱུར་རྡོ་ཡང་རྙེད་དེ། འདི་དག་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་གི་ཁོར་ཡུག་གི་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་པར་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་འགྱུར་བ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། གནའ་དུས་སུ་ད་ལྟ་མེད་པའི་སྲོག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་སོ། །

དེ་ལྟར་བོད་ཡུལ་འདིར་ཤིན་ཏུ་སྔ་མོའི་དུས་ནས་སྲོག་ཆགས་སྣ་ཚོགས་པ་གནས་པར་མ་ཚད་མིའི་རིགས་ཀྱང་འཚོ་གནས་བྱས་ཡོད་པ་ནི། དེང་སང་ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་རྡོ་ཆས་སོགས་དངོས་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་བདེན་དཔང་བྱེད་ཐུབ་སྟེ། ༢༠༡༨ ལོ་ལྔ་སའི་ཆུ་བཟང་གྲོང་པའི་ཉེ་འདབས་ནས་གནའ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྡོ་ཕ་ལྷང་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་མིའི་རྐང་ལག་གི་རྗེས་མང་པོ་ཞིག་རྙེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པས་རྗེས་དེ་དག་བཞག་པའི་དུས་ཚོད་ནི་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་༡༦.༩ནས་༢༢.༦ཙམ་གྱི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ཟེར། གསར་མཐོང་འདི་༢༠༢༡ལོའི་འཛམ་གླིང་གི་གནའ་རྟོག་གསར་མཐོང་ཆེན་པོ་བཅུ་ཞེས་པའི་ནང་དུ་ཚུད་ཡོད་དོ། །

ཡང་༢༠༢༠ལོར་གནའ་རྟོག་པ་སྐོར་གཅིག་གིས། ཁམས་འདབ་པའི་ཕན་ཐོགས་ས་ཆ་ནས་རྡོ་ཆས་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་རྙེད་དེ། རྡོ་ཆས་དེ་དག་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་༡༣ནས་༢༠བར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ཟེར་ཏེ། རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནའ་རྟོག་གསར་མཐོང་ཆེན་པོ་བཅུའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་༢༠༡༩ལོ་ཀྱང་ཚན་གླིང་སོགས་ཀྱི་གནའ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཀན་ལྷོ་བསང་ཆུ་རྫོང་རྐན་གྱུའི་བྲག་དཀར་ཕུག་པ་ནས་བྱུང་བར་གྲགས་པའི་མིའི་རུས་པ་ལོ་ཁྲི་ཕྲག་༡༦གི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་རྙེད་པར་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཤིང་།

དེ་ཉིད་༢༠༡༩་ལོའི་འཛམ་གླིང་གི་གནའ་རྫོག་གསར་མཐོང་ཆེན་པོ་བཅུའི་ནང་དུ་ཚུད་དོ། །བདེན་དཔང་དེ་དག་གིས་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་འདིར་ཧ་ཅང་སྔ་མོའི་དུས་ཤིག་ནས་མིའི་འགྲོ་བ་གནས་པར་ཤེས་ནུས་ཏེ། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། ད་ལྟའི་དུས་སུ་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་ཞིག་རྟོགས་ཐུབ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་བོད་ཡུལ་འདིར་ཧ་ཅང་སྔ་མོའི་དུས་ཤིག་ནས་རང་ས་རང་མལ་ནས་བྱུང་བའི་མིའི་འགྲོ་བ་གནས་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རིག་གནས་ལ།

མིའི་རིགས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་རིང་ལ་རིག་གནས་ཅི་ཞིག་བསྐྲུན་པ་ནི། འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་ཇི་བཞིན་པ་ཞིག་ཤེས་དཀའ་ཡང་། དེང་སང་ཚན་རིག་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། མི་རྣམས་ཐོག་མའི་དུས་སུ་རྔོན་བྱེད་པ་དང་ཤིང་ཏོག་ཟ་བས་འཚོ་ཞིང་། དེ་ནས་ཞིང་སྨོ་བ་དང་ཕྱུགས་འཚོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་སུ་སོང་ནས་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་བཟོ་ལས་དང་ཚོང་ལས་ཀྱིས་འཚོ་བ་ཡིན། སྐབས་དེ་དང་དེར་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་བསྐྲུན་ཅིང་། བསམ་བློ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཡར་རྒྱས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རྔོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བཀོལ་བའི་རྡོ་ཆས་སྣ་ཚོགས་པ་ད་ལྟ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཡུལ་སོ་སོ་ནས་ཐོན་བཞིན་པ་དེ་དག་དང་། སྨོ་འདེབས་དང་ཕྱུགས་འཚོ་བ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་པས་ཤེས་ནུས་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་དོ། །

འོ་ན་བོད་ཀྱི་སྔ་མེས་རྣམས་ཀྱིས་གནའ་དུས་སུ་རིག་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྲུན་ཡོད་ཅེ་ན། ད་ལྟ་གནའ་རྫོག་རིག་པའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་གསལ་པོར་བརྗོད་ཐུབ་པ་ནི། བོད་གངས་ཅན་པའི་ལོ་༥༠༠༠ཡི་རིང་གི་དཔལ་ཡོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཏེ། དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།

དང་པོ་ཞིང་ལས་རིག་གནས་ནི།

བོད་ཡུལ་འདིར་མ་མཐའ་ཡང་ལོ་༥༠༠༠ཡི་སྔོན་ནས་ཞིང་ལས་རིག་གནས་དར་ཡོད་པ་གསལ་བར་ཤེས་ཏེ། དེའི་བདེན་དཔང་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་ཞིག་ནི། ཁམས་ཆབ་མདོའི་མཁར་རོ་གནའ་ཤུལ་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གནའ་ཤུལ་འདི་ནས་བྱུང་བའི་གནའ་རྫས་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་མ་མཐའ་ཡང་ལོ་༥༠༠༠ཡི་བར་དུ་ཡར་འདེད་བྱས་ཡོད་དེ། གནའ་རྫས་དེ་དག་གི་ཁྲོད་ན་རྡོ་ཆས་དང་། རུས་ཆས། རྫ་ཆས། རྒྱན་ཆ། འབྲུ་རིགས། སྒོ་ཕྱུགས་ཀྱི་རུས་པ། མིའི་སྡོད་ཁང་བཅས་ཤིན་ཏུ་གྲ་རྒྱས་པོ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་ཐོན་པའི་འབྲུ་རིགས་ལ་ཁྲེ་ཚུང་དང་། ཅེ་ཅེ། སོ་བ། གྲོ་བཅས་བཞི་ཡོད། དེ་དག་ལ་གནའ་རྫོག་རིག་པའི་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ཏེ། ཁྲེ་ཚུང་དང་ཅེ་ཅེ་ནི་ལོ་༧༨༠༠cal.BPཡི་སྔོན་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པ་དང་། གྲོ་ནི་ལོ་༣༦༠༠ཡི་སྔོན་དུ་བྱུང་བར་གཏན་འབེབས་བྱས་སོ། །ཆེད་མཁས་པ་འགའ་རེས་ཁྲེ་དང་ཅེ་ཅེ་ནི། ཡུལ་གཞན་ནས་ཁྱེར་འོངས་པ་ཡིན་གྱི། བོད་ཡུལ་ནས་སྐྱེ་མི་ནུས་ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་ཆེད་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་མང་པོའི་གནམ་གཤིས་ལ་བརྟགས་ཏེ། བོད་ཡུལ་གྱི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སྨོ་འདེབས་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །སྒོ་

ཕྱུགས་ཀྱི་རུས་པའི་ནང་དུ་ཐོག་དང་། ཕག་སོགས་ཀྱི་རུས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཤ་བ་སེར་ཆེན་དང་། རི་བོང་སོགས་རི་དྭགས་ཀྱི་རུས་པའང་བྱུང་འདུག། གནའ་རྫོག་པ་རྣམས་ཀྱིས། དངོས་པོ་དེ་དག་གིས་ལོ་༥༠༠༠ཡི་སྔོན་དུ་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ལས་དང་ཕྱུགས་ལས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དཔལ་འབྱོར་བསྐྱུན་ཅིང་། ཇོན་ཡང་བྱེད་པའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་བ་ཤེས་ཏེ། སྐབས་དེ་དུས་ནས་ཞིང་ཕྱུགས་སྤྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་ཟིན་པ་གསལ་པོར་རྟོགས་ནུས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་སའི་ཆུ་གོང་གི་གནའ་ཤུལ་ནས་འབྲུ་རིགས་འཐག་བྱེད་གཏུན་ཆེན་པོ་མི་གཅིག་གིས་ཐེག་དཀའ་བ་ལྔ་བུ་དུ་མ་བྱུང་ཞིང་། གནའ་རྫོག་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལོ་༨༠༠༠ཡི་གོང་ནས་ཞིང་ལས་དར་འདུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །

གཞན་ཡང་ཡར་ཀླུང་གཙང་པོའི་དབུས་རྒྱུད་གོང་དཀར་རྫོང་འཕྲེང་སྒོ་གནའ་ཤུལ་ནས་ལོ་༣༨༠༠ཡི་སྔོན་གྱི་ནས་དང་། གྲོ། ཁྲེ་ཆུང་སོགས་བྱུང་ཞིང་། གཞིས་ཀ་རྩེའི་ལྷ་རྩེ་གོར་གཞུང་ནས་ལོ་༣༢༠༠ཡི་སྔོན་གྱི་ནས་འབྲུ་དང་། ཚ་འདམ་གཡོངས་ནས་ལོ་༣༣༠༠ཡི་གོང་གི་སོལ་གྱུར་གྱི་གྲོ་དང་། མདོ་སྨད་ཁ་ཡོག་ནས་ལོ་༣༥༠༠གོང་གི་སོ་བ་དང་། གྲོ་དང་། ཧྲ་ཐང་ངམ་གསེར་ཁོག་རྫོང་ནས་ལོ་༨༢༠༠གོང་གི་སོལ་གྱུར་གྱི་ཅེ་ཅེ་དང་། ཁྲེ། སྲོ་མ་ནག་པོའི་འབྲུ་བཅས་རྙེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཡུལ་འདི་ལོ་༥༠༠༠ཡི་སྔོན་རོལ་ནས་རྨོ་འདེབས་དཔལ་ཡོན་དུ་གྱུར་ཟིན་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱུགས་ལས་རིག་གནས།

གོང་དུ་སྨྲས་པ་བཞིན་མཁར་རོའི་གནའ་རྫས་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་༥༠༠༠་ཡི་སྔོན་དུ་བོད་ན་ཕྱུགས་ལས་དར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་ས་ཆུ་གོང་གི་གནའ་ཤུལ་ནས་ལོ་༤༠༠༠་གོང་གི་ཞིང་ལས་དང་ཕྱུགས་ལས་ཐོན་སྐྱེད་བྱས་པའི་བདེན་དཔང་མང་པོ་རྙེད་དོ། །དེ་ཡང་ཆུ་གོང་གི་གནའ་ཤུལ་འདི་ཐེངས་གསུམ་གྱི་བར་དུ་སྔོག་འདོན་བྱས། ཐེངས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གནའ་རྫས་༡༠༠༠༠་ལ་ཉེ་ཙམ་རྙེད། དེ་དག་གི་ཁྲོད་ན་ནོར་དང་། ལུག། ཁྱིའི་རུས་པ་ཡོད་ཅིང་། གནའ་རྫོག་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཆུ་གོང་གི་ལུག་འདི་རྣམས་ནི་བོད་ལུག་སྟེ། རི་དྭགས་གཉན་གཡུང་དུ་ཕབ་པ་ལས་བྱུང་བར་སྣང་། ནོར་རྣམས་ཀྱི་ར་ཕྲ་ཞིང་གཟུགས་ཙུང་ཟད་ཆུང་བ་ཞིག་ཏུ་འདུག་སྟེ། ད་ལྟའི་བར་དུ་གནའ་ཤུལ་ནས་སྒོ་ཕྱུགས་ནོར་མཐོང་བའི་ཐོག་མ་ཡིན། སྐབས་དེར་ནོར་ལུག་སྒོ་ཕྱུགས་སུ་བྱེད་པ་ནི་ཙུང་ཟད་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་སྣང་། བོད་ཀྱིས་ཕྱུགས་ལས་གཉེར་བའི་དུས་ནི། འདི་ལས་ཀྱང་སྔ་བ་སྲིད་པས་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱུགས་ལས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་མྱོང་འདུག་ལ། ཆུ་གོང་གི་མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་དེ་ཞིང་ལས་གཙོ་བོ་དང་ཕྱུགས་ལས་ཕལ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་སྨད་ཕྱོགས་ན་ལོ་༣༨༠༠cal.BPསྔོན་ནས་ཕྱུགས་ལས་དར་ཡོད་པ་ནི། ཁ་ཡོག་དང་། ཐྲ་གྲུ་སོགས་ཕྱོགས་དེའི་ས་ཆ་དུ་མ་ནས་ནོར་ལུག་གི་རུས་པ་མང་པོ་རྙེད་པ་དང་། ཚ་འདམ་གཞོང་ནས་ལོ་༣༠༠༠་སྔོན་གྱི་ཀོ་བ་ལས་བཟོས་པའི་ལྷམ་དང་།

རྩིད་པ་ལས་བཟོས་པའི་སྐྲུད་པ་དང་ཐག་པ། དེར་མ་ཟད་ཕྱུགས་རའི་ནང་ནས་ནོར་དང་། ལུག། རྟ། ཇ་མོང་བཅས་ཀྱི་ལུད་རྙེད་པར་གྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་༥༠༠༠་ཡི་སྔོན་ནས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཞིང་ལས་དང་ཕྱུགས་ལས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་བརྟན་པོ་རོལ་བཞིན་ཡོད་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ནུས་སོ། །

གསུམ་པ་འཁེལ་འཐག་རིག་གནས།

ལོ་༥༠༠༠་ཡི་སྔོན་ནས་སྐྲུད་པ་འཁེལ་བའི་ལག་ཤེས་ཀྱང་དར་འདུག་སྟེ། མཚོ་སྔོན་གཞོང་ཐང་རྫོང་གི་གནའ་ཤུལ་ནས་ལོ་༥༠༠༠་ཡི་གོང་དུ་བྱུང་བའི་སྐྲུད་པ་འཁེལ་བྱེད་ཀྱི་འཕང་ལོ་རྫ་ལས་བཟོས་པ་འགའ་ཞིག་རྙེད་པ་དང་། ལྷ་ས་ཆུ་གོང་གི་གནའ་ཤུལ་ནས་གྲུམ་ཙེ་འཐག་བྱེད་ཀྱི་ལག་ཆ་༡༠་རྙེད་པ་དང་། ཚ་འདམ་གཞོང་ནས་ལོ་༣༠༠༠་གོང་གི་སྣམ་བུ་དཀར་པོ་དང་། ཚོན་ཁྲ་ཅན་རྙེད་དེ། སྣམ་བུ་འདི་གཉིས་ནི། དེང་སང་ང་ཚོའི་རོང་འབྲོག་ས་ཁུལ་དུ་ས་ཁུབ་ཇོ་ཁུབ་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་དང་གཅིག་པ་གཅིག་རྐྱང་དུ་སྣང་སྟེ། འདི་ལ་བལྟས་ན་ལོ་༣༠༠༠་གྱི་རིང་ལ་ང་ཚོའི་ཐགས་འཐག་པའི་ལག་རྩལ་ལ་འགྱུར་བ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ནོ། །

བཞི་པ་རྫ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ།

བོད་ཡུལ་དུ་ལོ་༥༠༠༠་ཙམ་གྱི་དུས་ནས་རྫ་མ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་ཚད་མཐོན་པོ་དར་ཡོད་དེ། མདོ་སྨད་འབའ་རྫོང་གི་རྫོང་རི་དང་གཞོང་ཐང་རྫོང་གི་གནའ་ཤུལ་ནས་ལོ་༥༠༠༠་ཡི་སྔོན་གྱི་རྫ་མ་རྙེད་པ་དང་། ཆབ་མདོ་མཁར་རོ་ནས་གོང་དུ་སྨྲས་པ་བཞིན་

ལོ་༤༠༠༠་ལྷག་གི་སྔོན་གྱི་གནའ་ཤུལ་ནས་རྫ་བུམ་ཁོག་གཉིས་ཅན་བྱུང་བ་སོགས་འདི་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་པོར་ཤེས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནའ་རྟོག་པས། མཁར་རོ་ནས་རྫ་ཆས་མང་པོ་ཐོན་པས་དུས་དེར་རྫ་མ་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་འདུག་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

ལྔ་པ་རི་མོའི་ལག་རྩལ།

བོད་ཡུལ་དུ་ལོ་༥༠༠༠་ཡི་སྔོན་ནས་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོར་མངོན་པའི་རི་མོ་བྲི་བའི་ལག་རྩལ་དར་ཡོད་དེ། ཛོང་རིའི་གནའ་ཤུལ་ནས་རྙེད་པའི་ལོ་༥༣༠༠་ཡི་གོང་གི་རྫ་ཆས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མི་མང་པོས་ཞོན་ནམ་བྲོ་འཁྲབ་པ་དང་། བྱ་སྣག། གཞན་ཡང་སྒྱུ་རྩལ་གྱི་རི་མོ་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་བྲིས་འདུག་པ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་དུ་གནའ་རྟོག་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལྷ་ས་ཆུ་གོང་ནས་ཐོན་པའི་རྫ་ཆས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་རི་མོ་བྲི་ཚུལ་གྱི་བཟོ་རྩལ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་བཀོལ་ཡོད་པ་ནི། ད་ལྟའི་བར་དུ་ཀྲུང་གོའི་རྒྱལ་ནང་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་བོའི་རྫ་མ་གང་གི་ཐོག་ཏུའང་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་ཆུ་གོང་གི་མིས་གསར་བཏོད་ལག་རྩལ་ཞིག་སྟེ། བྱས་རྗེས་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །

དྲུག་པ་ཚོན་གྱི་ལག་རྩལ།

ཛོང་རིའི་གནའ་ཤུལ་ནས་རྙེད་པའི་ལོ་༥༣༠༠་གོང་གི་རྫ་མ་ལ་ཚོན་དམར་པོས་རི་མོ་བྲིས་པ་དང་། གཞོང་ཐང་གི་གནའ་ཤུལ་སོགས་ནས་རྙེད་པའི་ལོ་༤༠༠༠་ལྷག་གི་སྔོན་

དུ་བྱུང་བའི་རྫ་མ་རྣམས་ཀྱི་རི་མོ་ལ་ཚོན་ཅན་མང་པོ་བྱུང་བ་དང་། ཚ་འདམ་གཞོངས་ཀྱི་དུར་ལས་ཐོན་པའི་ལོ་༣༠༠༠སྔོན་གྱི་སྣམ་བུ་ལ་ཚོན་དམར་པོ་དང་། སྨུག་ནག་སོགས་བྱུང་བས་གནའ་སྔ་མོའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་བྱུང་ཁམས་ལས་ཚོན་ལེན་པ་དང་། བཀོལ་ཚུལ་གྱི་ལག་རྩལ་ལེགས་པོ་ཡོད་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །

བདུན་པ་རོལ་མོའི་རིག་གནས།

རྫོང་རིའི་གནའ་ཤུལ་ནས་ལོ་༥༣༠༠ཡི་སྔོན་དུ་བྱུང་བའི་རྫའམ་སའི་གླིང་བུ་ཐོན་པ་དང་། གཞོང་ཐང་རྫོང་ནས་ལོ་༦༧༠༠སྔོན་ནས་བྱུང་བའི་རྫ་ཪ་དང་། ཁ་ཡོག་ནས་ལོ་༣༥༠༠ཙམ་གྱི་སྔོན་ནས་བྱུང་བའི་རུས་པའི་གླིང་བུ་ཐོན་པ་སྟེ། འདི་དག་གིས་ལོ་༥༠༠༠ཡི་སྔོན་ནས་བོད་ཀྱིས་ཪ་དང་གླིང་བུ་སོགས་རོལ་མོ་བཀོལ་བཞིན་ཡོད་པ་ཤེས་ནུས་སོ། །

བརྒྱད་པ་བྲོ་གར་གྱི་རིག་གནས།

རྫོང་རིའི་གནའ་ཤུལ་ནས་ཐོན་པའི་ལོ་༥༠༠༠ཡི་སྔོན་གྱི་རྫ་སྡེར་སྟེང་དུ་མི་༡༡དང་༡༣སྟེ། ཚན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལག་གདངས་སྦྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྲིས་འདུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཧ་ཐང་རྫོང་ནས་ཐོན་པའི་ལོ་༥༠༠༠ཡི་སྔོན་གྱི་རྫ་སྡེར་གྱི་སྟེང་དུའང་མི་མང་ཉུང་མ་གཏོགས་རི་མོ་གཅིག་མཚུངས་སུ་བྲིས་འདུག་སྟེ། དེང་སང་གི་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་མོ་འདི་དག་བྲོ་འཁྲབ་པའི་རྣམ་པ་རེད་ཅེས་ཟེར། གལ་ཏེ་དེ་ཡིན་ན་ལོ་༥༠༠༠ཡི་སྔོན་ནས་བོད་ཀྱི་སྔ་མེས་རྣམས་ལ་བྲོ་གར་གྱི་རིག་གནས་དར་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ་བོ། །

དགུ་པ་ལྷུགས་རིགས་བཞུ་སྦྱང་གི་ལག་རྩལ།

༡༩༨༤་ལོར་གནའ་རྫོག་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལྷ་ས་ཆུ་གོང་གི་གནའ་ཤུལ་ནས་ལོ་༤༠༠༠་ཡི་གོང་རོལ་གྱི་ལི་ཆས་མང་པོ་རྙེད། དེ་དག་གི་ཁྲོད་ནས་ལིའི་མདེལ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་པེ་ཅིན་ཚན་རྩལ་སློབ་ཆེན་བཞུ་སྦྱང་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་ཚན་རིག་གིས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པས། གཤའི་འདྲེས་ཚད་༡༢.༥༡%དང་། ཟངས་ཀྱི་འདྲེས་ཚད་༨༣.༦༧%འདུག་སྟེ། དེས་ན་གྲུབ་ཆའི་སྦྱེབ་བསྡུར་ཧ་ཅང་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་ལི་ཞིག་རེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །བཞུ་སྦྱང་ཆེད་མཁས་པས། མདེལ་དེ་གཤའ་དང་ཟངས་བསྲེས་པའི་ལི་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་བྱུང་གིས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་བཞུ་སྦྱང་བྱས་པ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་དབྱེ་གཅོད་བྱས། དེའི་ཕྱིར་གནའ་རྫོག་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། བོད་གནའ་དུས་ཀྱི་མི་རྣམས་ལ་ལོ་༤༠༠༠་ཡི་སྔོན་ནས་ལྷུགས་རིགས་བཞུ་སྦྱང་གི་ལག་རྩལ་ཧ་ཅང་སྨིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ལྷུགས་རིགས་བཞུ་སྦྱང་གི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཡར་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་ཟིན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདུག་པས། སྐབས་དེ་དུས་ནས་ལྷུགས་རིགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་སླེབས་ཚར་འདུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཆུ་གོང་གི་དུར་ལ་སྦྲ་ཕྱི་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་དུས་ཀྱི་དུར་ལས་ལིའི་མེ་ལོང་ལྷུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ཅན། ཐོག་ཏུ་རི་མོ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་བཀོས་པ་ཞིག་རྙེད་དེ། སྐབས་དེ་དུས་གནའ་རྫོག་པ་རྣམས་ཀྱིས། མེ་ལོང་འདི་ལི་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་ཁྱེར་འོངས་པའི་ཡུལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཐག་བཅད་ཅིང་། གནའ་རྫོག་སྐན་ཞུའི་ནང་དུ་དེའི་ངོས་སུ་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཡག་གི་རི་མོ་དེ་ཡོད་མེད་ཅི་ཡང་མ་བཤད་དེ། ད་ལྟའང་ཡི་གེ་འགའ་རེ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་སྨྲས་འདུག་གོ །འོན་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཡག་བཤམས་སྟོན་ཁང་ཞེས་

པ་ན། མེ་ལོང་དེ་དང་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ཏུ་འཁྲོང་ངམ་གཡག་གི་རི་མོ་ཞིག་ཡོད་པས། གནའ་རྫོག་པ་འགས། རྒྱ་གོང་གི་མེ་ལོང་ལའང་དེ་ཡོད་སྲིད་དམ་སྙམ་ནས་བྱེ་དོར་ཡང་ཡང་བྱས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པ་ན། མེ་ལོང་གི་ནང་ངོས་ཕྱུ་བ་དང་འཕྲད་མཚམས་དེ་ན་གཡག་གི་རི་མོ་ཚགས་རིས་སུ་བཀོས་པ་ཧ་ཅང་ལེགས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་མེ་ལོང་དེ་བོད་རང་གི་ས་ནས་བཟོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གཏན་ཁེལ་བྱས་ཤིང་། དུར་དེ་ལོ་༢༨༠༠་ཙམ་གྱི་གོང་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་བོད་ལ་ལི་བཟོའི་ལག་རྩལ་དར་ནས་ལོ་༧༠༠༠་ལྷག་སོང་ཟིན་པས་མེ་ལོང་ནི་ལོ་༣༠༠༠་ལྷག་གི་སྔོན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་ངུང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་གནོད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ལྕགས་བཞུ་སྦྱོང་གི་ལག་རྩལ་ཡང་ཧ་ཅང་སྔ་མོའི་དུས་ཤིག་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཆོག་པར་སྣང་ངོ་། །རྒྱ་གོང་དང་མཁར་རོའི་གནའ་ཤུལ་འདི་གཉིས་བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྨད་མང་རའམ་མང་རྫོང་གི་གནའ་ཤུལ་ནས་ལོ་༥༢༠༠་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་བྱུང་བའི་ཟངས་ཀྱི་མེ་ལོང་རྙེད་པ་དང་། མངའ་རིས་རྩ་མདའ་རྫོང་གི་གནའ་ཤུལ་དག་ལས་ཀྱང་ལོ་༣༨༠༠་ནས་༢༧༠༠་ཡི་གོང་དུ་བྱུང་བའི་ཟངས་དང་ལྕགས། ལྕགས་བཞུས་པའི་སྙིགས་མ་བཅས་བྱུང་བས། གནའ་རྫོག་ཆེད་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། བོད་ཀྱི་ལྕགས་རིགས་བཞུ་སྦྱོང་གི་ལག་རྩལ་དེ་ཧ་ཅང་སྔ་མོའི་དུས་ནས་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་ཟིན་འདུག་ཅེས་ཟེར་ཞིང་། བོད་རིག་པའི་མཁས་པ་པ་ཁེ་སི་(Backus)ཞེས་པས། བོད་ཀྱི་ལྕགས་ཟམ་འདི་དག་ལ་བལྟས་ན། བོད་ཀྱི་བཞུ་སྦྱོང་གི་ལག་རྩལ་དེ་སྐབས་དེ་ན་ཡ

གླིང་གི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་ལས་མ་མཐའ་ཡང་ལོ་༧༠༠༠་གོང་དུ་སླེབས་འདུག་ཅེས་ཟེར་རོ། །

གོང་དུ་བརྗོད་པ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། བོད་ཡུལ་འཕྲུལ་སྤྲན་མཛངས་པའི་མི་བདུན་གྱི། །ཐོག་མར་སྒྱུར་པ་རི་ལས་སྐྱེས་འདི་ཡིན། །མཛངས་པའི་ལས་སུ་ཞིང་བསྲེགས་སོལ་བ་བྱུང་། །དེ་ཡིས་རྡོ་བཞུ་གསེར་དངུལ་ཟངས་ལྕགས་ཕྱུང་། །ཞིང་ལ་མིག་ཕྱུག་གཤོལ་དང་གཉའ་ཤིང་བྱས། །ས་གཞི་བརྐོས་ནས་ཕུ་ཆུ་ཡུར་དུ་དྲངས། །རྨོན་པ་དོར་བསྡེབས་སྤང་ཐང་ཞིང་དུ་རྨོས། །བཀལ་བས་མི་ཐར་ཆུ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས། །རྨོས་པའི་ལོ་ཏོག་ཐོག་མར་འདི་ནས་བྱུང་། །ཞེས་དང་། འདི་དུས་ཁྲི་ངོར་སྣང་བཙུན་མོང་གི་བུ། །བྲི་ཞུལ་སྲང་བཅོས་འབྲུ་མར་ཚད་ཀྱིས་བཅལ། །དགའ་གཉིས་ཚང་བྱས་མཐུན་གཉིས་ལ་ལུང་བསྡེབས། །དེ་གོང་བོད་ན་ཚོང་དང་བྲེ་སྲང་མེད། །དེ་ཕྱིར་མཛངས་མི་བདུན་གྱི་གསུམ་པར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི། མཁས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་དེ་དང་དེར་བཟོ་ཞིང་ཚོང་ལས་རྣམས་ཀྱི་ལག་རྩལ་བྱེ་བྲག་པ་རེ་ཡར་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ལྟགས་རིགས་བཞུ་སྦྱོང་སོགས་སྤྱི་ལ་གོ་ན་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྔོན་ནས་བྱུང་ཟིན་པར་བདེན་དཔང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅུ་པ་བཟའ་བཏུང་རིག་གནས།

མདོ་སྨད་ཕྱག་རྡོར་ཐང་གི་གནའ་ཤུལ་ནས་ལོ་༥༠༠༠་གོང་གི་བཀལ་ཐུག་རྙེད་པ་དང་། ལྷ་ས་ཆུ་གོང་ནས་ལོ་༣༠༠༠་གོང་གི་རྫ་ལས་བཟོས་པའི་ཆང་ཕོར་དང་། མངའ་

རིས་གུ་ཏུ་གྱུམ་བང་སོ་ནས་ལོ་༡༨༠༠་སྔོན་གྱི་ཇ་ལོ་རྙིང་དེ། བཀལ་ཐུག་དང་། ཚང་། ཇ་ལྷ་བུའི་བཟའ་བཏུང་དེ་དག་བཟོ་བའི་ལག་རྩལ་ཡང་སྐབས་དེ་དུས་ནས་དར་ཡོད་པར་ཤེས་ནུས་སོ། །

དེ་ལྟར་བོད་ཡུལ་སྟོད་སྨད་བར་གསུམ་ནས་རྙེད་པའི་གནའ་ཤུལ་རྣམས་ནས་བྱུང་བའི་གནའ་རྫས་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས། ལོ་༥༠༠༠་ཡི་རིང་གི་བོད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་ལོ་རྒྱུས་དང་། གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ན་རིག་གནས་དང་ལག་རྩལ་དེ་དང་དེ་དག་ཡོངས་སུ་དར་ཡོད་པ་རྗེས་སུ་དཔག་ནུས་པས། ངག་རྒྱུན་དང་ལུང་ཙམ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་བས་ཁུངས་བཙན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དངོས་རྫས་ཕལ་ཆེ་བ་ཞིག་དེའི་སྔོན་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་ནས་ཀྱང་ཡུལ་དེར་དར་ཡོད་པ་སྲིད་པས་སྐབས་དེ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅེས་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། མ་མཐའ་ཡང་སྐབས་དེ་ན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ཅེས་གོ་དགོས་སོ། །ཡང་གནའ་རྫས་འགའ་ཞིག་ནི། ཡུལ་དེ་ནས་རྙེད་ན་ཡུལ་དེ་ཉིད་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའང་ཡོད་དེ། ཡུལ་གཞན་ནས་དེར་ཁྱེར་འོངས་པ་ཡིན་པའང་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞན་ག་གེ་མོ་ཞིག་ན་གནའ་རྫས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཡུལ་དེ་ནས་ཁྱེར་འོངས་པའམ་དེའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྟེས་དབང་གིས་ཕན་ཚུན་འདྲ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དོན་གང་ལའང་རིགས་པས་ལེགས་པར་དཔྱད་དེ་སྨྲ་དགོས་ཀྱི། ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ་དང་ཡང་ན་ཕྱོགས་ལྷུང་གིས་སྨྲ་བ་ལ་ནི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གོང་དུ་སྨྲས་པ་འདི་དག་ལ་བོད་ཀྱི་གདོད་མའི་རིག་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། ད་ལྟའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་གངས་ཅན་དུ་བྱུང་བའི་ལུགས་

བོན་ཆོས་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་པ་མདོར་བསྡུ་ན་ལུགས་བོན་ཆོས་གསུམ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལས་ལུགས་ཞེས་པ་ནི། མི་ལུགས་རིག་གནས་ཏེ། གོང་དུ་སྨྲས་པའི་རྣམ་གྲངས་བཅུ་པོས་མཚོན་འཇིག་རྟེན་མི་ལུགས་ཀྱི་བཟོ་ཚོང་ཞིང་ཕྱུགས་བཅས་འཚོ་བ་བསྐྱལ་ཚུལ་དང་། བསམ་བློ་གཏང་ཚུལ། ཡུལ་ལུགས་གོམས་སྲོལ་སོགས་སོ། །བོན་ཞེས་པ་ནི། མི་ལུགས་རིག་གནས་དར་ནས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་སོང་བའི་རྗེས་སུ་གཟོད་དར་བར་གྱུར་པའི་རིག་གནས་ཤིག་གོ །ཆོས་ཞེས་པ་ནི། བོན་དར་ནས་དུས་ཡུན་ངེས་ཅན་ཞིག་འདས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ནས་དར་བར་གྱུར་པའི་རིག་གནས་གཞན་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་གསུམ་པོ་བསྡོམས་པ་ལ་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟ་བས་ན་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཡིན་ན། བན་དེའི་མ་ཡིན་ན་བོན་པོའི་ཡིན་པ་དང་། བོན་པོའི་མ་ཡིན་ན་བན་དེའི་ཡིན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་རིག་གནས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བན་བོན་གཉིས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་གོང་ནས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། གཡུང་དྲུང་གི་རི་མོ་འདི་བན་བོན་གཉིས་གས་བཀོལ་ཡང་དོན་ལ་གཉིས་ཀ་སུའི་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ལོ་༥༠༠༠་སྔོན་དུ་བྱུང་བའི་རྫ་མའི་ཐོག་ཏུ་རི་མོ་དེ་སྔར་ནས་བྲིས་འདུག་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ལོ་༥༠༠༠་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཕྱིད་སྔ་མ་ལ་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བསྒྱུར་ཅིང་། ཕྱིད་ཕྱི་མ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་ནས་བཟུང་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་དགུ་བཅུ་ཐམ་པ་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་གྱིས་དབང་བསྒྱུར་ཅིང་། རིག་གནས་རྣམས་བརྒྱུད་འཛིན་དང་དར་སྤེལ་མཛད་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་

དགའ་སྟོན་ལས། དེ་ཚེ་རྒྱལ་ཕྲན་སིལ་མ་བཅུ་གཉིས་དང་། །མཐའ་མར་རྒྱལ་ཕྲན་བཞི་བཅུས་མངའ་དབང་བྱས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལོ་༢༠༠༠་ལྷག་གི་རིང་དེར་བོད་ཡུལ་གཅིག་སྒྱུར་མེད་པས་རྒྱལ་ཕྲན་རྣམས་ནང་ཕན་ཚུན་འཐབ་ཅིང་། ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ཀྱིས་གཙེ་བ་དང་། ཁྲིམས་ཧ་ཅང་བཙན་པ་དང་ཐོན་ཁུངས་དཀོན་པས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་དཀའ་ངལ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཤིག་ཡིན་པར་སྣང་སྟེ། མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་ལས། རྒྱལ་ཕྲན་དེ་རྣམས་འཐབ་རྩོད་གསོད་གཅོད་དགའ། །ལེགས་ཉེས་མི་བརྩི་བཀྱོན་འདེབས་བརྩོན་རང་འཇུད། །མཐའ་བཞིའི་རྒྱལ་པོས་རྟག་ཏུ་མནར་ཞིང་གཙེ། །རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོ་ཤིང་ལ་སྦྲུལ་ལྟར་འཁྲི། །རྒྱ་གར་རྒྱལ་པོ་ལུག་ལ་སྤྱང་ལྟར་འཛབ། །སྟག་གཟིག་རྒྱལ་པོ་བྱ་ཁྱུར་ཁྲ་ལྟར་རྒྱུག །གེ་སར་རྒྱལ་པོ་ཤིང་ལ་སྟ་ལྟར་འཚབ། །ཅེས་དང་། འཐབ་ཏུ་མི་ཐུབ་བོད་ལ་དམག་གྲངས་ཉུངས། །ཡུལ་གཞན་འགྲོ་རུ་རྒྱལ་ཕྲན་གྱིས་མི་སྟེར། །ཐང་ལ་མི་ཆགས་བྲག་རི་བཙན་པོ་འཛིན། །བཟའ་བཏུང་མི་རྙེད་བཀྲེས་སྐོམ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །བོད་ཡུལ་མི་རྣམས་རབ་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱིད་ཕྱི་མ་ནས་བོད་རྗེ་གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བྱོན་ཏེ། བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་དབུ་བཙུགས་པས། དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་ཤིང་དམངས་ཀྱི་འཚོ་བ་ཇེ་བཟང་དུ་སོང་བར་མངོན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཡིས། །གཉའ་ཁྲི་བཙན་པོ་བོད་ཡུལ་རྗེར་གཤེགས་ནས། །བོད་འབངས་བདེ་ཞིང་སྐྱིད་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོ་ན་བོད་ཡུལ་འདི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཚེ་ན། དཔལ་ཡོན་ཚད་ལྡན་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེང་སང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། མི་

རིགས་གང་ཞིག་དཔལ་ཡོན་ཚད་ལྡན་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་ན། མཚོན་རྟགས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་གསུམ་ཚང་དགོས་ཏེ། གཅིག་ཡི་གེ་ཡོད་པ། གཉིས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོད་པ། གསུམ་ལི་བཞུ་སྦྱོང་གི་ལག་རྩལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་བོད་ལ་ལི་བཞུ་སྦྱོང་གི་ལག་རྩལ་ནི། གོང་དུ་སྨྲས་པ་བཞིན་ལོ་༥༠༠༠ཡི་གོང་ནས་ཡོད་ཅིང་། གྲོང་ཁྱེར་ནི། སྤྱིར་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་ན་མི་གྲངས་ཞུང་བས་རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་ལྟ་བུའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་མི་འབྱུང་མོད། མི་རྣམས་གནས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་གཏན་འཛུགས་སུ་སྡོད་ཅིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་གྲོང་ནི། ལོ་༢༥༠༠གོང་ནས་ཡོད་དེ། འདུལ་བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས་བོད་ཀྱི་གྲོང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་གེ་ནི། བློ་ཕམ་པ་ཞིག་ལ་ལོ་༡༣༠༠ཚུན་ཆད་ཙམ་ལས་དེའི་སྔོན་དུ་ཡོད་པའི་བདེན་དཔང་ཡང་དག་ཅིག་ད་དུང་རྙེད་མི་འདུག་སྟེ། འཛམ་གླིང་སྤྱིས་ཁས་ལེན་པའི་བདེན་དཔང་ཞིག་མེད་ན། རང་ཅག་གིས་ཡོད་ཅེས་ཞུ་ཚུགས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་བོ། །འོ་ན་བན་བོན་གཉིས་ཀ་དང་མ་འདྲེས་པའི་གནའ་བོའི་མི་ལུགས་རིག་གནས་ལས་བསམ་བློ་དང་། ཀུན་སྤྱོད། ལམ་ལུགས་དག་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཕུ་བོས་ནུ་བོ་ལ་གདམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་འོག་ནས་འཆད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཕུ་བོས་ནུ་བོར་གདམས་པའི་མདོ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ནུ་བོར་བཏམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་པ་འདི་ནི། ཏུན་ཧོང་གི་གནའ་ཡིག་ཁྲོད་ནས་བྱུང་བའི་བོད་གངས་ཅན་པའི་གནའ་བོའི་མི་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ཚད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་གོ །དེ་ལ་ཏུན་ཧོང་གི་གནའ་ཡིག་ཅེས་པ་ནི། ༡༩༠༠་ལོར་ཝང་ཡན་ལོའུ་(王圆箓)ཞེས་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་གིས་ཏུན་ཧོང་གི་མཁར་རྙིང་པའི་ཤུལ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་ཞིག་བསྐྱུན་པའི་ཕྱིར་དུ་མཁར་ལས་བྱེད་པ་ན། ཕུག་པ་ཞིག་གི་སྒོ་ལ་གས་སྲུབ་སོང་འདུག་པ་མཐོང་སྟེ། སྒོ་བཤིགས་ནས་ནང་དུ་བལྟས་པ་ན་ཤོག་དྲིལ་འབོར་ཆེན་བརྩིགས་པ་མཐོང་སྟེ། ཏུན་ཧོང་གི་གཏེར་སྒོ་ཐོག་མར་ཕྱེས། འོན་ཀྱང་ཤོག་དྲིལ་དང་རིག་དངོས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཆེར་མ་ཤེས་པས། བཙོངས་ནས་དངུལ་ཙུང་ཟད་རྙེད་ན་དེས་ལྷ་ཁང་བཞེངས་པའི་འགྲོ་གྲོན་བྱ་བར་འདོད། འདི་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་རང་རེའི་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་ཚུལ་དང་བྱེད་ཚུལ་དེ་ག་དང་གཅིག་པར་སྣང་། དེ་རྗེས་༡༩༠༧་ལོར་དབྱིན་ཇིའི་ཉེན་བཙམ་པ་མར་ཁི་ཨོ་རེལ་སི་ཐེན་(Marc Aurel Stein)ཞེས་པ་གནས་འདིར་འབྱོར་ནས་ཕུག་པའི་ནང་གི་ལྷ་སྐུ་དང་ཕྱིའི་རྣམ་པ་ལ་ཆེས་ཐོག་མའི་འདྲ་པར་མང་པོ་བླངས། ཡིག་ཆ་དང་རིག་དངོས་འབོར་ཆེན་ཝང་ཡན་ལོའུ་ལས་ཉོས་ཏེ་ཁྱེར། དེ་རྗེས་༡༩༠༨་ལོར་ཕྲ་རན་སིའི་ནུབ་ལྷོངས་གནའ་རྟོག་ཉེན་བཙམ་པ་ཕེས་ཕེ་ལི་ཡད་(Paul Pelliot)ཅེས་པའང་གནས་འདིར་འབྱོར་ཞིང་། དེས་

ཀྱང་འདྲ་པར་མང་པོ་སྣང་ངས། ཡིག་ཆ་དང་རིག་དངོས་ཀྱང་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཁྱེར། གཞན་ཡང་ཨུ་རུ་སུ་དང་འཇར་པན་གྱི་མིས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པ་རེ་ཁྱེར་ཏེ། དེ་ལྟར་ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེར་བའི་ཡི་གེ་དང་རིག་དངོས་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཉར་ཚགས་དང་འདྲ་བཤུ་མང་པོ་བྱས་པས་ད་ལྟ་རང་རེ་ལ་མཇལ་དུ་ཡོད་པ་འདི་དག་གོ །

ཏུན་ཧོང་ནས་རྙེད་པའི་གནའ་ཡིག་གམ་གཏེར་ཡིག་འདི་ནི་ཡིག་ཚོགས་ཧ་ཅང་འབོར་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེ། དེའི་ནང་དུ་བོད་ཡིག་ཤིན་ཏུ་མང་། ཆེ་ས་ནས་བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་དང་། ཆུང་ས་ནས་འབྲུ་རིགས་གཡར་བའི་འཛིན་ཡིག་ཡན་ཆད་དང་། བཀའི་ནང་དུ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཀ་དང་། གསོ་རིག་དང་། ཚད་མ་རིག་པ་དང་། མོ་ཡིག་ཡན་ཆད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་སྣང་ངོ་། །དེར་མ་ཟད་ཧ་ཤང་མ་ཧཱ་ཡ་ནས་བརྩམས་པའི་གཞུང་བསམ་གཏན་ཉལ་བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་བཙན་པོའི་སྐབས་སུ་སྤེལ་མི་ཚོག་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདིར་བྱུང་ངོ་། །

ཡིག་ཆ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལོ་༡༠༠༠་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་ཆ་གསེར་ལས་དཀོན་པ་དག་ཏུ་སྣང་སྟེ། དེབ་དཀར་ལས། ལི་ཡུལ་གྱི་བར་མཐའ་ཧོར་ཏང་བྱ་བའི་གནས་སུ། སྔོན་གྱི་ལྷ་ཁང་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་པ་གཅིག་གི་རྩིག་པའི་གསེབ་ནས། བོད་དང་ཡུ་གར་གྱི་ཡིག་རྙིང་ཤོག་དྲིལ་འཕོན་ཆེན་ཞིག་ཐོན་པའི་གྲས་ཡིན་ལ། ཡིག་རིགས་དེ་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མས་བགོ་བཤའ་བྱས་ཤིང་། ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོའི་དུས་ཀྱི་བོད་མི་རང་གིས་བྲིས་ཏེ། བཅོས་སྒྱུར་མཁན་གྱི་སྨྱུ་གུའི་རྩེ་མོས་མ་རེག་

པར། ལོ་ཆིག་སྟོང་ཉེ་བའི་ཡུན་ལ་རྗེ་དང་བྲེ་མའི་འོག་ཏུ་གཟིམས་པའི་ཡིག་རྙིང་རྒན་པོ་ཀུན་ལ་ངོམ་དུ་རེ་བ་དེ་འདྲར་མ་ཟད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་དག་གི་ཁྲོད་ནས་ཕུ་བོས་ནུ་བོ་ལ་གདམས་ཤིང་བསྟན་པའི་མདོ་ཞེས་པ་འདི་ནི། ཧྭ་རན་སིའི་རྒྱལ་གཉེར་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཉར་ཚགས་བྱས་པའི་ཡིག་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲོད་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་གཅིག་ཆ་ཚང་ཞིང་གཞན་པ་རྣམས་མགོ་མཇུག་མ་ཚང་བ་དང་། གཅིག་གི་མིང་ལ་ཕས་བུ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་བྲིས་འདུག་པས་དེ་འདྲའི་མིང་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །

རྗོད་བྱེད་ཡི་གེའི་ངོས་ནས་བལྟས་ན། བཙན་པོའི་དུས་ཀྱི་གནའ་ཡིག་གཞན་དག་བཞིན་དུ་བརྡ་རྙིང་མང་བ་དང་། གི་གུ་མང་པོ་ཕྱིར་ལོག་ཏུ་བྲིས་པ། མིང་གཞི་ཙ་ཕལ་ཆེ་བའི་ཚབ་ཏུ་ཆ་དང་། ཙའི་ཚབ་ཏུ་ཚ་བྲིས་པ། བྱེད་འབྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་ཀའི་མིང་གཞིའི་ཚབ་ཏུ་ག་བྱས་པ་སྟེ། ཀྱི་ཀྱིས་ཞེས་ཐོབ་པ་ལ་གྱི་གྱིས་ཞེས་བྲིས་པ། ཤད་རྣམས་ཉིས་ཤད་དུ་བྱས་པ། ཤད་མང་པོའི་གོང་དུ་ཚེག་བྲིས་པ། སྔ་མའི་རྗེས་འཇུག་དང་ཕྱི་མའི་མིང་གཞི་ཐོག་བརྩེགས་སུ་བྲིས་པ། ཚིག་ཁྱིམ་གཅིག་གི་མིང་གཞི་དང་རྗེས་འཇུག་ཀྱང་ཐོག་བརྩེགས་སུ་བྲིས་པ། མི་ལ་མྱི་སོགས་དེང་སང་གི་བྲི་ཚུལ་དང་མི་གཅིག་པ་མང་པོ་སྣང་ཞིང་། གཞུང་ཡོངས་ལ་ཁྱོན་ཡིག་འབྲུ་ཁྲི་གཅིག་ཙམ་དང་། དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་༤༠་ཙམ་ཞིག་འདུག་གོ །

བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་མི་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྟེ། རགས་རིམ་དུ་དབྱེ་ན་དོན་ཚན་མི་འདྲ་བ་༩༧་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་བླང་དོར་ཕྲ་རགས་མང་པོ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་གསལ་བར་བཤད་དེ། དེ་དག་ལས་འགའ་རེ་ནི་ས་པཊ་གྱི་

ལེགས་པར་བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་། མི་ཕམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ས་གཞི་སྐྱོང་བའི་རྒྱན་སོགས་ལས་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ སྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་མི་ཆོས་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་ལ་ནང་ཆོས་དང་རྒྱ་གར་ནས་བྱུང་བའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་མ་ཐེབས་པ་ཞིག་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཕུ་ནུའི་མདོ་འདི་ལ་དེ་དག་གི་ཤུགས་རྐྱེན་གང་ཡང་ཐེབས་མི་འདུག་སྟེ། གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཡང་མི་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྗོད་སྒྲོས་ཀྱང་མི་གསལ། རྒྱ་ནག་གི་གནའ་བོའི་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་མེད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྨོས་མ་དགོས་སོ། །དེས་ན་གཞུང་འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ནི། བོད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཐུ་མོའི་དུས་སུ་དམངས་ཁྲོད་དུ་ཡོངས་གྲགས་སུ་གྱུར་པའི་རིན་ཐང་གི་ལྟ་བ་དང་། ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི། མི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐོར་ཞིག་ཡི་གེར་ཕབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། འདི་ནི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གཞན་རྣམས་ལ་མེད་པའི་གཞུང་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་འདི་བོད་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་སུ་དར་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་སྟེ། ཏུན་ཧོང་གནའ་ཡིག་ཁྲོད་ནས་ཀྱང་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དུས་ཕྱིས་སུ་དཔེ་རྒྱུན་དཀོན་པར་གྱུར་པས་ཏུན་ཧོང་ནས་མ་ཐོན་གྱི་བར་དུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་བྱོན་ཟིན་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་སྤྱན་ལམ་དུ་བརྒྱུད་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། འདིའི་སྐོར་གྱི་བཤད་པ་ཅི་ཡང་མཐོང་རྒྱུ་མི་འདུག་གོ །

དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་ཙུང་ཟད་བཤད་ནས་གཞུང་དོན་བསྟན་བཅོས་འདི་འཆད་པ་ལ་

གསུམ་སྟེ། ཐོག་མར་གླེང་གཞི་དང་། བར་དུ་དངོས་གཞི་དྲི་བ་དྲིས་ལན་དང་། ཐ་མ་གདམས་པ་བསྟན་པ་ལ་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་གླེང་གཞི་ལ་དྲུག་སྟེ།

དང་པོ་བསྟན་བཅོས་འདི་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བྱུང་བ་ནི།

གནའ་ཡུལ་གསེར་ཞྭ་གཡུ''''

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གནའ་ཞེས་ཏ་ཅང་སྔ་མོའི་དུས་ཤིག་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གསལ་པོར་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ནི། བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་ཡན་ཆད་ཀྱི་དུས་ཡུན་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་བོད་གངས་ཅན་པའི་དམངས་ཁྲོད་ན་མི་རྣམས་ཀྱི་ངག་རྒྱུན་ལ་ཆུང་ལྷར་དུ་གྲགས་པའི་མི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱའམ་འཇིག་རྟེན་ལུགས་ཀྱི་བླང་དོར་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཕྲུག་པའི་གཟེར་བུ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཞིག་ཡིན་འདུག །འོན་ཀྱང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕབ་པ་ནི་བོད་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཡི་གེ་དར་བའི་རྗེས་ནས་ཡིན་པ་སྨོས་མ་དགོས་སོ། །བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་ནས་ཡོད་ཅིང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཕྱིས་སུ་ཕབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི་ཏ་ཅང་མང་ངོ་། །གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གནའ་སྔ་མོའི་དུས་ཀྱི་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིན་ཐང་གི་ལྟ་བ་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་སོགས་དཔལ་ཡོན་གྱི་ཚད་ཅི་ཙམ་ཞིག་ལ་སླེབས་ཡོད་པའང་ལེགས་པར་རྟོགས་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བ་ནི།

ཡུལ་གསེར་ཞྭ་གཡུ་

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ས་མིང་འདིའི་མཇུག་ནས་ཡིག་འབྲུ་འགའ་ཞིག་ཟེགས་ནས་མི་མངོན་པར་གྱུར་པས་ཁ་མ་ཚང་སྟེ། གསེར་ཞྭ་གཡུ་ལུང་ངམ་གཡུ་ཐང་། གཡུ་གཞུང་ལ་སོགས་གང་རུང་ཞིག་ཡོད་པར་མངོན་ཡང་ཁ་ཚོན་མི་ཆོད་མོད། གང་ལྟར་ཡང་བོད་ཡུལ་གྱི་ས་ཆ་ཞིག་གི་མིང་དངོས་སམ་བདགས་པ་གང་རུང་ཞིག་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །

གསུམ་པ་གང་ཟག་སུ་ཞིག་གིས་སྨྲས་པ་ནི།

སྲུན་དུ་འཐཱ༹ལ་པ་གཉིས་ཤིག །།མཆིན་པ་ན་བའི་རྟེ། ཚུ"""

"འདུག་འདུག་པ་ལས། །རུ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ་ལས་བསྐོར༹ཏེ""

"'པར་གྱུར་ནསོ༔ །ཕྱུ་བོ་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལོན་པས། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཡུལ་དེ་ན་བུ་སྲུན་དུ་གྱུར་པའི་མི་གཉིས་མཆིས་པ་ལས། ཕུ་བོ་ལོ་༢༩་ལོན་པ་དེས་སྨྲས་པའོ། །སྨྲ་བ་པོ་འདི་བོད་མི་དཀྱུས་མ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་མཁས་པའམ་གོ་ཐོབ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་བསྟན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་མི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་འདི་རྣམས་ནི། སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞིར་གྱུར་ཅིང་། མི་དཀྱུས་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཛུགས་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་རྩོམ་པ་པོ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་མི་དགོས་པའོ། །

བཞི་པ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་སྨྲས་པ་ནི།

བརྒྱ་ལོན་བར་འགྲོ་བ་ལ། །བཏམས་ཤིང་། བསྟན་པའི་མདོ།

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ནུ་བོ་ཡུལ་གཞན་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བླང་དོར་ཐམས་ཅད་མི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསླབ་བྱ་རྣམས་མདོ་དོན་སྙིང་པོར་དྲིལ་ནས་གདམས་ཞིང་བསྟན་པ་ཞིག་གོ །

ལྔ་པ་ནུ་བོས་ཕུ་བོ་ལ་གདམས་པ་སྟོན་པར་ཞུས་པ་ནི།

''''ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ལོན་བ་ལ། ༔ །ནུ་བོ་ན་རེ།༔ །བདག་གྱུང་ཐོ''''དང་སྦྱོང་ཞིང་སློབ་དུ་གཏང་གཏང་ན། །ད་ནི་ཡུལ'''དགོས་ན། །གྲོགས་ཀྱི་ནང་ན། །ཁྱོད་ལས། །བདག་ལ་བྱམ''' བརྩེས་པ་ཡྰ། ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། རྟག་ཏུ་དྲན་བ་ནི། །ཞག་ཏུ''''རྨི་ལམ་ན་སྣང་། །ཡིད་ལ་ཆགས་པའི་ཚད་ནི། །བརྗོད་ཚ''''གྱང་། །དཀའ་བ་ཚམ་དུ་སེམས་ཤིང་མཆིས། །ད་སླན་ཆད''གཅིག་ལ། །ལས་གྱིས། བསྐལ་པས། །མཇལ་ཐྱི་མཇ''''པག་གྱང་། །ཤིན་ཏུ་དཀའ་ན། །བདག་འདྲི་བའི་རྣམས་ཀྱི''''རིགས་པར། བཤད་དུ་གསོལ། །བྱམས་པའི་བཀའ་དྲིན། ནི་དུ''''བསྒྱུད་ན། །བཏམས་ཤིང་བཀའ་ཆི་སྩལ་པའི་རྣམས་གྱུང་། '''སྤུ་བབ་པ་ལ། ཆ་ནོད་ཆིང་མཆིས། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ལོ་༢༩་ལོན་པའི་ཕུ་བོ་ལ་ནུ་བོས་ཞུས་པ། བདག་ད་ལྟ་སློབ་སྦྱོང་གི་ཕྱིར་དུ་ཡུལ་གཞན་དུ་བཏང་བས། ད་ནི་ཕ་ཡུལ་དང་བྲལ་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན། གྲོགས་ཀྱི་ནང་ན་བདག་ལ་བྱམས་པ་ནི། ཁྱེད་ལས་ལྷག་པ་སུའང་ཡོད་དཀའ་སྟེ། ཁྱེད་རྟག་ཏུ་དྲན་ནས་རྨི་ལམ་གྱི་ནང་དུའང་སྣང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཡིད་དགའ་ཞེན་གྱི་ཚད་ནི་བརྗོད་དགའ་བ་ཙམ་དུ་འདུག་མོད། ད་མ་འོངས་པར་དུས་སྐབས་གཅིག་གི་ནང་དུ་བྱ

བའི་དབང་གིས་རྒྱང་རིང་བས་མཇལ་མི་མཇལ་དཔག་དཀའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བདག་གི་དྲི་བ་འདི་རྣམས་ལ་ལན་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་ཞིག་བཤད་པར་ཞུ། བྱམས་པའི་བཀའ་དྲིན་ནམ་དུའང་མི་བརྗེད་ལ། གདམས་ངག་དང་བཀའ་ཅི་སྩལ་བ་རྣམས་ཀྱང་དང་དུ་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །

དྲུག་པ་ཕུ་བོས་གདམས་པ་སྟོན་པར་ཁས་བླངས་པ་ནི།

ཕྱ་ན་རེ། །བདགི་ཡིད"'པ་གཉིས་ཡིག་དྲན་ཏེ། །གཅིག་ཏུ་ནི། །ཡང་དག་པར་སྙིང་གཅིག"'སྐྱི་དང་བྲལ་བས། །ཤིན་ཏུ་ཡྰ་ཡིད་ལ་ཆགས། །གཉིསུ་ན'། །""ལ། གཏན་ཏུ་འཁྲིགས་པ་ཡྰ'། དཀོན་ཏེ། །སྐྱི་དགླ་བའི་མ""ཏུ་ག་ལ་རུང་། ཡོང་གིས་སྙིང་གཅིག་ཕན་ཆད'། །ཡུལ་ཉེ""རིངས་སྐྱེ་ལེགས་པའི་ཟློད་གྱུང་། དཔག་ཏུ་སྐྱི་རིག །།ཡིད་གྱིས་ཏྲ"'འདྲུལ་ན། །ངོ་ཕྲད་པ་དང་ཡྰ་ཆེ་མ་མཚུངསྟེ། །ཁྲོད་གྱིས་ལས""བ་ཐོ་བ་ན། །ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་པའི་ཕྱིར'། །སྐྱི་དགའ་བའི་མདོར""ཏུ་ཡྰ་ག་ལ་རུང་། །ཡིད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར'། །ཁྲོད་འགྲོ་བའི་ཏུས""ལ་མ་བབ་པ་ཚུན་ཆད'། །གཅིག་ལ་གཅིག་བསམསྟེ། །བྲལ་བའི"'སྐབས་མེད་པ་ར་བྱའོ། །ཡོངས་ནི'། དེང་བྱེ་བ་དང'། ད་སྟེ'། ལོ་བརྒྱ་ན"'བ་གཉིས'། ཡིད་གཅིག་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྐྱེད། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བདག་གི་ཡིད་ལ་དོན་གཉིས་དྲན་ཏེ། **དོན་དང་པོ་ནི།** ད་ལམ་ཡང་དག་པར་སེམས་གཅིག་ཅིང་མཐུན་པའི་མི་དང་ཁ་བྲལ་དགོས་པས་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་འདུག **།གཉིས་པ་ནི།** མི་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཏན་དུ་འགྲོགས་པ་ཡང་དཀོན་ཏེ། མི་དགའ་བས་མི་གཏོང་དུ་ག་ལ་རུང་། སྙིང་ན་སེམས་མཐུན་ཕན་ཆད་ཡུལ་

ཐག་ཉེ་རིང་ཙམ་ཞིག་གིས་ཚད་བཟུང་ནས་སེམས་ཀྱི་བར་ཐག་ཉེ་རིང་དཔག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཡིད་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་འདྲིས་བྱས་ན་དངོས་སུ་ངོ་འཕྲད་པ་དང་ཡང་ཅི་ལ་མི་མཚུངས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་སྐལ་བ་ཐོབ་ན། ཡུལ་ཐག་རིང་པོར་སོ་སོར་འབྲལ་བར་མི་དགའ་ནས་འགྲོ་བར་བྱ་བ་འདོར་དུ་ག་ལ་རུང་། དེས་ན་ཡུལ་ཐག་རིང་ཡང་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། འགྲོ་བའི་དུས་ལ་མ་བབ་ཀྱི་བར་དུ་གཅིག་ལ་གཅིག་བསམས་ནས་འབྲལ་བ་མེད་པར་མཉམ་དུ་འདུག་པར་བྱའོ། །ཕྱིར་ན་ད་ལྟ་ཁ་གྱེས་ནས་འགྲོ་བ་དང་། ལོ་བརྒྱའི་རྗེས་ནས་ཁ་གྱེས་ཏེ་འགྲོ་བ་གཉིས་སེམས་ཐོག་གི་འབྲལ་མི་ཐོད་པ་ལ་ནི་གཅིག་སྟེ། ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད། དེས་ན་ཡུན་རིང་པོར་མཉམ་དུ་བསྡད་ཀྱང་མཐར་འབྲལ་བའི་ཚེ་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པས་ཕན་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

སྔ་མའི་འགྲེལ་ལས། **འདྲི་བའི་རྣམས་ཀྱང་་་་མཛའ་བའི་ཕྱིར་སྤོབས་པར་བྱས་སྟེ། །ཡིད་ལ་ཆི་དྲན་པས་ལན་་་་ཡོང་སྟེ། །གདམས་ཤིང་བཅོས་པ་ནི། སྐབ། །དེ་བཞིན་དུ་ནུས་ཤི་་་པ་ནི་དཀའོ། །དཀྲེ། །ཆུང་ཟད་ཆི་དྲན་པ་ནི། །མདོ་ཉི་ཚེ་་་་བསྟན་གྱིས། །ཡིད་ལ་བབ་པའི་རྣམས་ནི། །གཟུངས་སུ་ཟུང་ཤིག །་་་བབ་ན། །སྐྱར་དྲིས་ཤིག །།**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་བ་རྣམས་ལའང་བརྗེ་བ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་སྤོབས་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་ལ་ཅི་དྲན་གྱི་ལན་གདབ་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་གཞན་ལ་གདམས་ཤིང་བཙོས་པ་ནི་སྐབ་ལ། ཇི་ལྟར་གདམས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་བསྒྲུབ་ནུས་པ་ནི་དཀའོ། །ཆུང་ཟད་དྲན་པ་རྣམས་ནི་དོན་མདོར་དྲིལ་བ་ཉུང་ངུ་ཙམ་རེ་བསྟན་པར་བྱ་བས་ཡིད་ལ་བབ་པ་རྣམས་སེམས་ལ་ཟུངས་ཤིག །ཡིད་ལ་མ་བབ་ན་དོགས་པ་གང་ཡོད་དྲི་བར་གྱིས། ཞེས་པའོ། །

ཡང་སྤྱི་མའི་འཕྲོས་ལས། ཕྱ་ན་རེ། ཚིག་སྟོང་པ་གཏམས་་་་དོན་ཆེད་པོ་ཡུན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ནོར་ཡོད་པ་བྱིན་བ་སྦྱི་་་་ཟད་ཕེསོ་དེ་ལྟ་བས་ན། བདེན་བའི་ཚིག་བྱིན་བ་ལས། ཆེ་བ་སྩེདོ། ་་་བཟུང་ལེགསྐྱ། །དེ་བླངས་པ་ལས། ནོར་དུ་ཆེ་བ་ཡཱ་སྩེདོ། ༔ །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕྱུ་བོས་ཡང་བཤད་པ། ཚིག་སྟོན་པ་གདམས་པར་བྱས་ན། དོན་ཆེན་པོ་ཡུན་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ནོར་ཡོད་པ་སྦྱིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་དུ་མི་བཟང་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ཚིག་བདེན་པ་སྦྱིན་པ་ལས་དོན་བཟང་བ་ཞིག་མེད་དེ། སེམས་ལ་ལེགས་པར་བཟུང་ནས། གདམས་ངག་ཉམས་སུ་བླངས་ན། དེ་ལས་ནོར་དུ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དངོས་གཞི་དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ནི།

༡ མི་ཚེའི་དམིགས་འདུན་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྐོར།

དྲི་བ་དང་པོ།

ཧུ་ན་རེ། སྒྱི་་་སྐྱེས་པ་ལ་། གང་བདེ་ན་བདེ་བའི་མཆོག་ཡིན། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མི་ཞིག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པ་ན། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ནི་བདེ་བ་ཡིན་ན། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གང་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི།

ཕུ་ན་རེ་། སེམས་བདེ་ན་བདེ་བའི་མཆོག་ཡིན། སེམས་མི་བདེ་ན་། །གཞན་ཆེ་བདེ་ཡྰ་བདེ་བ་མ་ཡིནོ། ༔ །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི། སེམས་བདེ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་སེམས་མི་བདེ་ན་གཞན་ཟས་གོས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བདེ་ཡང་བདེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བདེ་སྐྱིད་དོན་དུ་གཉེར་ན་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

བདེ་བ་བཙལ་ཚུལ་འདི་ནི། ད་ལྟའི་དུས་ནའང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེང་སང་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་མ་ཟིན་ནས་དངོས་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་

ཁོ་ན་བདེ་བ་ཡིན་སྙམ་སྟེ། ཁོར་ཡུག་གཏོར་བཤིག་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཁྱད་གསོད། གཞན་བདེ་ རྫོགས་བརྫིས་སོགས་བྱེད་ཐབས་གང་ལའང་མ་འཇེམས་པར་དངོས་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་བསགས་པའི་མཐར་བདེ་བ་མ་རྙེད་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཡི་ཆད་དེ། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་སྙམ་པ་འདི་ནི། ཕྱི་དངོས་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆ་རྒྱུས་མེད་པ་དང་། དབུལ་པོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དབུལ་བའི་སྐབས་དེ་ན་ཕྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་སུ་བདེ་བའི་སྣང་བ་སྐྱེད་པའང་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱིའི་དངོས་པོའམ་ནོར་རྫས་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཡང་དག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དུ་མི་སེམས་ཏེ། ཕྱིའི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ནི་ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དེང་སང་ཞིབ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་འབྲས་བུའང་མང་པོ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། དབྱིན་ཇི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་༡༩༧༣ནས་༢༠༠༡ལོའི་བར་དུ་རྒྱལ་ནང་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་རྩིང་ཁེ་༤༤%འཕར་བར་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་མི་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བ་ལ་ཞེ་མགུ་བའི་ཚད་ལ་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་བཞིན་དུ་འཛར་པན་ལ་༡༩༥༨ལོ་ནས་༡༩༨༤ལོའི་བར་དུ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་ཆ་ལྡབ་༥་འཕར་བར་གྱུར། འོན་ཀྱང་ཞེ་མགུ་བའི་ཚད་ལ་ཡར་རྒྱས་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་ངོ་། །ཨ་རིའི་ཚན་རིག་རྩོམ་པ་པོ་གོལ་མན་(Daniel Goleman)གྱིས་ཉོའུ་ཡོག་དུས་ཚགས་ཐོག་ཏུ་སྤེལ་བ། ༡༩༥༥་ལོ་ནས་བཟུང་སྔོན་ཐོན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་དམངས་ལ་དོགས་འཚེར་ནད་ཚབས་ཆེན་ཐེབས་པའི་གོ་སྐབས་དེ་ཁོ་ཚོའི་མེས་པོའི་དུས་སྐབས་ལས་ལྡབ་གསུམ་ཇེ་མང་དུ་སོང་འདུག་ཅེས་ཟེར། ཨ་རིའི་སེམས་ཁམས་སྨན་པ་དང་རབ་འབྱམས་པ་རེ་ཆེར་ཏེ་ཨོ་ཁ་ནོར་(Richard O'Connor)ཞེས་པས་བརྩམས་པའི་དེབ་(HAPPY AT LAST)ལས། གལ་ཏེ་

འདས་པའི་ལོ་༥༠་རིང་གི་རྒྱལ་དམངས་ཐོན་སྐྱེད་ཆ་མཉམ་སྤྱི་འབོར་དང་། རང་ཉིད་ཧ་ཅང་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པར་སྨྲ་བའི་མིའི་གྲངས་འབོར་གཉིས་རི་མོ་ཞིག་བྲིས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱབ་འགལ་དུ་བསྐྱོད་པའི་རི་མོ་གཉིས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་དམངས་ཐོན་སྐྱེད་ཆ་མཉམ་སྤྱི་འབོར་མཚོན་པའི་རི་མོ་བར་མེད་དུ་ཡར་འཕེལ་བ་དང་། བདེ་སྐྱིད་གྲངས་འབོར་མཚོན་པའི་རི་མོ་བར་མ་ཆད་དུ་མར་འགྲིབ་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་༡༩༥༧་ལོར་དབྱིན་ཇིའི་མི་༥༢%་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་ཞེས་སྨྲ་སོང་། འོན་ཀྱང་༢༠༠༥་ལོར་དབྱིན་ཇིའི་མིའི་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལོ་༣༠་སྔོན་ལས་ལྡབ་༣་འཕེལ་བར་གྱུར་ན་ཡང་། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་ཞེས་སྨྲ་བའི་མི་༣༨%་ལས་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་འདི་ལྟར་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་འདིར་མཚོན་པ་ཙམ་ཞིག་གོ །བདེ་སྐྱིད་ཕྱིའི་དངོས་པོའི་ཐོག་ནས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བསྙེགས་ཆེས་ནས་སེམས་ཁམས་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཤིང་མི་ཚེའི་སྙིང་པོ་སྟོར་ནས་མཐར་སྡུག་བསྔལ་དང་མུན་པའི་གཏིང་དུ་ལྷུང་བ་ལོ་རེ་ལས་ལོ་རེ་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའོ། །

གཞུང་འདིའི་མགོ་མཇུག་ཀུན་ཏུ་ཞིབ་པར་བརྟགས་ན། སྤྱིར་མི་ལུགས་དང་མི་འགལ་ཞིང་གཞན་ལ་མི་གནོད་ན། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱིད་པོར་བྱས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་མོད། ནོར་མང་ཆེས་ན་བདེ་སྐྱིད་མི་འབྱུང་བས་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་ནས་བདེ་སྐྱིད་སེམས་ཐོག་ནས་བཙལ་དགོས་པ་འདི་ཉིད་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་པར་འདུག་སྟེ། འདི་ནི་དུས་རབས་༢༡་པའི་ནང་ནས་བལྟས་ན་བདེན་པའི་དོན་བསླུ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་

ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ངོ་མཚར་དགོས་པ་ཞིག་གོ །

དྲི་བ་གཉིས་པ།

ཀུ་ན་རེ། སེམས་བདེ་བའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་སེམས་བདེ་བ་ཡིན་ན། འོ་ན་སེམས་བདེ་བའི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེར་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། **དང་པོ་རང་ལ་མཚང་མེད་པར་བྱ་བ་ནི། ཕུ་ན་རེ། བདག་ལ་མཆང་སྦྱིད་པར་བྱསྣ་། མཐོ'''བའི་ས་ནའང་མཐོ་ཞིང་བདེའོ། །དམའ་བའི་ས་ནཡཱ་། དམའ་ཞིང་བདེའོ།**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སེམས་བདེ་བའི་ཐབས་ནི་རང་གི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་གང་ལའང་གནོང་པར་བྱ་དགོས་པའི་མཚང་མེད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་སེམས་དབང་པོར་བཞག་ཀྱང་རང་གི་བྱ་བ་གང་ལའང་མི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་མཚང་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། རང་གི་སེམས་ལ་འགྱོད་པ་དང་འཇིགས་སྐྲག་གང་ཡང་མེད་པས། སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་གོ་ས་མཐོན་པོར་སོང་ཡང་ངོགས་པ་མེད་པས་སེམས་བདེ་ལ། དམན་པར་གྱུར་ཀྱང་འགྱོད་པ་མེད་པས་བདེ་བ་ཡིན། དེས་ན་བདེ་བ་འཐོབ་པར་འདོད་ན་མི་ཆོས་དང་མ་འགལ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་བོད་གངས་ཅན་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན། ལྟ་བ་འདི་ཧ་ཅང་གནད་དུ་ཁེལ་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ། བདེ་སྡུག་གི་རང་བཞིན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པ་ཞིག་དང་། བདེ་བ་བཙལ་ཚུལ་ནི། ཐབ་ཞིང་ཞིབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་ཅིང་། ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཡང་དག་པའི་ཐོག་ནས་བདེ་

སྐྱིད་འཚོལ་ཐབས་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བྱ་བ་ཀུན་ལ་ཆོད་ཟིན་པར་བྱ་བ་ནི། སྔ་མའི་འགྲེལ་ལས། **ཡོངསྙི་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ལ། སྲོག་སྲིད་གཉིས་བཏན་ཏེ། །ཆི་ལ་ཡྤ། རན་པར་བྱ་བའི་རིགསྙོ། །དེ་ལས་འགལ་དང་། དབྲར་ནི་གྲོགས་ལྟེག །དཔུང་ནི་རྒྱལ་པོས་བྱསྣ། །མསྙེམས་པའི་ཡྤ་སྩི་སྩེད་ལ། ཟགས་གདབ་ཏུ་ཡང་། ཡུས་མེད་ན། །ཆི་ལ་བཏན། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཤིང་། མིའི་ཚེ་སྲོག་དང་ཁྱིམ་སྲིད་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་བརྟན་པོར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ་ཅི་ལའང་ཆོད་རན་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལས་འགལ་ནས་ཆོད་མ་ཟིན་པར་དགྲ་བོ་ལ་ནི་གྲོགས་ལྡོག་པ་སྟེ། གྲོགས་མེད་པར་བྱས་ཤིང་།   རང་གི་རྒྱབ་དཔུང་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱས་ན། མི་སུའང་ང་རྒྱལ་གྱིས་མི་སྙེམས་པ་མེད་པས་ང་རྒྱལ་ཆེ་ཞིང་། མི་གཞན་ལ་བདེན་དོན་གྱི་ཤགས་བཀྱེས་ནའང་རང་ལ་བདེན་ཁའམ་གནས་ལུགས་མེད་པའི་ཏམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ན། དེ་འདྲའི་མི་དེའི་སྲོག་དང་སྲིད་ཅི་ལ་བརྟན། དེས་ན་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཆོད་ཟིན་པ་དང་རང་ལ་མཚང་མེད་པར་གནས་པ་འདི་གཉིས་ནི། སེམས་བདེ་བའི་ཐབས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༢ མི་ཚེའི་སྙིང་པོ་མ་ཤོར་བར་བྱ་བ།

དྲི་བ་གསུམ་པ།

རྒྱ་ན་རེ། དགོས་པ་ལ་མ་སྟོར་བར་བྱ་བ་གང་། ཞེས་པ་ནི། རང་གི་མི་ཚེའི་དགོས་པ་མ་ཤོར་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱུ་ན་རེ། ཡོངས་ནི་དགོས་པ་ལ་སྟོར་བར་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད། དེའི་ནང་ན་མཆོག་བདམས་ན། །(ལུས)་སྲིད་ཉིས་མ་སྟོར་པར་བྱ་འོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་མི་ཚེའི་དགོས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཤོར་དུ་རུང་བ་གཅིག་ཀྱང་མེད་མོད། དེའི་ནང་ནས་མཆོག་ནི། རང་གི་སྲོག་དང་ཁྲིམས་སྲིད་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་མ་ཤོར་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

༣ དྲང་བདེན་མི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བར་གཟུང་དགོས་པའི་སྐོར།

དྲི་བ་བཞི་པ།

རྒྱ་ན་རེ། དེ་ལྟར་གཞུང་གང་གིས་གཟུ"" ཕྱུ་ན་རེ། གཞུང་དྲང་པོས་ཟུང་ལ། ཡན་ལག་མ་ནོར་བར་སྐྱོབ། །

ཞེས་པ་ནི། ཉུ་བོས་དྲིས་པ། གལ་ཏེ་རང་ཉིད་དཔོན་པོ་ཞིག་གི་གོ་ས་རྙེད་ན། དཔོན་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཤིང་ལྟ་བུ་དེ་གང་ཞིག་གིས་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་

ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། བྱ་བའི་གཞུང་ནི་དྲང་བདེན་གྱིས་གཟུང་དགོས་ལ། ཡན་ལག་ནི་བླང་དོར་མ་ནོར་བས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་ལྔ་པ།

ཀུ་ན་རེ། །''''ཡིན་། མ་ནོར་བས་ཆི་ལྟར་བསྒྲུབ། །ཅེས་པ་ནི། དྲང་ཞེས་པ་གང་ཡིན། མ་ནོར་བར་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞེས་ཀུ་བོས་སྐུ་མཐུད་དུ་དྲིས་པའོ། །ཕུ་ན་རེ། །རྒྱལ་པོའི་ཆོས་ཁྲིམས''''ལ། །སློམནྟ། དྲང་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཁྲིམས་ལས་སྐྱི་འབྱུང་ཡཱ། ཡུས་མ་ཡུས་ཡིན་མ་ཡིན། །ཅེ་བྲག་ཕྱེད་པར་བྱནྟ། །དེ་ནི་ཡན་ལག་མ་ནོར་པས་བསྒྲུབ་ཆེས་བྱའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྒྱལ་པོ་རང་གི་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལས་སྤྱར་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཡོངས་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་ཟློ་ཡང་མེད་པར་སྙོམས་པར་བྱས་ན། དེ་ལ་དྲང་པོ་ཞེས་བྱ། གལ་ཏེ་ཁྲིམས་ལས་གཏན་ལ་ཕབ་མེད་པའི་དོན་རྐྱེན་ཞིག་དང་འཕྲད་ན། བདེན་མི་བདེན་དང་། གནས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མ་ཡིན་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་མོ་བྱས་ནས་བྱེ་བྲག་ལེགས་པར་ཕྱེས་ན། དེ་ལ་ཡན་ལག་མ་ནོར་བས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

སྤྱི་མའི་འཕྲོས་ལས། **ཡོངྷྲི། །སྐྱིའི་དཔོན་པོ་བྱེད་ན། །ནམ་ཀ་དང་མཚུངས་པར་སློམས་ཕིང་སྲང་དང་འདྲ་བར་དྲང་ལ། །ཡུས་ཀྱིས་མ་རངས་པ་སྐྱེད། ཆིས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་སྐྱེད་པར་བྱ་བའི་རིགསོ། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་མིའི་དཔོན་པོ་བྱེད་ན། དཔེར་ན། ནམ་མཁའ་ནི་ཤར་ལྷོ་ནུབ་བྱང་གང་ལའང་མ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པ་དང་། སྲང་

མདའ་དང་འདྲ་བར་དྲང་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱ་བ་གང་ལའང་དྲང་བདེན་གྱིས་མ་གང་བ་མེད་པའམ། ཡང་ན་དྲང་བདེན་བྱས་པས་མི་རྣམས་མ་རངས་པའམ་མ་མགུ་བ་མེད་པ་དང་། འཚོ་ཐབས་ལེགས་པོ་བསྐྲུན་ནས་མི་རྣམས་ལ་མ་ཁྲུབ་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་དགུ་པ།

ཀྱ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན།། གཞན་ལ་ཕན་ཞིང་། ལེགས་གྱུར་བདེན་ན། །བདག་ལ་ཕན་བ་ཆེ་ཡོད། །ཕྱུ་ན་རེ། །ཡོངས་ཉིགལྷ་ལ་ཕན་ན་ཡུན་དུ། བདག་ལ་ཕན། །གཞན་ལ་གནོད་ན། །ཡུན་དུ་བདག་ལ་གནོད་ཆེས་བྱའོ། །

ཞེས་པ་ནི། མི་ཐམས་ཅད་ལ་དྲང་བདེན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཚོ་ཐབས་བསྐྲུན་པར་བྱས་ན། ངེས་གཞན་ལ་ཕན་པ་བདེན་ཡང་བདག་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱུ་བོས། སྤྱིར་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་བསྒྲུབས་ན། བརྒྱུད་ནས་རང་ལ་ཡུན་དུ་ཕན་པ་འབྱུང་ཞིང་། གཞན་ལ་དངོས་སུ་གནོད་པ་བྱས་ན་བརྒྱུད་ནས་རང་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། ཆེ་ས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་དཔོན་པོ་ཡིན་ཡང་རུང་། ཆུང་ས་ནས་སྡེ་བ་གཅིག་གི་ཚོ་དཔོན་ནམ་ཐ་ན་ཚོགས་པ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་གི་གཙོ་འགན་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། དེས་ངེས་པར་དུ་གཅིག་ན་དེར་ཡོད་ཀྱི་མི་ཀུན་ལ་དྲང་ཞིང་སྙོམས་པ་དང་། གཉིས་ན་འཚོ་བའི་ཐབས་ལ་སེམས་ཁུར་དང་བརྩེ་སྐྱོང་ལེགས་པོ་བྱས་ཏེ། གཞན་ཕན་གྱི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་ཕན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བསྟན་པའོ། །

སྦྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། སྤྱིའི་དཔོན་པོ་སྐོམས་པར་བྱ་ན། འཕྲུལ་དུ་བདག་ལ་ཕན་འབབ་ཤིག་གི་མདོ་གཟུངསྲུ་རུང་ངོ། །བྱ་དང་དགྲ་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་ལ་ལྟ། །ཡོན་པོ་སྤྱི་བྱེད་ན། །དེ་ལ་མ་རངས་ཡོ་ཞེས་ཟེར་བ་སྲུ་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་པ་ནི། མིའི་དཔོན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་མི་ཐམས་ཅད་ལ་སྐོམས་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་ན། དེས་འཕྲལ་དུ་རང་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་འབབ་ཞིག་བསྒྲུབ་རུང་ངམ་སྙེ་མི་རུང་ངོ། །རང་གི་བུས་ཉེས་པ་བྱས་པ་དང་དགྲས་ཉེས་པ་བྱས་པ་གཉིས་ལའང་ཆད་པ་ལྟེ་ཡང་གི་ཕྱོགས་ལྷུང་དང་མི་དྲང་བ་མི་བྱེད་ན། ད་གཟོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སེམས་མི་མགུ་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཡོན་པར་གྱུར་ཅེས་ཟེར་བ་སུ་ཡོད་དེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་བདུན་པ།

ཉུ་ན་རེ། དྲང'''སྐོམས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་གཞུང་བཟུང་ན། ཡུལ་དེ་ན་ཆེ་བཙན་བར་བྱ། །ཕུ་ན་རེ''''ཕྱུག་པོ་བས་ནི། དྲང་པོ་དབུལ་པོ་བཙན་བར་བརྩི་ཏོ། །ཀྲུན་པོ་བས་ནི། '''' བར་བརྩི་ཏོ། །

ཞེས་པ་ནི། ཡུལ་ཕྱོགས་གང་དུ་དྲང་ཞིང་སྐོམས་པའི་རྩ་དོན་འདི་ལྟ་བུ་དམ་འཛིན་བྱས་ན། ཡུལ་དེར་གང་ཟག་གང་ཞིག་ལ་གུས་ཤིང་བཀུར་བར་བྱེད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་མི་ཕྱུག་པོ་བས་ནི། དྲང་པོ་དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་གུས་བཀུར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། ཀྲུན་པོ་འཁོར་ལྡན་བས་ནི། སྡྲང་པོ་བདེན་པ་ལ་བརྩི་བཀུར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། དྲང་བདེན་ལ་གཙིགས་ཆེན་བྱེད་པའི་ཡུལ་དེར་མི་རྣམས

ཀྱིས་དྲང་བདེན་ཡིན་མིན་ལ་ལྟ་བ་ལས་འགྲོར་བ་ཆེ་ཆུང་ལ་མི་ལྟ་བས་དྲང་ཞིང་བདེན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། མི་དེ་འགྲོར་ཕྱུག་ཅན་རྣམས་ལས་ཀྱང་བཟང་པོར་བརྩི་བ་སྟེ། འདི་ནི་ད་ལྟའི་བར་དུ་བོད་གངས་ཅན་པའི་དམངས་ཁྲོད་ན་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་ཅིང་ཐུས་པའི་གཏིང་ལ་ཟུག་པའི་རིན་ཐང་གི་ལྟ་བའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་དོ། །

དྲི་བ་བརྒྱད་པ།

ཀུ་ན་རེ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་སྒྲེད་ན། ཆི་བཙན་ཏུ་བསྒྲེའལ། ཕུ་ན་རེ""ཡུལ་དེ་ན། །ཡོན་པོ་ཕྱུག་པོ་ལ་ནི་སྟོད་ཆིང་བཙན་བར་བསྒྲེའོ། །ངང་པོ་དབུལ""ནི། འཕྱའ་ཞིང་སྨོད་དོ། །རྒུན་པོ་གཆམ་བུ་ལ་ནི་དགའ། །སྤྲང་པོ་ཕོངས་པ་ལ་ནི་གཟེའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འོ་ན་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་མི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཟང་པོ་དྲང་བདེན་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་པ་དེ་མེད་ན། ཡུལ་དེར་ཅི་ཞིག་ལ་གུས་བཀུར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

ཕུ་བོའི་ལན་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་དེར་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་གྱི་ཕྱུག་པོ་རྣམས་ལ་བསྟོད་ཅིང་བཀུར་བར་བྱེད་ལ། དྲང་བདེན་ཅན་གྱི་དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་ནི། འཕྱ་ཞིང་སྨོད་པར་བྱེད་དོ། །རྒུན་པོ་རྫུན་དང་གཡོ་སྒྱུའི་སྤྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་དགའ་ཞིང་། སྤྲང་པོ་ནོར་རྫས་ཀྱིས་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་དབུལ་སྐྱོར་དང་བྱམས་སྐྱོང་མེད་པར་མ་ཟད་སྨོད་ཅིང་སྡང་བར་བྱེད་དེ། སྤྱི་ཚོགས་ཏིལ་པོའི་རིན་ཐང་གི་ལྟ་བ་དེ་རྒྱུ་ནོར་གྱི་ཕྱོགས་སུ་གཞོལ་ནས་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱེད་དེ་རྒྱུ་ནོར་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་ན། ས་ཕྱོགས་དེར་དྲང་བདེན་སོགས་མི་ཆོས་རྣམས་ལ་རིན་ཐང་ཅི་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། གཡོ་ཐབས་ཀྱི་

ཕྱུག་པོར་གྱུར་པ་དང་། རྫུན་གྱིས་བསླུས་ནས་མཐོན་པོ་དང་གྲགས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྲིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་བཟང་པོར་བརྩི་ཞིང་ཡིད་སྨོན་གྱི་གནས་སུ་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྟུལ་སྒྱུངས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་དགུ་པ།

ནུ་ན་རེ། །ང་པོར་སྐྱི་བྱར་སྐྱི་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན། །སྲན་ཆེ་ཚམ་དུ་གཟུགས། །ཕུ་ན་རེ། །ཉེས་པ་ཡོན་པོ་བྱེད་བྱེད་དེ'། །གསོན་བ་བས། །ང་པོ་"སྐོམས་པ་བྱེད་བྱེདེ་ཡི་ཡུ་བླ་བ་ཚམ་དུ་སྲན་གཟུགས་དགོས། །ཕྱི་བྱད་བཟང་ཞིང་ཁ་ དྲང་ལ་སྙིང་ཡོ་དང་ཁོང་གསོབ་དུ་འདུག་པར་མ་བྱེད་ཅིག །

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། བྱ་བ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་འཕྲད་པའི་ཚེ་ན། སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་སྙིང་བརྗོད་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ། ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས་ནས་འོངས་པའི་གནོན་ཤུགས་ཏེ། དཀའ་ཁག་གི་ཚད་ཅི་ཙམ་ཞིག་ལ་བསྲན་ནས་དྲང་བདེན་གྱི་ལམ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་ནུ་བོས་དྲིས་པའོ། །

ཕུ་བོའི་ལན་ནི། གཡོ་སྒྱུ་སྣ་ཚོགས་བྱས་ནས་གསོན་པོར་འཚོ་བ་བས་དྲང་བདེན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཤི་ཡང་སླ་སྙམ་པ་སྟེ། དྲང་བདེན་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྲོག་འདོར་ཐུབ་པ་ཙམ་ཞིག་དགོས། ཕྱི་ཚུལ་མཛེས་པ་དང་ནང་དུ་གཡོ་སྒྱུ་བྱས་ནས་འཚོ་བ་ལ་སྙིང་པོ་མེད་པས་དེ་ལྟར་མ་འདུག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

དྲི་བ་བཅུ་པ།

ནུ་ན་རེ། ཆེ་མཐོང་ན'། སྐྱི་དགའ་ཞིང་སྐྱི་ཞིམ་དུ་བརྩིའ'། །ཕུ་ན་རེ། །གསྒྲུགི་ནོར་

མཐོང་ན་འདྲེ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་སྙི་དགའ་བར་བརྩི་འོ། །བསླུ་བའི་ཟས་མཐོང་ན། །སྦྱུག་བྲོ་བ་དང་འདྲ་བར། །སྨི་ཞིམ་བར་བརྩི་འོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དངོས་པོ་ཅི་ཞིག་མཐོང་ན། དེ་ལ་སེམས་མི་དགའ་ཞིང་། དེ་ཟོས་ན་མི་ཞིམ་པར་བརྩི་དགོས་ཞེས་ནུ་བོས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། གཞན་གྱིས་ཕྲོག་ཇན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་ཁྲེར་འོངས་པ་མཐོང་ན། དེ་ལ་འདྲེ་མཐོང་བ་དང་འདྲ་བར་རྒྱང་རིང་དུ་བཞོལ་དགོས་ཤིང་། ཡིད་བསླུ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཟའ་བཏུང་ཁྱེར་འོངས་པའམ་སྟོན་མོ་ལ་མགྲོན་འབོད་བྱས་ན། དེ་ལ་སྦྱུག་བྲོ་བའི་དུས་སུ་ཟས་བྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་མི་ཞིམ་པའམ་བཙོག་པར་བརྩི་དགོས་པ་སྟེ། མིའི་དཔོན་པོའམ་གལ་ཆེན་གྱི་མི་སྣར་གྱུར་པའི་སྐབས་སུ་ཟས་ནོར་གྱི་བསླུ་བྲིད་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་འདྲེ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་ནས་རྒྱང་རིང་པོར་དོར་བར་བྱ་དགོས་སོ། །མི་ཆོས་དང་མ་འགལ་བར་བྱེད་པ་འདི་ནི། མི་རྣམས་ཀྱི་རྩ་དོན་གལ་ཆེན་ཡིན་པས་བྱ་བ་གཞན་མང་པོ་མ་ནུས་ཀྱང་མི་ཆོས་འདི་ཅི་ནུས་ནུས་སུ་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་བཅུ་གཅིག་པ།

ནུ་ན་རེ། ནོར་ནི་སྡུག། ཟས་ནི་ཞིམ་ན། འདི་གཉིས་སྟེར་པ། བྱམས་པ་འདྲ་ན། ཆི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བརྩི་འ། །ཞེས་ནུ་བོས་དྲིས་པ་སྟེ། ནོར་ནི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་། ཟས་ནི་ཞིམ་པས་འདི་གཉིས་སྟེར་བ་ནི། རང་ལ་བྱམས་པ་དང་འདྲ་བས། དེ་ལ་འདྲེ་ལྟར་དུ་བལྟ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ནོར་ཟས་གཉིས་ནི། །ཡོན་པོར་འགྱུར་བའི་གཞལ་ནན་ཏེ། །བྱམས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དགྲ་དང་"བརྩི་དགོས། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ནོར་དང་ཟས་གཉིས་ནི་ཕ་རོལ་པོས་བདག་ཉིད་ཡོན་པོའི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏའ་ནས་གནོན་བྱེད་ཡིན་གྱི། བྱམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་ལ་དེ་ལྟར་ཟས་ནོར་གྱིས་གཏའ་ནས་གནོན་མཁན་བྱུང་ན་དེ་ལ་དགྲ་དང་མཚུངས་པར་བརྩི་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་བཅུ་གཉིས་པ།

ཏུ་ན་རེ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་བར། །ནོར་ཟས་སྟེར་དེ་བྱམས་པ་ཡོད་ཏཾ། ཞེས་པ་ནི། ཟས་ནོར་གྱིས་གཏའ་ནས་གནོན་བྱེད་བྱེད་པ་ལས་གཞན་པའི་བྱམས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། "ཉེས་གྱིས་དོགསྟེ། །སྟོན་ཆེང་ནོར་སྦྱིན་དང་། །ཡོས་དོགསྟེ། །གཟེ་ཞིང་ཟན་བྱིན་བ་ནི"ཡང་དག་ཆེས་བྱའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱ་བ་ཉེས་ཀྱིས་དོགས་ནས་བདག་ལ་ལམ་ཡང་དག་པ་སྟོན་ཞིང་ནོར་སྦྱིན་པ་དང་། ལམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཡོན་པར་དོགས་ནས་ཚིག་རྩུབ་མོས་གཟེ་ཞིང་ཁ་ཟས་བྱིན་པ་ནི། ཕན་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཟས་ནོར་གྱིས་གཏའ་ནས་གནོན་བྱེད་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་བས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་བཅུ་གསུམ་པ།

ཏུ་ན་རེ། །དྲང་པོའི་ཆོས་བྱས་ཀྱང་། །ལ་ལ་འཁྲུམས་པ་ཡོད་ན། ཆི་ཉེས

ཞེས་པ་ནི། ནུ་བོས་དོགས་སློང་བྱས་པ་སྟེ། མི་ལ་ལས་མི་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་དུ་དྲང་པོ་བྱས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྗེས་འབྲས་ངན་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་སྣང་སྟེ། དེ་ཅི་ཞིག་གིས་ཉེས་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །དེ་ལྟ་བུ་ནི་དཀོན་བའི་རིགས་སྟེ། །འགའ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། །བདག་གིས་མ་ཉེ་ཡང་དག་པ་ལ། །དབང་སྤྱོད་པར་འོང་སྣ། །སྲུས་ཀྱང་སྨི་སློན་ཏེ། །སྡིག་ཅན་པ་དང་། འདྲས། འགྲོ་བའི་ས་སྐྱོད། །ཡོངས་ཀྱང་། ཉེས་བྱེ་བྱེད་དེ་ལེགས་པ་ནི། །བརྒྱའ་ལ་གཅིག། །ལེགས་བྱེད་ལེགས་པ་ནི། ཀུ་ན་སོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཏ་ཅང་དཀོན་པོ་ཡིན་ནོ། །འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་། གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱ་བ་གང་ཡང་མ་ཉེས་ཤིང་མི་ཆོས་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བྱས་པ་ལ། རྗེས་འབྲས་མི་འདོད་པ་དབང་མེད་དུ་བྱུང་ན། དེ་ནི་སྔུས་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཞིག་གི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྡིག་ཅན་པ་དང་འདྲ་བའི་འགྱོད་པ་བྱ་དགོས་པའི་གནས་མེད་དོ། །སྤྱིར་བཏང་དུ་བྱ་བ་ཉེས་པ་བྱས་ནས་དེ་ལ་རྗེས་འབྲས་ལེགས་པ་བྱུང་བ་ནི། བརྒྱ་ལ་ལན་གཅིག་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། ལེགས་པ་བྱས་ནས་དེ་ལ་རྗེས་འབྲས་ལེགས་པ་བྱུང་བ་ནི། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༤ འཇངས་པའི་དབྱེ་བ་སོགས་བསྟན་པ།

དྲི་བ་བཅུ་བཞི་པ།

ཏུ་ན་རེ'། འཇངས་པ་ལ་རྣམ་པ་དུ། །བྱ་བ་ལ་གཞུང་དུ། །ཚིག་ལ། ཚད་མ་ཟིན་པ་གང་།

ཞེས་པ་ནི། ནུ་བོས་དྲི་བ་གསུམ་བསྡུད་མར་དྲིས་པ་སྟེ། འཇངས་པ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་ཡོད། བྱ་བ་ལ་ལུགས་དུ་ཡོད། ཚིག་སྨྲས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་གང་ལྟར'

བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། །འཛངས་པ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སྟེ། མཁས་པ་དང་སྐྱོམས་པ་གཉིས་སོ། །བྱ་བ་ལ་གཞུང་གཉིས་སྟེ། །དྲང་པོ་དང་ཡོན་པོ་གཉིས་སོ། །ཚིག་ལ་ཆུད་མ་ཟོན་པ་ནི། །མི་དགོས་པ་ལ་མི་སྨྲ་འོ། །ཡོངས་ནི། །ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་བྱ་ན། །ཏ་ཆང་གཅམ་བུ། །མ་རབས་ཀྱི་ཆོས་ཆུང་དང་། བྱིས་བའི་ཚིག་ཕྲན་ཚེགས། །གྲུང་གཏང་བའི་རིག་''པར་མི་རྟོགས་པར། མི་སློབ་པར། རྟིང་ཆོས་ཀྱི་ར་ཆོད་གྲུང་མ་སྨྲ་དང་ལེགས་སོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དྲི་བ་དང་པོའི་ལན་དུ། འཛངས་པ་ལ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། མཐོ་དམན་ཀུན་ལ་སྐྱོམས་པ་སྟེ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་དང་། དྲི་བ་གཉིས་པའི་ལན་དུ། བྱ་བའི་ཚུལ་ལུགས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མི་ཆོས་ཀྱི་ལུགས་དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་པ་དྲང་པོ་དང་། དེ་དང་འགལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་པོའོ་ཞེས་དང་། དྲི་བ་གསུམ་པའི་ལན་དུ། ཚིག་ཆུད་ཟོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ནི། དགོས་པ་མེད་པའི་གཏམ་མང་པོ་མི་སྨྲ་བའོ། །སྤྱིར་བཏང་དུ་གཏམ་སྨྲ་བའི་སྐབས་སུ་ཡ་རབས་ཀྱི་ཚུལ་ལུགས་བཞིན་བྱ་འདོད་ན། གཏམ་ཏ་ཅང་བཙོས་མ་དང་། མ་རབས་ཀྱི་བཤད་ལུགས་དང་། བླུན་པོའི་ཚིག་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཡང་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་། གནས་ཚུལ་མི་རྟོགས་པའམ་མ་ཤེས་པ་དང་། འཆད་བྱའི་དོན་ལ་སློབ་ཅིང་རྒྱུས་ལོན་མི་བྱེད་པ། ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་ལ་རགས་བཤད། ཚིག་རྩུབ་མོས་གཞན་ལ་ཐུབ་ཚོད་དམ་ཐོ་ཅོའི་གཏམ་རྣམས་མ་སྨྲ་དང་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༥ བློ་སྣམ་པའི་ཚད་བསྟན་པ།

དྲི་བ་བཅོ་ལྔ་པ།

ཏུ་ནུ་རེ། སྐྱི་ཆེས་ན། སྐྱི་བདེ་ཞིང་ཕོ་ཆེ་བ་མ་ལགས་སམ།

ཞེས་པ་ནི། སྣམ་པོ་བྱེད་ཆེས་ན་མི་བདེ་ཞིང་ཁེངས་དྲེགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ནུ་རེ'། ཡོངས་ཤི། །བུ་འོ''''ཀྱང'། །ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པར་བྱ་དགོསྟེ། །སྐྱི་བདེ་བ་ཞིག་ཟེར་གྱིས་དོགས་པའི'། ཕྱི''''མ་དྲིས་པར་གར་སྐྲ། །ཕོ་ཆེ་ཞེས་ཟེར་གྱིས་དོགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་བ་གཅམ། '''བྱར་རྟུང་ངམ། །ཡེ་སྐྱི་བའི་ཆོས་ནི། །བདག་ལ་དགའ་བ་ཞིག་བྱུང་ངོ། །བདགིས་ལེགས'''ཚུང་ཟད་ཚམ་བྱས་སམ'། བདག་ལ་རྟུང་བ་དགའ་བ་ཞིག་བདོག་ན། །གཞན་གྱིས་སྐྱི་ཆོར་གྱིས་དོགས་པ་བཞིན'། །ཡ་ཡ་མོ'། ཐོད་སྐྱི་ཐུབ་པ་འདྲ་བར'། སྐྱི་བྱེད་སྐྱི་སྐྱོམ། །སྐྱི་དགའ་བ་ཆེ་ཚུང་ཞིག་བྱུང་ཡུ། །ཡི་ཆད་པ་འདྲ་བར། །སྐྱི་བྱེད་སྐྱི་སྐྲ། །གཞན་གྱི་ཕྱུགས་ནོར་དང''''''མཐོང་ན'། བཟང་ངོ་ཞེས་སྐྱི་སྨོན། །བདགིའཁོར་དང་རྐྱལ་བ་མཐོངས''''''ངན་ཆེས། ཐལ་ཏུ'། དོན་སྐྱེད་པར་སྐྱི་སྐྲ། །སྐྱི་གཤེའ། བདག་སྐྱི''''''འཕྲལ་ཏུ་དད་པ་འི། །བདག་ལ་དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། གླགས''''''ཆོས་ཁྲིམས་ལས་འགལ་ཕན་ཆད། །གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་བླ་འོ'''''''བདགི་ཉིད་ཤེས་ཕན་ཆད'། གཞན་གྱིས་མ་ཆོར་ཡུ། སྐྱི་ཕན་བ་ཆ''''''ལས'། འགལ་ན། །ཐལ་ལ་སྐྱི་བདེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང''''''ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པ། །བྱེད་པ་ནི་སྐྱི་ཞེས་གྱང་བྱའོ། །''''''ཆོས་དང་སྦྱར་ཏེ། །བདགི་ཆེ་བཞི་བདགིས་བྱམ། །གྱང་མ''''''སྐྱི་ཞིང་གཟུངས་ཐུབ་པའོ། །ཡོངས་སྙི། །སྐྱིར་

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་བྱ་བ་གང་ཞིག་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེས་ན་གཞན་གྱིས་སྨྲམ་ཆེས་ན་མི་བདེའོ་ཞེས་ཟེར་གྱིས་དོགས་ནས་ཚུར་གཏམ་མ་དྲིས་ཀྱང་ཕར་སྨྲ་བ་ག་ལ་རུང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་ཆེའོ་ཞེས་ཟེར་གྱིས་དོགས་ནས་ཚུགས་མི་བརྟན་པའི་ཡང་མོ་དང་གཡོ་སྒྱུའི་ཚིག་སྨྲ་རུང་ངམ་སྙེ་མི་རུང་ངོ་།།

འོ་ན་ལྷེ་བའི་ཆོས་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། ལྷེ་བའི་ཆོས་ནི། བདག་ཉིད་ལ་དགའ་འོས་པའི་དོན་ཞིག་བྱུང་བའམ། བདག་གིས་ལེགས་པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པའམ། བདག་ལ་དངོས་པོ་རུང་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་རྣམས་གཞན་དག་གིས་མི་ཤེས་པར་དོགས་ཤིང་། དེ་དག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ་ཚུགས་མི་བརྟན་པ་ཡང་མོ་དང་། ཐྲོད་ཆུང་གི་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་དག་གཞན་ལ་ངོམ་པར་མི་བྱེད་པའོ། །ཡང་རང་ལ་མི་དགའ་བའི་དོན་ཆེ་ཆུང་གང་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཡི་ཆད་པར་མི་བྱ་ཞིང་གཞན་ལ་མི་སྨྲ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ཕྱུགས་ནོར་དང་འཁོར་དག་མཐོང་ན། དེ་ལ་བཟང་བ་ལ་ཨང་སྣམ་དུ་ཡིད་སྨོན་མི་བྱ་ཞིང་། བདག་གི་འཁོར་དང་ནོར་གྱི་སྐྱལ་བ་མཐོང་ན་དེ་མ་ཐག་དེ་དག་མི་རྟག་པ་དང་ངན་ནོ་ཞེས་དོན་མེད་པར་མི་སྨྲ་ཞིང་མི་གཤེ་བ་དང་། བདག་མི་བསྟོད་ཅིང་གཞན་མི་སྨོད། བདག་ལ་འཕྲལ་དུ་འདོད་པའམ་མགོ་བ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་དེ་རྙེད་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་། ཁྲིམས་དང་འགལ་ཕན་ཆད་གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་ན་སླའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཤེས་ན་དེར་ཟད། ཤེས་ཕན་ཆད་མི་གཞན་གྱིས་མ་ཤེས་ཀྱང་མི་ཕན་པས་དངོས་པོ་དེ་བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་དང་། ཁྲིམས་

ལས་མ་འགལ་ན་འཕྲུལ་དུ་མི་བདེ་བ་དང་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་ཡང་བཟོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་སོགས་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཚུགས་ཐུབ་པའི་ལྗི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིར་ནི་ཡུལ་སྲོལ་དང་སྦྱར་ཏེ། རང་གི་དཔང་པོ་རང་གིས་བྱས་ཀྱང་མ་ཁྲེལ་ན་ང་རྒྱལ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལྗི་ཞིང་ཟུངས་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ལར་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་བ་ལེགས་པ་གཞན་བསྒྲུབ་མི་ནུས་ནའང་། ཅི་ནུས་ཀྱིས་མི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༨ མི་ཆོས་ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

དྲི་བ་བཅུ་དྲུག་པ།

ཀྱ་ན་རེ། མིའི་ཆོས་ནི་གང་། །མི་ཆོས་མ་ཡིན་བ་ནི་གང་། ཕྱ་ན་རེ། མིའི་ཆོས་ནི། །དྲང་ཞིང་སྲི་ཞུ་དང་། དྲིན་ཤེས་མཉེན་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་འོ་ཞིང་། དངན་ཆན་སྐྱེད་རྗེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་སྙིང་ཚུང་ཞིང་བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། །འཇངས་ཡིད་སྦྱར་སྐྱེད་གྱང་། །འདི་རྣམས་ལུས་ལ་ཡོད་ན། །ཀུན་གྱི་སྙིང་དུ་འོང་ཞིང་སྲིད་བརྟན་ནོ། །མི་ཆོས་མ་ཡིན་བ་ནི་ཡོ་ཞིང་གཡུམ་། ཡང་ཞིང་ཁྲེལ་དང་རྗེས་སྐྱེད། །སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་ཤེས་ཞིང་། དངན་ཆན་ཆེ་ལྷ་ཁྱད་བྱེད་ཆིང་ལེ་ལོ་བྱེད་"པ་ཡིན་ཏེ། འདི་རྣམས་ལུས་ལ་ཡོད་དང་། ཀུན་གྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡིནོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལ་**དང་པོ་མི་ཆོས་ཞེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི།** སེམས་རྒྱུད་དྲང་པོ་བྱེད་པ་འདི་མི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་གང་ལའང་དྲང་པོར་གནས་པའོ། **།གཉིས་པ་ནི།** སྲི་ཞུ་བྱ་བ་སྟེ། བཀའ་དྲིན་ཅན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་ལ་གུས་འདུད་བྱ་བའོ། **།གསུམ་པ་ནི།** དྲིན་ཤེས་མཉེན་པ་སྟེ། ནམ་རྒྱུན་མི་སུ་ལའང་གདམ་སྨྲ

བ་དང་དོན་སྒྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་ཞི་ཞིང་དུལ་ལ་གཤིས་འཇམ་པའོ། །**བཞི་པ་ནི།** སྙིང་རྗེ་ཆེ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་དམན་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་བརྩེ་བ་འཆང་བའོ། །**ལྔ་པ་དངན་ཚན་མེད་པ་ནི།** གཞན་ལ་མནར་གཅོད་བྱེད་པའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པའོ། །**དྲུག་པ་ནི།** རྗེས་ཡོད་པ་སྟེ། ཕྱི་ཐག་རིང་བའོ། །**བདུན་པ་ནི།** ཁྲེལ་ཡོད་པ་སྟེ། གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བྱ་བ་ངན་པར་འཇུག་པ་ལ་འཛེམ་པར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་སྙིང་ཆུང་བ་ནི། སེམས་ཆུང་བ་སྟེ། ཁེངས་པ་བསྐྱུངས་ཤིང་དམན་ས་འཛིན་པའོ། །དགུ་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཆེ་བ་སྟེ། བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱི་བཤོལ་མི་བྱེད་པར་དགའ་ཞིང་བརྩོན་པའོ། །མི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་དང་ལྡན་ན། མཁས་པ་མིན་ཡང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་རང་གི་ཆུས་སྲིད་བརྟན་པོ་འོང་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི། གོང་དུ་བརྗོད་པའི་མི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ལྡོག་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་རྒྱུད་འཁྱོག་ཅིང་ཡོ་བ་དང་། རྒྱུད་གཏུམ་པོ་མ་རུངས་པ་དང་། ཡང་བ་སྟེ་དྲོད་ཆུང་ཞིང་ཐུངས་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་ཐག་མི་རིང་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་དང་། གདུག་རྩུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། བྱ་བ་ལ་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་སྟེ། མི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་འདི་རྣམས་ཡོད་ན་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༧ མི་ཆོས་དེ་རྣམས་བཟང་པོ་ཡིན་པར་མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ།

དྲི་བ་བཅུ་བདུན་པ།

མི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་དོན་དེ་རྣམས་ལ་ནུ་བོས་དོགས་འདྲི་བྱས་པ་ནི། **རྒྱ་ན་རེ། སྲི་ཞུ་ཆེ་བ་ནི་གཆམ་བུ་མ་ཡིན་ནམ། །མཉེན་བ་ནི་མཛེ་མ་ཞམ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ནམ། །སྙིང་རྗེའི་ནང་ན། །ངོ་སློག་མི་ཕོད་པའི་ཕས་སྐྱེད་དམ་ གཟུམ་བ་ལ་དཔའ་བའི་ཕས་སྐྱེད་ཏམ། །**

ཞེས་པ་ནི། སྲི་ཞུ་ཆེ་ན་བཙོས་མའི་སྤྱོད་པ་ཚུལ་འཆོས་ལྟ་བུར་མི་འགྱུར་རམ། མཉེན་པ་ནི་འཛམ་པོ་བསླུ་བྲིད་ཆེ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྙིང་རྗེ་ཆེ་ན་དེའི་ནང་དུ་གཞན་གྱི་ངོ་ཕྱོག་མི་ཕོད་པའི་སྤོབས་པ་ཞན་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཏུམ་པའི་ནང་དུ་དཔའ་བའང་ཡོད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་ནས་དོགས་གཅོད་བྱས་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། ཆེ་བྱ་འོ་ཆོག་ལ་ལྟོས། །དམིགྶུ། །ཕེབས་པར་བྱ་དགོསྶོ། །སྲི་ཞུ་ལྟ་དམིགས་སུ་མ་བབ་ན། །གཆམ་བུའོ། །དམིགྶུ་བབ་ན་སྲི་ཞུའོ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱང་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་སྐབས་དེའི་དོན་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་སྲི་ཞུའང་བཙོས་མའི་སྤྱོད་པ་ཚུལ་འཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཅིང་། དོན་ཐོག་ཏུ་ལེགས་པར་སོང་ན་སྲི་ཞུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ལས་ཚུལ་འཆོས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

སྤུ་མའི་འཕྲོས་ལས། **བྱ་འོག་ཆོག་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པར་བྱས། །མཉེན་ཞེས་འཛེ་མ་ཞམ"**

ཕྱི་འགྱུར་རོ། །ཐོག་ཏུ་མ་བབ་ན། ཆེ་ལྟར་གཆབས་ཀྱང་། ངོ་སློག་མ་ཡིན། འཆལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱ་བ་གང་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱང་སྐབས་དེའི་དོན་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་ངེས་བྱས་ནས་བསྒྲུབས་ན། མཉེན་པའང་རང་གི་དང་རྒྱུད་འཛམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་ལ་བསླུ་བྲིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐོག་ཏུ་མ་བབ་ན་ནི། ཇི་ལྟར་རྩུབ་པོ་བྱས་ཀྱང་ཕན་པ་མེད་དེ། དེ་ངོ་སློག་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་ངོ་སློག་ཐོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་གི་བྱ་བ་འཆོལ་བ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཡང་སྡེ་མའི་འགྲོས་ལས། སྙིང་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །ཉམས་ལས་ཕྱི་དཔོག་པར། །བསླུ་མེད་པ་དང་། ཡོན་པོའི་ཆོས་བྱེད་སྟེ།། མ་ཉེས་པར། སྙམས་ལས་བཅད། །ཏུ་རུང་ངམ། །

ཞེས་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་སེམས་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་གཞན་ལ་གནོད་པ་སྤོང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། བག་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་མི་དྲང་བའི་སྒོ་ནས་མ་ཉེས་པ་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པ་སོགས་ལ་དམིགས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱེད་དུ་རུང་ངམ་སྙེ་ཅེ་ལ་རུང་སྙམ་དུ་སྙིང་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཡང་སྡེ་མའི་འགྲོས་ལས། དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དགྲ་ལ་སྟོགས་པ་ལ། །དྲག་ཤུལ་དང་། གཟུམ་པོ་བྱ་དགོས་པའི་དུས་ན། །དམིགས་སུ་ཕེབས་པར་བྱས་ན་ནི། །དཔའ་བ་ཡིན་གྱི། །མི་དགོས་པར་གཟུམ་པོ་ལ། དཔའ་ཞེས་སུས་ཀྱང་བསྟོད། །འདི་ནི་དཔའ་བ་མ་ཡིན་གྱི། །ངན་པ་ཡིནོ

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དཔའ་ཞེས་པ་ནི་དགྲ་སོགས་ལ་དགོས་པ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཚེ་གཏུམ་པོར་བྱེད་པ་ལ་བྱའི། །དགོས་མེད་དུ་གཏུམ་པོ་བྱེད་པ་ལ་དཔའ་བོ་ཡིན་ཞེས་སུ་ཞིག་གིས་བསྟོད་དེ་མི་བསྟོད་དོ། །འདི་ནི་རང་ཉིད་གཞིས་ངན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༨ བཟང་ཡང་བསྒྲུབ་པར་མི་ནུས་པས་ཕན་པ་མེད་པའི་དོགས་པ་སྤང་བ།

དྲི་བ་བཅོ་བརྒྱད་པ།

ཉུ་ན་རེ། ལེགས་པ་ཆེར་མ་ནུས་ན། །ཆུང་ཟད་ཚམ་བྱསྟེ་ཕན་པ་ཆེ་ཡོད། །ཕྱུ་ན་རེ་ཁོང་ན། །འཛངས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱེདེ།། ལེགས་པ་གཞན་མ་ནུས་ན་ཡཱ།། ཡུལ་ཆིས་ཀྱིས། །ཉེས་པར་བརྩི་བའི་རྣམས། །སྨི་བྱེད་པར་ཐུབ་ན་ཡཱ།། ཟང་པོ་བརྟན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནུས་ཀྱུང་ཕན་ཆེའོ། །ཉེས་པ་ནི་ཆུང་ཡཱ་ཐོང་ཤིག །ལེགས་པ་ནི་ཆུང་ཡཱ།། བྱོས་ཤིག །།

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། མི་ཆོས་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉམས་སུ་ལེན་མ་ཐུབ་ན། ཅུང་ཟད་ཙམ་རེ་བྱས་ན་ཕན་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་ནུ་བོས་དྲིས་པ་ལ། ཕུ་བོས། ཁོང་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་པས་གཞན་མང་པོ་བསྒྲུབ་མ་ནུས་ན་ཅུང་ཟད་རེ་བསྒྲུབས་ནའང་ཕན་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དེ་གའི་ཡུལ་ལུགས་སུ་ཉེས་པར་བརྩི་བ་རྣམས་སྤང་ཐུབ་ན། དེ་ལའང་དྲང་པོ་དང་བརྟན་པོ་ཞེས་ཟེར་བས་ཕན་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། དེས་ན་ཉེས་པ་ནི་ཆུང་ཡང་འདོར། ལེགས་པའི་བྱ་བ་ནི་ཆུང་ཡང་སྒྲུབས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༩ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོས་མོལ་བྱས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་ཚུལ།

དྲི་བ་བཅུ་དགུ་པ།

ཉུ་ན་རེ། བྱ་འོ་ཆོག་ལ་གྲོསྨི་བྱར་སྨི་རུང་ན། །གྲོས་ཀྱི་ཐབས་ཆི་ལྟར་བྱ།། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱ་བ་གལ་ཆེན་ཐམས་ཅད་གྲོས་མ་བྱས་པར་བསྒྲུབ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན། གྲོས་བྱ་ཚུལ་གྱི་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱུ་ན་

རོ། །གྲོས་ཀྱི་མགོ་རྩིངས་ལ། བཙོས་པའི་རྣམས་མངས་དང་། འཆལ་ཆེས་བྱའོ། །གྲོསུ་བྱ་འོ་ཆོག། ཐོག་མ་ནས་གྱུང་། །ཞིབ་ཏུ་ག་ལ། །དམིགས་སུ། ཕེབས་པར་བྱས་དང་། །འཕྱིས་འཚོས་སྐྱི་དགོས། །

ཞེས་པ་ནི། གྲོས་གང་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་དང་པོ་རགས་རིམ་ཙམ་ལས་བྱ་བའི་ཞིབ་ཆ་ལ་གསལ་ཁ་མ་བྱས་ན། ཕྱིས་སུ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་དགོས་པ་མང་བས་འཆལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཐོག་མ་ནས་གྲོས་དོན་ལ་ཞིབ་ཆ་དང་བརྗོད་ཚུལ་གསལ་པོ་བྱས་ན། གནད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ཞིང་ཕྱིས་སུ་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་མི་དགོས་པས་གྲོས་བྱེད་པ་ལ་ཞིབ་ཆ་གལ་ཆེ་ཞེས་པའོ། །

སྤྱ་མའི་འཕྲོས་ལས། **བགྲོ་ཞིང་(བསྐུ)་མོ་ཆོག །ནི། །ཡིད་གློད་དེ། ཡངས་པར་བསམས་དང་། དམིགས་སུ་ཕེབས་པ་"འོང་ངོ། །ཛེ་ལ་ཡུ། །དོགས་པ་དང་། ཤ་དང་ལན་གླན་བར་བྱས་དང་། ཆེད་རྩ་ཏུ་ལ་(དེ)་སེམས་པས། །དོན་ཆེན་པོ་ཐོག་ཏུ་སྐྱི་ཕེབས་པར་འོང་ངོ། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བགྲོ་ཞིང་བསམས་ནས་གྲོས་བྱེད་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བློ་སྟོད་ཅིང་གུ་ཡངས་པོར་བྱས་ན། གྲོས་དོན་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་འོང་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཛེ་ལ་ཡང་དོགས་པ་དང་། ཤ་འཁོན། ལན་གླན་པའི་བསམ་པ། དོན་ཆུང་ངུ་ལ་ཆེད་འཛིན་དམ་པོ་བྱས་ན། དོན་ཆེན་པོ་མི་འགྲུབ་ཅེས་པའོ། །

འདིར་གྲོས་བྱ་ཚུལ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཅན་གྱིས་རང་ལ་གྲོས་བྱ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་ཅན་གྱིས་གྲོགས་ལ་གྲོས་བྱ་བ། དཀྱིལ་ཡངས་ཅན་གྱིས་བྱིངས་ལ་གྲོས་བྱ་བའོ། །དེ་ལས་དང་པོ་ནི། སྤྱ་མའི་འཕྲོས་ལས། གྲོསུ་བྱ་བ་ནི་། བདག་གིས་བདག་ལ་ལན་བཐབ་སྟེ། །ཙང་ངམ་སྐྱི་ཙང་གི་བྱེ་བྲག་ཕྱེ་ལ་བྱ་བ་གཅིག་ཡོད། ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གང་ཟག་

ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པས་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་གྲོས་ཀྱི་དྲི་བ་བཏོན་ཅིང་དེ་ལ་ལན་བཏབ་ནས། བྱ་བ་ལེགས་ཉེས་སམ་རུང་དང་མི་རུང་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་དེ། བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་ཕྱེས་ནས་མཐར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གྲོས་ཐག་གཅོད་པའོ། །འདི་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་མི་དགོས་པར་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་པ་སྟེ། གྲོས་བྱ་ཚུལ་དང་པོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྔ་མའི་འགྲེལ་ལས། **གྲོགས་དང་སྙིང་གཅིག་དང་(ནའ)། མཆང་དུ་སྒྱི་འགྱུར་གྱི། དཔྱས་ཀྱིས་དོགས་ (པ་ཅམ་)སྲོབས་པར་བྱས་ལའ། ཐེལ་གྱིས་ཕབ་ལ་། (ལྷུག)སྟེ། །ཚིགས་བསླུག་ལ་། སྲིས་བྱ་བ་གཅིག་ཡོད། །**

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གྲོགས་པོ་ཡིད་རྟོན་རུང་ཞིང་སེམས་མཐུན་པ་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བཤད་ཀྱང་རང་གི་མཆང་དུ་འགྱུར་བར་སྐྲག་མི་དགོས་པས། གལ་ཏེ་མི་གཞན་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་ན་འཕྲོ་སྨོད་བྱ་བའི་གནས་སུ་འགྱུར་བར་དོགས་པ་སྐྱེ་ཆོག་པ་ཙམ་གྱི་ཚད་དུ་སྤོབས་པ་བསྐྱེད་ལ། གཏམ་དྲང་པོར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ནས་གཉིས་ཀས་གྲོས་བསྡུར་ཞིང་མཐར་སྤྱིས་གྲོས་ཐག་གཅོད་པའོ། །འདི་ནི་གྲོགས་དེ་དག་གིས་འཕྲོ་སྨོད་བྱེད་པར་དོགས་མི་དགོས་པས་གྱ་གྱུ་མེད་པར་གཏམ་དྲང་པོར་བཤད་ནས་རང་གཞན་སྤྱིས་ཐག་གཅོད་པ་སྟེ། གྲོས་བྱ་ཚུལ་གཉིས་པའོ། །འདིའི་སྐབས་སུ་ཐེལ་གྱིས་ཕབ་ཅེས་པ་དེང་སང་གི་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོས་ཆོད་ཡི་གེའི་ཐོག་ཏུ་ཐམ་ག་བརྒྱབ་པ་ལ་བཤད་འདུག་པ་ནི་ནོར་བའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐེལ་གྱིས་ཕབ་ཅེས་པ་སྐད་ཆ་གཞན་དུ་མ་བསྒྱུར་བར་དྲང་པོར་བཤད་པ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་ལས་བྱུང་བའི་སྐད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་འབྲིང་པོ་ལས། ལྡེམ་དགོངས་པ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། འདི་

བཞི་ལྟེམ་པོ་བཞིན་དུ་ཚིག་ཐེལ་གྱིས་མི་དབབ་པར་བསྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན་ལྟེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞི་ཞེས་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། ཚིག་ཐེལ་གྱིས་མི་དབབ་པ་ནི། ལྟེམ་པོའམ་གབ་ཚིག་བཞིན་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཐོག་ཕྱོགས་ཐེལ་གྱིས་འབབ་པ་ནི། དོན་གཞན་དུ་མ་བསྒྱུར་བར་དྲང་པོར་བསྟན་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཏུན་ཧོང་གི་ཡིག་ཆ་ལྟེམ་དགོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅེས་པ་ལས་ཀྱང་། ཐེལ་གྱིས་སྨྱི་སྟོན་ཟུར་གྱིས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐམ་ཀ་བརྒྱབ་པ་ལ་གོ་བ་བླངས་ཚེ། གཞུང་ཚིག་གི་གོ་རིམ་ལྟར་ན། གཞན་གྱིས་འཕྱ་བར་དོགས་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིབས་པ་བསྐྱེད་ལ། ཐམ་ཀ་རྒྱོབ་ལ་ཚིག་བཤད་དེ་སྒྲིས་ཐག་གཅོད་ཅེས་པར་འགྱུར་བས། སྒྲིས་ཐག་མ་བཅད་གོང་ནས་གྲོས་གཞི་འདོན་པ་པོས་ཐམ་ཀ་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་གོ་བར་འདུག་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རང་གི་ཡིད་ཆེས་པའི་གྲོགས་པོ་ལ་གྲོས་བྱེད་པའི་ཚེ་ཐམ་ཀ་རྒྱག་མི་དགོས་པས་མི་འཐད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐུ་མའི་འཕྲོས་ལས། **ཕལ་གྱིས་བརྟུས་ནའ་བདག་གི་འགྱུར་བ་གཅིག་ཨར། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མི་ཕལ་བ་མང་པོ་འཚོགས་ནས་དེ་དག་གིས་བཤད་པའི་གཏམ་མམ་བརྗོད་པའི་བློ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་དཔྱད་ན། དེའི་ནང་ནས་བདག་གིར་བྱ་རུང་བའི་གྲོས་ཚོད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་མི་བྱིངས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲོས་ཐག་གཅོད་པ་སྟེ་ཚུལ་གཞན་གཅིག་གོ །དེ་ལྟ་ན་གྲོས་བྱ་ཚུལ་ལ། བདག་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གྲོགས་པོ་ལ་བརྟེན་པ། མི་བྱིངས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

ཐུ་མའི་འཕྲོས་ལས། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། དཔྱད་དུ་བྱ་བ་ལའང་དེ་ཡིན་བ་ཙམ་གྱི་

ཚད། དེ་འོང་བ་འདྲ་ཞེས་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི། གདོན་མི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཀའ་སྟེའོ། ལ་ལ་རུང་བ་འདྲ་བ་ལས་མི་རུང་། ལ་ལ་མི་རུང་བ་འདྲ་བ་ལས་རུང་བ་ཡོད་དེའོ། ཐོག་ཏུ་མ་བབ་དང་བདག་སྟུར་པར་འོང་ངོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གྲོས་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཚིག་དང་དོན་ལ་དཔྱད་པ་གང་ཡིན་ཡང་བཟང་ངན་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཚད་འདི་ཙམ་ཞིག་འོང་བ་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལས། ངེས་པར་དེ་ལྟར་དུ་འདུག་ཅེས་ཐག་གཅད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐག་ཆོད་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱ་བ་ལ་ལ་རུང་བ་ལྟར་དུ་སྣང་ཡང་དོན་ལ་མི་རུང་བ་དང་དེ་ལས་ལྡོག་པའང་ཡོད་པས། ཐག་བཅད་པའི་ཐོག་ཏུ་མ་བབ་པ་དང་། བདག་ལ་སྟུར་བ་སྟེ་བྱ་བ་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དོན་མི་ལེགས་པ་འོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

ཡང་དེའི་འགྲེལ་ལས། གྲོས་སུ་བྱ་བ་ལའ། ལ་ལ་བདེན་པ་ཟེར་ཞིང་འོང་བ་དང་། '''' སྐད་དུ''''ངོ། །''''རུང་བ''''''སྐྱེངས་བ''''བདགིས། བདེན་པའི་ཚིག''''''མི་རུང་བ་ལ། རུང་ཞེས་ཟེར་པས''''འཕྱིས་མ་རུང་བར་མཐོང་བཞིན་དུ། བད''''རུང་བར་མཐོང་བཞིན་དུ། ལོག་པར་དྲངས་པ་ཉེས་ཆེའོ། །གཅིག་དུ་ན། །ཁ་ནས། །འཕྲོགསྟེ། བདགིས་སྟར་དྲན་བ་སྐད་དུ་བྱས་ནས། གྲོགས་ཀྱི་ཡིད་དུ''སྟེ། ཐེལ་གྱིས་འབེབས་སྐྱི་བཙུབོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གྲོས་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་མི་ལ་ལས་གཏམ་བདེན་པ་སླུ་ཞིང་། ༼སྐབས་འདི་ནས་ཚིག་གི་མགོ་མཇུག་ཆད་ཚབས་ཆེ་བས་དོན་ཇི་བཞིན་དཔོག་དཀའ། མཆན།༽ལ་ལས་མི་རུང་བ་ལ་རུང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕྱིས་སུ་མི་རུང་བ་ཤེས་བཞིན་དུའམ། བདག་གིས་རུང་བའམ་མི་རུང་བར་མཐོང་བཞིན་དུ་ལྡོག་ཕྱོགས་སུ་ལོག་པར་དྲངས་པ་ནི་གྲོས་ཀྱི་ཉེས་སྐྱོན་ཆེའོ། །གཞན་ཡང་མི་གཞན་གྱི་ཁ་ནས་གཏམ་ཐོག་སྟེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་

སྦྱར་ནས་དྲན་པ་ཡིན་མདོག་བྱས་ན། གྲོགས་ཀྱི་སེམས་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བས་གདམ་གཞན་དུ་མ་བསྒྱུར་བར་དྲང་ཐད་དུ་བཤད་མི་བཏུབ་པས་གྲོས་ལེགས་པོ་མི་འོང་ཞེས་པའོ། །

ཡང་དེའི་འགྲེལ་ལས། ཡོང་ཡང་། གྲོས་བྱ་བ་ནི། །གཅིགས་སྐྱི་རིག་གྱིས་དོགསྟེ། མང་ཉུ་བསོགསྟེ། །གང་བདེན་བ་གཟུང་བ་ཡིན་ན། །བདག་ཟེར་བ་ལྟར་། སྐྱི་བྱར་སྐྱི་རུང་ན་ལྟ། །གྲོས་བྱར་ཡང་། ཆེ་དགོས། །བདེན་བའི་ཚིག །སྲུ་ལས་འོང་གཏོལ་སྐྱེད་ཀྱིས། །རུས་ཆུང་བྱད་ངན་ཆེས་བརླུ་སྐྱི་རུངོ། །ཡང་དག་པར་། བདེན་ཏེ་། མ་ནོར་ན། །སུའི་ངག་མཉན་གྱང་བླའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གྲོས་སུ་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་རང་གི་འདོད་ཐོག་ཏུ་འོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འཐེན་འཁྱེར་བྱ་མི་རུང་སྟེ། གྲོས་སུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་ནི། མི་གཅིག་གིས་གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་དོགས་པས་མི་མང་པོ་བསྡུས་ནས་སུས་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཡོད་པ་དེའི་ཁ་ཐོག་ཏུ་གཞག་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་དུ་ངེས་པར་བྱ་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་ན། རང་གིས་ཐག་བཅད་པས་ཆོག་གི། གཞན་ལ་གྲོས་བྱ་དགོས་དོན་ཡང་མེད་དོ། །བདེན་པའི་ཚིག་སུའི་ཁ་ནས་འབྱུང་མི་ཤེས་པས་གྲོས་གྲལ་དུ་མི་ཁ་མདོག་ངན་པ་ཅན་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྙས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། གཏམ་བདེན་པར་འདུག་ན། མཐོ་དམན་སུའི་ཁ་ནས་བྱུང་ཡང་མཉན་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

 སྦྱ་མའི་འགྲེལ་ལས། གཞན་གྱི་ཚིག་ཐ་མ་ཕྲད་པ་ཞིག་ཟེར་ན། །དགོས་པ་ཡོད་སྲིད་ཀྱིས། །མ་སྨྲེངས་པར་རྟེས་ནས་དྲིས་ཤིག །།

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གྲོས་མོལ་གྱི་སྐབས་སུ་འགའ་ཞིག་གིས་ཚིག་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་མ་ཡིན་པ་གོ་བརྡ་མི་འཕྲོད་པ་ཞིག་བཤད་པར་འདུག་ན། དེ་ལ་གསལ་པོར་བཤད་ན་མི་བདེ་བའི་དོན་ཞིག་ཡོད་སྲིད་པས་ངོ་ཚ་འཛེམ་བག་མེད་པར་རྗེས་ནས་ཡང་བསྐྱར་དྲི་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེའི་འགྲེལ་ལས། གཞིག་ཏུ་སླ་རྣམས། ཡིད་ཆེས་པ་མ་ཡིན་ན་འཕྲུལ་དུ་དྲན་ནོ་ཚིག་གཞན་ལ་བརྗོད་ཚིང་སྐྱར་སྒྱི་རུང་བ་ཞིག་གྱུང་ཡོད་དོ། །བདག་བདེན་ན་ཡུ། །གཞན་ལ་ན་ཞིང་གནོད་པ་དང་། བྱ་དགྲོ་ན་ཡུ། །ཐབས་དང་སྦྱུར་ཞིང་བྱ་བའི་རིགས། །མི་འཕྱི་ཞིང་ཁ་ཚས་ཟེར་བའི་ནང་ན། ལ་ལ་འཕྲུལ་དུ་དྲན་བ་དག་ཡོད་སྲིད་གྱིས། སླིང་ཚོད་བླང་བའི་རིགས། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་གོ་སླ་བའི་སྐད་ཆ་རྣམས་ནི། ཚོགས་ཁྲལ་དེར་འཚོགས་ནས་གྲོས་མོལ་གྱི་གཏམ་སླ་བ་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་ན། འཕྲུལ་དུ་དྲན་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནས་བརྗོད་མི་རུང་བས་བརྗོད་ན་མི་བདེ་བའི་དོན་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་སྲིད་དོ། །གྲོས་མོལ་གྱི་སྐབས་སུ་གལ་ཏེ་བདག་གིས་བཤད་པའི་གཏམ་གྱི་དོན་བདེན་པ་ཡིན་ནའང་འཆད་ཚུལ་ཐབས་དང་སྦྱར་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་མི་གནོད་པར་བྱ་དགོས། དུས་མི་འཕྱི་ཞིང་འཕྲུལ་དུ་ཁ་ཚ་བར་སླ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན། འཕྲུལ་དུ་གང་དྲན་པ་དེ་ག་ཐད་ཀར་བཤད་པའམ་བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་མ་བཏང་བར་སྨྲས་པའང་ཡོད་སྲིད་པས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་ཚོད་རིག་པར་བྱས་ནས་ཡིད་བརྟན་ཐེར་མེན་བལྟ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

སྔོན་གྱི་བཙན་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་དེ་འདྲའི་སྟོབས་ཤུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཆབ་སྲིད་དང་དམག་དོན་གྱི་རྒྱབ་ལོགས་སུ་འདི་ལྟ་བུའི་རིག་གནས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གྲོས་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་པ་དང་། དེ་ཡང་རིམ་པ་གོང་མའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་གྲོས་བྱེད་མདོག་ཅིག་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འོག་རིམ་ནས་ཡར་གྲོས་བྱེད་ཅིང་། གྲོས་དེའང་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ནམ་ཕལ་ཆེ་བའི་བསམ་བློ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ན། ད་གཟོད་བྱ་བ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། གོང་འོག་ཐམས་ཅད་བློ་སེམས་སྣང་བ་གཅིག་བསྒྲིལ་དུ་གྱུར་པ་དང་། དཔོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྲིམས་དང་། དྲང་བདེན། ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་སྟོབས་ཤུགས་ཡུན་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། རྒྱ་ནག་གི་སྔོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མ་ཧཱ་ཐུས་སྤྲུལ་ཞེས་པ་ལས། བོད་ཀྱི་བློན་ཆེན་ཀྲུང་ཚུང་ཞེས་པ་རྒྱ་ནག་གོང་མ་མཇལ་དུ་ཕྱིན་པ་ན། ཀྲུང་ཚུང་གིས་གོང་མ་ལ་ཞུས་པ། བཙན་པོས་དཔྱིད་དབྱར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱུན་པར་རྩྭ་ཆུ་གང་བཟང་སྙེག་པ་དང་། སྟོན་དགུན་གྱི་དུས་སུ་གཞི་ནས་མཁར་དུ་སྡོད། གུར་ཕུབ་པ་ལས་ཁང་པ་མེད། གུས་ལུགས་དང་ཡོ་ཆས་ཀྱི་རིགས་ནི། ཀྲུང་ཞིའི་(རྒྱ་ནག)ཁྲི་ཆའི་གཅིག་ཀྱང་ག་ལ་ཡོང་། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དམ་ཞིང་གོང་འོག་ཚང་མའི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་འདུ། དོན་དག་གང་ཞིག་བགྲོ་དུས་འོག་ནས་རིམ་པར་གྲོས་བྱེད། སྐྱེ་བོ་ཚང་མའི་ཁེ་ཕན་ལ་གཞིགས་ཏེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། བོད་ཀྱི་སྟོབས་ཡུན་རིང་མི་ཉམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་དེ་མི་རིགས་དེའི་བླ་སྲོག་ཡིན་པའང་དོན་འདི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་མཚོན་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༠ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གནད་སྨིན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཚུལ།

དྲི་བ་ཉི་ཤུ་པ།

ནུ་ན་རེ། ལསྶུ་བྱ་འོ་ཆོག་ལ་དམིགསྶུ་ཕེབས་པར་བྱ་ན་ཆེ་ལྟར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་གནད་ཐོག་ཏུ་སྨིན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ན་དེ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ནུ་བོས་དྲིས་པའོ། །

ཕུ་ན་རེ། སྨི་ལ་ལ་གཞུང་ལ་ནི་རྩིང་ཆིག་ལ་ནི་ཞིབ་པ་ཡོད། །སྨི་ལ་ལ་སྨི་དགོས་པའི། །ཡན་ལག་ལ་ནི་ཞིབ་ཆིང་དགོས་པའི་མདོ་ལ་ནི་རྩིང་བ་ཡྰ་ཡོད་དོ། །ཡང་དག་པར་ན་ནི། །མདོ་མ་ཤོར་ན། །ཡན་ལག་ཀུན་གྱང་ཞར་ལ་འདུསྶོ། དེ་ལས་འདའ་བ་ཡྰ་སྨེདོ། །གཅིག་ཏུ་ན་སྨིང་ཞིང་ཤེས་པ་ལ། །འདྲི་བ་ཡྰ་མ་ནོར་བའི་མཆོག་ཡིནོ། །

ཞེས་པ་ནི། ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་སྟེ། མི་འགའ་རེས་བྱ་བའི་ཕོག་གཞུང་གི་ལག་ལེན་ལ་རགས་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཆ་མེད་ཅིང་བཤད་པའི་ཚིག་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་འགའ་རེས་ནི་བྱ་བའི་རྩ་གནད་ལ་ཞིབ་ཆ་མི་བྱེད་ཅིང་ཡན་ལག་ཙམ་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་ཡོད་མོད། བྱ་བ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་དག་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རྩ་བའི་གནད་མདོ་གང་ཡིན་བརྟགས་ནས་དེ་མ་ཤོར་བར་བསྒྲུབ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡན་ལག་རྣམས་དེའི་ཞར་ལ་འོང་བས་ཆེད་དུ་མ་བསྒྲུབས་ཀྱང་དེ་ལས་འདའ་བ་མེད་དོ། །ཡང་ན་ཉམས་མྱོང་ཅན་དང་བྱ་བ་བསྒྲུབ་ཚུལ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་དྲིས་ན་དེ་ཡང་བཟང་ཞེས་པའོ། །

༧༧ གྲོགས་དང་འགྲོགས་ཚུལ།

དྲི་བ་ཉེར་གཅིག་པ།

ཧུ་ན་རེ། ལས་བྱའོ་ཚིག་གྲོགས་དང་འགྲོགས་སྟེ་བྱ་དགོས་ན། །གྲོགྲོ་ཤྭི་དགྲ་བར་ཡུ་མ་གྱུར་ལ་། ལས་གྱང་མ་ནོར་བར་ཟིན་པར་བྱ་ན་ཆི་ལྟར་བྱ་། །

ཞེས་པ་ནི། བྱ་བ་གྲོགས་དང་ལྷན་དུ་སྒྲུབ་པ་ན། གྲོགས་མི་དགའ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། བྱ་བའང་འགྲུབ་པའི་ཐབས་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །གཞན་གྱི་ཚིག་བཟང་ངན་ཆི་བྱུང་ཡུ་། །སྲུན་དབྱུང་བ་དང་། ལྟག་ཆོད་བགབ་ཟུང་ཤྭི་བྱ་བར། །ཡངས་ཞིང་ཤོང་བར་བྱས་སྟེ། །མདོ་གང་གིས་གཟུང་བ་ཉིད་མ་ནོར་བར་བསྒྲུའ། །སྲུན་ཤྭི་དབྱུང་དུ་ཤྭི་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡུ། །ཁོ་མ་སྐྱེངས་པར་། ཚིག་འཇམ་པོས། །དལ་ནས་བཞོ་སྟེ་བྱས་ན། །གཞན་ཤྭི་དགའ་བར་ཡུ་མ་གྱུར་ལ་། ལས་གྱང་མ་ནོར་པར་ཟིན་དུ་རུངོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཞན་དང་མཉམ་དུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ན། གཞན་དེས་རང་ལ་ཚིག་བཟང་ངན་གང་སྨྲས་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་དུ་དེ་ལ་འཕྲལ་དུ་ལན་གྱིས་སུན་དབྱུང་བ་དང་། ཚིག་མགོ་ཚིག་ཞབས་ལ་འཛུས་ཏེ་ལན་སློག་པར་མི་བྱ་བར་བློ་གུ་ཡངས་ཤིང་ཚིག་ཤོང་ཆེ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་རང་གིས་བསྒྲུབ་དགོས་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་གྱི་རྩ་གནད་མ་ནོར་བར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས། གལ་ཏེ་ཅིས་ཀྱང་ཚིག་ལན་དུ་སྐྱོན་མ་བརྗོད་ན་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན། ཚིག་འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་དལ་བུར་བསྒོ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཕ་རོལ་པོ་ངོ་ཚ་བར་

མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་ཉེར་གཉིས་པ།

རྩ་བ་རེ། སྐྱི་ནོར་དད་ཅན་ལ། །ཡོངས་ནི་འཛངས་པ་ཞིག་དང་། ལས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བབ་ན་ཅི་ལྟར་བྱའ། །ཞེས་པ་ནི། མི་མཛངས་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་ནོར་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་བྱ་བ་བསྒྲུབ་དགོས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་རྩ་བོས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། དེ་ནི་འཛངས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། །ཡོངས་ཀྱིས་ནོར་དད་ཆེ་དང་། འཛངས་དྲང་པོ་ཞེས་དཔྱད་དུ་སྤྱིད་ཀྱིས། །ཐོག་མ་ནས་སྐྱི་འགྲོགས་སུ་རུང་ན་རྩོད་པའི་ཡུ་བ་ཆད། །དེ་ལྟར་མ་རུང་ན། །ཕྱུགས་འཇམ་དུ་བཀྱིས་ལ་། བདག་ལ་མཆང་གིས་མ་འགོས་པ་དང་དྲང་པོའི། གཞུང་མ་ཤོར་པར་ཀྱིས་ཤིག །།

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། མཛངས་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱུ་ནོར་ལ་དགའ་ཞེན་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཚེ་མཛངས་པ་དྲང་པོ་ཞེས་དཔྱད་དེ་གཞག་ཏུ་མེད་པས། རབ་ན་དང་པོ་ནས་མ་འགྲོགས་ན་རྩོད་པའི་རྩ་བ་ཆད་པས་བཟང་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱ་མ་ནུས་ན་ཞེ་ཕྱུགས་འཇམ་པོར་བྱས་ལ། རང་ལ་རྒྱུ་ནོར་གཡོ་ལེན་གྱི་མཆང་གིས་མ་གོས་པ་དང་། དྲང་པོའི་ཁྲིལ་གཞུང་མ་ཤོར་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

དྲི་བ་ཉེར་གསུམ་པ།

རྩ་ན་རེ། གཞུང་མ་ཤོར་པར་བྱས་དང་། །ཁོའི་ཡིད་དང་འགལ་ཏེ། །སྐྱི་དགའ་བར་ཐུར་ན་ཅི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། རྩ་བོས་དྲིས་པ་སྟེ། ཁྲིལ་གཞུང་མ་ཤོར་བར་བྱས་པ་ན། དེ་ཁོའི་ཡིད་དང་འགལ་ནས་མི་དགའ་བར་ཐུར་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་པའོ། །ཕྱ་ན་རེ། སྐྱི་དགའ

བའི་རིམ་འགྲོ། །འཇམ་པོས་བྱ་བར་ཟད་དེ། །ཡོང་ཉི། །སྨྲ་དགོས་པ་ལ་མ་བྱས། སླ་སྨྲ་དགོས་པ་ལ། །མ་སླས་ན། །ཡོན་པོའི་ཡིད་དང་འཐུན་བར་མ་བྱས་པ་ཉི། །ཡོན་པོ་མ་ཡིན་གྱི་ལེགས་ཀྱི་ར་བ་ཞོ། །ཡེ་ཉི། །ལས་ཀྱི་ངོ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །།མ་རྟོས་ཤིག

ཅེས་པ་ནི། ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་སྟེ། མི་དགའ་བར་གྱུར་པ་ལ་ཕན་པའི་བྱ་བ་ནི། འཇམ་པོར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། སྨྲིར་རང་གིས་བྱ་བ་མི་འོས་པ་མ་བྱས་ཤིང་། གཏམ་མི་འོས་པ་མ་སྨྲས་ན། མི་ཡོན་པོའི་འདོད་པ་དང་མ་བསྟུན་པ་ནི་ལེགས་པ་རབ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་དེའི་དགོས་པ་སོགས་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་སྒྲུབས་ཤིག། གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༡༢ གྲོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མཐོང་ན་ནུར་ནས་གྲོས་འདེབས་བྱ་ཚུལ།

དྲི་བ་ཉེར་བཞི་པ།

ནུ་ན་རེ། ནློན་གདབ་ན་ཆེ་ལྟར་གདབ། །ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བསམ་ཚུལ་གཞན་པ་ཞིག་གྲོགས་ལ་ནློན་གདབ་པ་སྟེ་གྲོས་འདེབས་སུ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ནུ་བོས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། ནློན་གདབ་ཏུ་ཚུད་དོ་ཆོག་ལ། །ཉེས་པ་ཡོད་ན། །ངོར་ནློན་ཐོབ་ཤིག །ངོར་ནློན་མ་ཐེབས་ན། དཀོག་དབྱུས་མ་བྱེད་ཅིག །།ཡེ་ཉི་ཕ་རོལ་པོ་ལ། ནློན་གདབ་ཏུ་ཏུང་ཡང་དག་འོ། །ཉེས་ལྟ་དག་པར་རྟོགས་ན། །གདབ་བོ། གཞན་ལ་འཕྱའ་བ་ལ་ཉི། །མཁས། །བདག་ལ་ནི་སྨྲི་རིག་པ་མང་ངོ། །ཕ་ལོག་ལ་དབྱུས་བྱ་བ་འཛབ་བར། །བདག་ལ་ལྟ་ཆེ་ཡོད་པ་བསལ་ཏེ། །ཡོད་དང་ཕྱི་འཆད་སྨྲི་བྱ་བར་བཆད་ན་བདག་གིས་བདག་བཆོས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་སྨྲི་ནུས་ན། །གཞན་ལ། དཀོ་དབྱུས་བྱར་

རུང་ངམ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱ་བ་གང་རུང་ཞིག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའམ། མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་བློ་འདོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་གྲོས་འདེབས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་འདྲའི་གྲོས་འདེབས་བྱ་ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་གང་ཡིན་ཡང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་སྐྱོན་ཞིག་ཡོད་ན། ང་མཐོང་ས་ནས་དངོས་སུ་རྗོད་ཅིག །གལ་ཏེ་ང་མཐོང་ས་ནས་བརྗོད་མ་ནུས་ན། ལྐོག་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་མ་བྱེད་ཅིག། ཕྱིར་ཕ་རོལ་པོ་ལ་གྲོས་འདེབས་བྱ་ན། ལེགས་སམ་ཉེས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་ད་གཟོད་གྲོས་གདབ་པར་བྱའོ། །གཞན་གྱི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་ནི་མཁས་ཤིང་རང་གི་སྐྱོན་མི་མཐོང་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དགོས་སོ། །ཕ་རོལ་པོ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་བར་བདག་ཉིད་ལའང་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་པ་བསལ་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་མི་བྱ་བར་རྒྱུན་བཅད་ན་བདག་གིས་བདག་ཉིད་བཅོས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མི་ནུས་ན་གཞན་ལ་ལྐོག་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པར་བྱ་རུང་ངམ་སྙེ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །

༡༣ གྲོས་གདབ་རུང་བའི་ཚད་བསྟན་པ།

དྲི་བ་ཉེར་ལྔ་པ།

ཉུ་ན་རེ། བློན་གདབ་པའི་ཚད་ཆེས་གཟུང་། བདག་ལ་བདག་གིས་བཅོས་པ་ནི་དཀའ་ན'། །མཛའ་བོ་ལ་ལ་དང་། གཅིག་གི་གཡོ་གཅིགས་གཟུང་བར་བྱ་ན་རུང་ངམ་སྙི་རུང་། །ཞེས་པ་ནི། གྲོས་གདབ་རུང་མི་རུང་གི་ཚད་ཅི་ཞིག་གིས་གཟུང་བར་བྱ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་འཆོས་པ་ནི་དཀའ་སྟེ། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་འཆོས་མ་ནུས་ན། མི་གཞན་གྱི་སྐྱོན་ནས་བཟུང་སྟེ་བརྗོད་རུང་ངམ་མི་རུང་ཞེས་ཉུ་བོས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་

བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། ཀློན་གདབ་དུ་རུང་བའི་ཚད་ནི། །ཀློན་བཏབ་ཀྱང་། །སྙི་དགའ་བའི་མདུད་པར་སྙི་འཛིན། །གཡོ་གཏོང་བར་འགྱུར་ན། ཀློན་གདབ་དུ་རུངོ། གཡོ་འཛིན་པའི་ཀློ་ནི། །ཡང་དག་པའི། །སྙིང་གཅིག་པ་ཡོད་དང་ལེགས་ཀྱིས། །འཛི་མ་ཞམ་མ་བྱེད་ཅིག ། སྙི་མང་པོའི་ནང་ན།། མ་སྨྲ་ཤིག །

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གློས་གདབ་ཏུ་རུང་བའི་ཚད་ནི། གལ་ཏེ་གློས་བཏབ་ན་མི་དགའ་ནས་སེམས་ལ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གློས་བཏབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། གློས་གདབ་ཏུ་རུང་བའི་ཚད་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་སྐྱོན་ནས་བཟུང་ནས་བརྗོད་པ་ནི། སེམས་གཅིག་པའམ་མཐུན་པ་ཡིན་ན་ལེགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྐྱོན་མཐོང་ཡང་མི་བརྗོད་པར་འཛི་མ་ཞམ་སྟེ་ཚིག་འཇམ་པོས་བསླུ་བར་མ་བྱེད་ཅིག། འོན་ཀྱང་མི་མང་པོའི་ནང་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་ན་མི་ལེགས་པས་དེར་མ་སྨྲ་ཞིག་ཅེས་པའོ། །

༡༩ འཁོར་རྣམས་བདེ་བས་བསྐྱང་ཚུལ།

དྲི་བ་ཉེར་དགུ་པ།

ནུ་ན་རེ། །འཁོར་བདེ་བ་བྱ་ན་ཅིས་བསྐྱུལ། །ཞེས་པ་ནི། འཁོར་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་བྱ་དགོས་ན་ཅི་ཞིག་གིས་བསྐྱུ་དགོས་ཞེས་ནུ་བོས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ཆུ་གང་དང་གཟུངས་ཡོད་པར་བྱསླ། སེམས་མཐུན་བར་བྱས་དང་། འཁོར་བདེ་བར་མ་ཟད་ཀྱི།། །གར་སོང་ཕྱུ་བདེ་བར་འོང་གིས། །བུ་ཞིག་ན་ཕའི་སེམས་དང་མཐུན་བར་ཐོས་ཤིག ། ནུ་བོ་ཞིག་ན། །ཕུ་བོའི་སེམས་དང་འཐུན་བར་ཐོས་ཤིག །བྲན་ཞིག་ན་རྗེ་བོའི་སེམས་དང་འཐུན་བར་ཐོས་ཤིག །ཆུང་མ་ཞིག་ན། །ཁྱོའི་སེམས་དང་འཐུན་བར་

བྱོས་ཤིག །གཡོག་ཅིག་ན། དཔོན་པོའི་སེམས་དང་འཐུན་བར་བྱོས་ཤིག །དེ་ལྟ་སྟེ། །གཞུང་མ་ནོར་བར་བཟུང་ལ། །སེམས་དང་འཐུན་བས། བསྟུས་ན། །ཀུན་ཀྱང་བདེ་བར་རུང་། །སེམས་ཀྱི་འཐུན་པ་ལས། །ནད་ཆེ་བ་སྐྱེ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཆུ་གང་སྟེ་སྙིང་སྟོབས་སམ་ཤ་ཞེན་དང་། ཟུངས་ཐུབ་བམ་ཚུགས་བརྟན་པོ་དང་། སེམས་མཐུན་པོར་བྱས་ན། འཁོར་རྣམས་བདེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། རང་ཉིད་ཕྱོགས་གང་དུ་སོང་ཡང་བདེ་བར་འོང་བ་ཡིན། དེས་ན་བུས་པའི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ནས་གཡོག་གིས་དཔོན་པོའི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་བར་དུ་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་ཤ་ཞེན་དང་ཚུགས་བརྟན་པ་སོགས་མི་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བའི་གཞུང་རྣམས་མ་ནོར་བར་བཟུང་ཞིང་། སེམས་མཐུན་པོའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སེམས་མ་མཐུན་ན་དེ་ལས་སྐྱོན་ཆེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

༧༥ སེམས་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ།

དྲི་བ་ཉེར་བདུན་པ།

ཤུ་ན་རེ། །དེ་ལྟར་རུང་ན། བདེ་བར་ནི་འགྱུར་ན། སེམས། འཐུན་པ་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱའ། །ཞེས་པ་ནི། སེམས་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱུ་ན་རེ། །དེ་ནི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། འོས་ཤིང་རན་པ་དང་། ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཤིང་། ཀྱི་མཉམས་པར་བྱ་སྟེ། །ལེགས་པ་དྲང་པོའི། ཆོས་ཀྱིས་བཀོལ་ལོ། །འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། །ལྟ་རྒྱབ་གཉིས་རྒྱུན་ཀྱི་འཆད་པ་དང་། ཕྱུགས་བདེ་བར་དགོངས་པ་ལས་བལྟས་ན། །ལས་ཀྱང་རྒྱུན་ཀྱི་གཆད་པར་བསམ་མོད། །གཅིག་དུ་ན། བླ་མ་བཙུན་ཞིང་ཕངས་པར་

བཅོ་སྟེ། །ཚེ་ལ་ཡང་། གུས་ཤིང་རིམ་པ་ཡོད་པར་བྱས་ན། །ལེགས་བདེ་བར་འབྱུང་ངོ་། །ཡོངས་དཀྲུ་ན་ནི། །སྐྱིད་པ་ཡིན། །སྡེ་དགའ་ན་ནི་སྡུག་པ་ཡིན་གྱིས། །ཁྱིམ་ན་འདུག་ན། ཧ་ཆང་མ་འཐུང་། །སྡེ་དགོས་པའི་ཡོ་ལང་འོག་མ་ལ་མ་བསྐྱེད། །རིང་པོར་སྡེ་ཐོགས་པ་ལ། །འོག་མ་སྡེ་དགའ་བར་མ་གྱུར་ལ། ལས་ཟིན་དུ་ཟུངོ། །གཅིག་ཏུ། །རྒན་གཞོན་དང་། དཔོན་གཡོག་དང་རྫེ་གོལ་གྱི་རྩལ་ཡོད་པར་བྱས་ལ། །ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་པ་བྱེད་དུ་སྡེ་གཞུགས་པར། ནན་ཐུར་གྱིས་ཁུགས་པར་བྱའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྒན་པ་དང་དཔོན་པོ་སོགས་བླ་མའམ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཞོན་པ་དང་། གཡོག་པོ་སོགས་འོག་མ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་དུ་བཅུག་ཀྱང་ཚོད་ལ་རན་པར་བྱ་བ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་ལས་ཀ་བསྒྲུབ་ཏུ་མི་འཇུག་པ་དང་། གཏམ་སླ་བ་སོགས་གནད་ཐོག་ཏུ་ཁེལ་ཞིང་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བ་དང་། བརྙས་བཅོས་དང་དམན་བལྟ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཡུལ་གྱི་སྲོལ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཡ་རབས་ལེགས་པ་དང་དྲང་པོའི་སྒོ་ནས་བཀོལ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞོན་པ་དང་གཡོག་པོ་སོགས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་ལྷོ་རྒྱབ་གཉིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། མདུན་ལམ་རྒྱང་རིང་པོའི་བདེ་བ་ལ་བལྟས་ནས་ལས་ཀ་རྣམས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱ་དགོས། གཞན་ཡང་རྒན་པ་དང་དཔོན་པོ་སོགས་གོང་མ་རྣམས་བཟང་པོ་དང་གཅེས་པར་བཟུང་ནས་གུས་བཀུར་དང་། གོང་འོག་གི་རིམ་པ་ལ་བཅོ་བསྲུང་བྱས་ན། གོང་འོག་གཉིས་ཀར་ལེགས་ཤིང་མཐུན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་གོང་མ་བཀུར་ཤེས་པ་དང་འོག་མ་སྐྱོང་ཤེས་ན། གོང་འོག་ཐམས་ཅད་དགའ་ཞིང་སྐྱིད་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་སེམས་མི་དགའ་ན་ནི་གཞན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཁྱིམ་ན་འདུག་པའི་ཚེ་གཞོན་པ་དང་གཡོག་པོ་སོགས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ལས་ཀ་ལ་སོགས་པའི་གནོན་ཤུགས་ཀྱིས་ཧ་ཅང་གཙུར་མི་རུང་ལ། དགོས་པ་

མེད་པའི་བྱ་བ་མང་པོ་འོག་མ་རྣམས་ལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡུན་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འོག་མ་མི་དགའ་བའང་མེད་ལ། ལས་ཀ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་རྒན་གཞོན་དང་། དཔོན་གཡོག་སོགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གི་རིམ་པ་དང་སོ་སོའི་འོས་འགན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ཡང་དག་པ་རྣམས་མ་ཉམས་པར་བྱས་ཏེ། ཡུལ་ཕྱོགས་དེའི་ལུགས་སྲོལ་ལ་སྐྱོན་དུ་བརྩི་བའི་བྱ་བ་རྣམས་བཙན་པོའི་སྒོ་ནས་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་གོ་ཞེས་པའོ། །ལྟ་རྒྱབ་གཉིས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅེས་པ་འདི་ལ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས། རྒྱུན་མི་ཆད་པར་རྒྱབ་མདུན་མཚུངས་པ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། རྒྱབ་མདུན་གཉིས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཞེས་པ་མི་བདེ་བས་ལྟོ་རྒྱབ་ཅེས་པའི་ལྟོའི་ན་རོ་ཆད་པར་སེམས་སོ། །

དྲི་བ་ཉེར་བརྒྱད་པ།

ཏུ་ན་རེ་། ཚུལ་ཡོད་པ་ཆི་ལྷ་བྲ། །ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་སྨྲས་པའི་ཚུལ་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །གཞོན་བ་དང་། གཡོག་བྲན་ཞེས། །ས་རྗོ་དང་མཚུངས་རྗེད་ང་བ་དང་། སྙི་སྙི་ཕངས་པ་དང་། རྒྱུད་དང་ཧེན་རྩེད་པར་སྙི་བྲལ། །བདགི་ཉམས་ལས་ཐླང་སྟེ། བཀོལ་ཞིང་སྤྱུད་པ་ཡུ། །རན་བར་བྲའོ། །བྲ་ཚ་དང་གཞི་རྟེན་ཡོད་པར་བྲས་ན། །བདག་ལ་ཡུ་ཕན་ཁོང་ཡུ་དགའ་ཞིང་སྙིང་ཉེའོ། །འདི་ལྟར་ན། ཚུལ་ཡོད་ཆེས་བྲའོ། །ཚུལ་ཡོད་ན། །ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་པ་བྲེད་དུ་མི་གཞུག་པར། །ནན་ཐུར་བྲས་པ་ལ། སྙི་དགའ་བར་བྲེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། །དེ་ལྟར་མ་གྱུར་ན། ངན་པོ་ལེགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །རྗེ་གོལ་གཉིས། དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཏན་གཞོན་གཉིསུ། ངན་པོ་ལེགས་པའི་ཆོས་བྲེད་ན། །དེ་ལ་སྙི་སྨོན་སྙི་འདུལ་བའི་སྙི་སུ་ཞིག་ཡོད། །

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གཞོན་པ་དང་གཡོག་བྲན་ཞེས་ལས་ཀ་སྣ་ཚོགས་པ་ནུས་མི་ནུས་དང་།

བཟོད་མི་བཟོད་སོགས་ཅི་ལའང་མི་བལྟ་བར་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་མེད་པའི་ས་རྗོ་དང་མཚུངས་པར་སེམས་ལ་མི་འཛོག་པར་སྣང་ཚུང་བྱེད་པ་དང་། གཅེས་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། བུ་ཚའི་རྒྱུད་དང་རྟེན་གཞི་ཁྱིམ་བཅས་མེད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་དཔེ་བླངས་ནས་བཀོལ་སྤྱོད་ཚོད་ལ་རན་པ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བུ་ཚའི་རྒྱུད་དང་རྟེན་གཞི་ཁྱིམ་ཡོད་པ་སོགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ན་རང་ལའང་ཕན་ལ། འཁོར་གཡོག་སོགས་ཀྱང་སེམས་དགའ་ཞིང་སྙིང་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་ཚུལ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ཉེས་པ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བཙན་པོ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་དགའ་བ་བྱེད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། དེ་ལྟར་མི་དགའ་བ་བྱེད་པར་མ་གྱུར་ན། ཐབས་དེ་དྲང་པོ་དང་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བོལ་སོགས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་དྲང་པོ་དང་ཡང་དག་པ་བྱས་ན་དེ་ལ་ཡིད་སྨོན་མི་བྱེད་པ་དང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་ནས་འདུག་པར་མི་འདོད་པ་སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

དྲི་བ་ཉེར་དགུ་པ།

ཏུ་ན་རེ་བྲན་དུ་ཕ་གོལ་ཕོ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་ཏྃ། །ཞེས་པ་ནི། བྲན་གཡོག་དེ་མི་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་གཞག་དགོས། བཀོལ་དུ་བཏུབ་པའམ་རང་གི་ངག་ལ་ཉན་མཁན་ཞིག་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། ཡང་དག་པར་སྙིང་ཉེ་བ་ལས། །ལྷག་པ་སྙེད། སྙིང་ཉེ་ལ་ཕ་གོལ་ཕོ་ཡིན་ན། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཡྰ། ག་ལ་ཡོད། །སྙིང་རིང་ན། ཕ་གོལ་ཕོ་ཡྰ་སྒྱི་ཕནྡོ། །སྙིང་ཉེ་ན་བཙོན་ཡྰ་ལྷཱ་ཏོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཡང་དག་པར་ན་རང་དང་སེམས་མཐུན་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་མེད་དོ། །སེམས་མཐུན་པའི་ཐོག་ཏུ་ངག་ལ་ཉན་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ན་ནི། དེ་ལས་ལྷག་པ་

ག་ལ་ཡོད། སེམས་མ་མཐུན་ན་ནི་ སྤྱིར་ངག་ལ་ཉན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་ཕན་པ་མེད་དོ། །སེམས་མཐུན་ན་གཉིས་ཀ་བཙན་པོ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཡང་སླའོ་ཞེས་པའོ། །

༡༡༣ བསུམ་ཅུ་པ།

རྒྱ་ན་རེ། །ཟན་གཡོག་རྐོད་བག་ཆན་དང་། ཆྭན་པོ་དན་པ། བཀོལ་ན། ཆེ་ལྷར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། ཟན་གཡོག་ངན་པ་བཀོལ་ཚུལ་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། །ཡོང་ནི།། ཡ་རབས་ནི་། དྲིན་གྱིས་བཀོལད་། མ་རབས་ནི་། །ནན་ཐུར་གྱིས་བཀོལ་ཞེས་བྱ་མོད་ཀྱི། །འཇངས་ངན་ཀུན་ལ་ལྟ། དྲིན་དང་ནན་ཐུར་སྦྱིད་དུ་སྒྱི་རྒྱུདོ། །རྐོད་བག་ཆན་ནི། །ནན་ཐུར་གྱིས་དྲག་ཏུ་བཀུག་ལ། སྒྱི་བྱེད་པར་ཐུབ་ན་། འོར་ཆེ་ཞེས་། ཚིགས་བསྡོད་ཆིང་སྒྱིག་དྲོ། །ངན་པ་ནི། ཆེ་ལྷར་བྱ་བའི་ཐབས་བསྐྱན་ཆིང་། རྒྱུག་ཆིག་ཆེས་། ཡིད་བསྲིང་སྙེ་གཞེན་གདབོ། །བར་བར་ལེགས་པ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ན་ཡང་། །འོར་ཆེ་ཞེས་ཚིགས་བསྡོད་དེ་། །སེམས་གསོའ་ཞིང་། ཡི་མ་ཆད་མ་ཁྲམ་པར་བྱའོ། །རྒྱུས་པ་ཚམ་ལ། །བྱེད་དུ་སྒྱི་བཐུབ་འམ། །ཉེས་བྱེད་ན། །ནན་ཐུར་སྐྱེད་ཆིག །།

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་ཡ་རབས་དྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་བཀོལ་བ་དང་། མ་རབས་རྣམས་ཆད་པ་བཅད་དེ་བཀོལ་ཞེས་གྲགས་མོད། བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ལ་དྲིན་དང་ཆད་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ཕྱོགས་གཅིག་པོ་ནས་མི་འོང་ངོ་། །སེམས་མ་ཞི་ཞིང་གདུལ་དཀའ་བའི་རྐོད་བག་ཅན་རྣམས་ནི་ཆད་པས་དྲག་ཏུ་གདུལ་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཁོས་བྱ་བ་ངན་པ་མི་བྱེད་པར་སྤྲངས་ཐུབ་པར་གྱུར་ན། བཟང་ངོ་ལེགས་སོ་ཞེས་ཚིག་གིས་བསྟོད་ཅིང་བཟང་པོའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་མིག་ཡར་བལྟ་བྱེད་དུ་འཇུག་པའམ་གཞན་གྱི་མིག་དཔེར་བྱའོ། །ངན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་བསྟན་ནས་ལེགས་པར་གཞིག་ཅིང་

སློབ་ཅིག་ཅེས་བསྒོ་ཞིང་སེམས་དྲང་པོར་བསྲིང་བ་དང་དྲན་སྐུལ་བྱའོ། །སྐབས་སྐབས་སུ་བྱ་བ་ལེགས་པོ་འགའ་རེ་བྱས་པ་ན་ཚིག་གིས་བསྟོད་དེ། སེམས་གསོ་ཞིང་ཡི་མ་ཆད་པ་དང་མ་གཡེངས་པར་བྱ་ཞིང་། བྱེད་ནུས་པའི་བྱ་བ་དག་མི་བྱེད་པ་དང་ཉེས་པར་བྱེད་ན། ཆད་པས་གདུལ་བར་བྱ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་སོ་གཅིག་པ།

ནུ་ན་རེ། །གཡོག་བྲན་གཉིས་ལེགས་ཉེས་གཉིས་ཞིག་བྱས་ན། །ཆད་པ་དང་བྱ་དགའ་བྱ་བ་ཆེད་ཆེ་འམ་ཆུང་སྒྲོ་བ་ཡུ་མཚངས་མ་བྲུས་ན་ནི་སྙིང་སྡི་ཚིམ། །བྲུ་དྲགས་ན་ནི། །ཡི་ཆད་ན་ཆི་ལྟར་བྱའ། །ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཡོག་གམ་བྲན་གྱིས་ལེགས་པ་དང་ཉེས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱས་ན། ཆད་པ་གཅོད་པ་དང་བྱ་དགའ་སྤྲོད་པ་དེ་གལ་ཆེའམ་མི་ཆེ། ཡང་གཞན་ལ་སྒྲོ་བའི་ཆེ་ན། མཚང་མ་བྲུས་ན་ནི་སེམས་མི་ཚིམ་ལ། མཚང་འབྲུ་ཆེས་ན་ཡ་རོལ་པོ་ཡི་ཆད་པར་འགྱུར་བས་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ་ཆད་པ་ནི།།ཉེས་པ་བྱེད་དུ་སྡི་གཞུག་པའི་ཕྱོགས་མོ།། བྱ་དགའ་ནི་ལེགས་པའི་། ཚོ་ག་།།ཁོང་ན་མ་ལུས་པའི། །སྒྲིག་འཛིན་པ་སྟེ། འདི་ནི། ཐོག་ཏུ་ཕེབས་པ་དང་། མདོང་སྐྱོལ་ཆེར་བྱ་བའི་རིགས། །སྒྲོ་བའི་རྒྱུད་ཚམ་ལ་ནི་། །ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱིས། ཆི་ཉེས་པའི་ཕྱིར་། སྒྲོས་པས་། ཚིག་གིས། །ཕ་སྒྲེས་ལ་སྐྱོགས་པ་སློས་ཤིང་སྒྲོས་པ་ནི། ཡི་ཆད་པར་འོང་གིས། །མཚང་བྲུ་བའི་སྡི་རིགས་ལེགས་པ་བྱས་གྱང་ཙོ་སོ་སྡེད་། །ཉེས་པ་བྱས་གྱང་། རྒྱུད་སྡི་རྔ་བ་ནི། །ཆིས་འཛམ་ཞིང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་། འཁྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཆད་པ་གཅོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཉེས་པ་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་མོ་ཡིན་ལ། བྱ་དགའ་ནི་བྱ་བ་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་པ་ཁོང་དུ་མ་ལུས་

པར་ཕྱིར་འདོན་པ་དང་། གཞན་གྱི་མིག་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འདྲེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་འདི་ནི་གནད་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་དང་ངོ་བསྟོད་ཆེན་པོ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །སྨྲོ་བ་རྐྱང་པ་ཙམ་ཡིན་ན། ཉེས་པ་ཅི་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲོས་པས་ཆོག་གིས། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕ་མེས་སོགས་ཀྱི་མཚང་བརྗོད་ནས་སྨྲོས་ན། ཕ་རོལ་པོ་ཡི་ཆད་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །བྱ་བ་ལེགས་པོ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ངོ་སོ་མེད་པ་དང་། ཉེས་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་ཆད་པ་མི་གཅོད་པ་ནི། འཇམ་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་གྱི། བྱ་བ་འཁྲུག་པའམ་འཆོལ་བ་ཡིན། དེས་ན་བཟང་པོ་ལ་བཟང་རྟགས་དང་ངན་པ་ལ་ངན་རྟགས་ཡོད་དགོས་ཞེས་པའོ། །

༡༨ ཕ་མ་སོགས་དྲིན་ཅན་ལ་དྲིན་ལན་ཇི་ལྟར་གཞལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་སོ་གཉིས་པ།

རྒྱ་ན་རེ། །ཤྲི་ཁུ་བྱ་ན་ཆེ་བཟང་། །ཞེས་པ་ནི། ཤྲི་ཁུ་བྱ་བ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་བཟང་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ལྷ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ལྷ་ན་རེ།། བུ་ཚས་ནི་ཕ་མ་དང་གཉེན་བཤེས་སྐྱི་འགྱོད་པར་ནུས་ན།།ཤྲི་ཁུའི་མཆོག་གོ། །གཡོག་བྲན་གྱིས་ནི་ཇོ་བོ་དང་དཔོན་པོ་སྐྱི་གཟེ་བར་ནུས་ན།།ཤྲི་ཁུའི་མཆོག ། དེ་ལྟར་ནུས་ན། བདགིས་ཆེ་བྱ་འོ། ཆོག་ལ།། བདེ་ཞིང་ཡངས་པར་འོང་ངོ། །ཞེས་པ་ནི་བུ་ཚས་ཕ་མ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་བྱ་ནུས་ན་ཤྲི་ཁུའི་མཆོག་ཡིན་པ་སོགས་ཏེ་གོ་སླའོ། །ཐྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། ནོན་སྙིང་མ་ཚང་བ།།སྐྱི། གཞན་གྱི་དག་ཉན་པ་དང་། བསམ་པ་ནོར་པས། །ཇོ་བོ་དང་དཔོན་པོ་དང་ཕ་མ་མན་ཆད་། །གཉེན་གྲོགས་དང་། བྲན་ཡན་ཆད་བསད་པ་དང་། །འཚེ་འཐབ་པ་ཡོད་དོ། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱི་ནི། །མཐོང་ངོ་ཆོག་གིས། །འདྲེ་དང་མཚུངས་པར་བྱ་བའི་རིགསོ་འདི་ལྟ་བུ་སྐྱི་རིགས། མ་

ཉེས་པ་ལྔ། །གསོད་ན། །དེས་ཀྱི་མ་བསད་པ་གག་ཡིན། །དེ་ལ་བལྟས་ན། །ཀྱི་མ་ཡིན་ཏེ་འདྲེ་བར་མཚོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཁོག་པའི་ནང་དུ་སྙིང་མེད་པ་ལྷ་བུའི་མི་གཞན་གྱི་ཁ་ལ་རྒྱུག་པ་དང་། བསམ་པ་ནོར་བ་དང་སྤྱོད་པ་ནོར་བ་ཅན། དཔོན་པོ་དང་ཕ་མ་སོགས་གསོད་པ། དབྱེན་དཀྲུག་དང་འཐབ་མོ་བྱེད་པའི་མི་མ་རུངས་པ་དག་ཡོད་པས། དེ་དག་ནི་འདྲེ་དང་མཚུངས་པར་མངོན་པས་སྲི་ཞུ་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་པའོ། །

༡༧ དྲིན་ལན་གཞལ་བའི་ཡུལ་ཁྱད་པར་བ་བསྟན་པ།

ཀྱི་ལ་ལ་། །ཁ་ཏུས་གྱིས་གཉེན་བ་བས། །ཚང་མ་གཉེན་བར་བརྩི་བ་ཡོད་དོ། །ཚང་མ་ནི་ཆི་ལྷར་སྡུག་གྱུང་ཉོར་རྙེད་གྱིས། །ཕ་མ་དང་ཕུ་ནུ་བོ་ཆི་ལྷར་ཀྱི་སྡུག་གྱུང་། །ཁུད་ནས་བཆལ་དུ་ཀྱི་རྙེད་དོ། །དེ་ལྟ་བས་ན། །བུ་དང་ཚང་མ་བས་ནི། །ཕ་མ་དང་ཕུ་ནུ་བོ། ཕངས་པར་བརྩི་དགོས། །ཞེས་པ་ནི། ཚང་མ་བས་ཕ་མ་དང་ཕུ་ནུ་གཉིས་ཤིང་ཕངས་བར་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་སྟེ་གོ་སླའོ། །ཐུ་མའི་འཕྲོས་ལས། བུ་ཚ་ཕ་མས་གསོས་ཏེ། །ཕངས་པའི་རིམ་འགྲོ་ཀྱིག་དང་མཚུངས་པར་བྱས་པ་ལྔ་། །རྒས་པའི་བསེལ་དང་ལན་གློན་བར་དགོསུ་ཟད་དེ། །ཀྱེས་ན་སླར་ལན་གླན་ཞིང་ཆི་ནུས་གྱིས་བྱ་བའི་རིགས། །དཔེར་ན། གཅན་ཟན། མཆའ་དང་བྱ་རྒོད་ཀྱི་བུ་ལྔ་། །ཕ་མའི་དྲིན་གྱི་ལན་གློན་ན་། ཀྱིའི་བྱ་ལྷ་ཆི་སློས་མ་རབས་གྱིས་ཕན་གཞན་དུ་གདགསུ་སྤྱོད་གྱུང་། །ཕ་མའི་ངག་མཉན་ཏེ། ཡིད་དང་མ་གལ་ཕེའི་རིམ་འགྲོ་ཆེར་བྱ་བའི་རིགས། །ཕ་མ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ། །བུ་ཕོ་སློས། །ཤེས་གྱུང་། ཀློན་གདབ་པའི་རིགས་ཀྱི། །སོ་ནམ་གྱི་དབང་བྱ་བའི་ཀྱི་རིགས། །བུཙྪ་ཐུགས་ཐུབ་ཀྱི་བྱེད་ན།

མན༔མ་ལྷ་ཆེ་སློས། །ཕ་མ་དང་བླ་མ་ལ༔ སྲི་ཞུ་སྐྱེད་ན། །དེ་ནི་ཕྱུགས་དང་མཚུངས་གྱིས། །སྐྱི་ཞེས་སྐྱིང་མ་གདགས་ཤིག ༎

ཅེས་པ་ནི། ཕ་མས་བུ་ཕྲུག་རྣམས་རང་གི་མིག་དང་འདྲ་བར་གཅེས་པར་བསྐྱངས་པའི་དྲིན་ལན་དུ་རྒས་པའི་དུས་སུ་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དྲིན་ལན་གཞལ་དགོས་ཏེ། གཅན་གཟན་གྱི་ཕྲུ་གུས་ཀྱང་དྲིན་ལན་འཇལ་ཤེས་ན་མིས་དེ་ལས་ཀྱང་སློས་མ་དགོས། དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་གཞན་གདགས་མ་ནུས་ཀྱང་ཕ་མའི་ངག་ལ་ཉན་པ་དང་། སེམས་མི་དཀྲུག་པར་རིམ་གྲོ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །ཕ་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་རིང་ལ་བུ་ཕོ་མོ་དག་གིས་ཕ་མའི་བྱ་བ་འགའ་རེ་ལ་གྲོས་འདེབས་སམ་གསལ་འདེབས་བྱ་རུང་གིས། ཁྲིམ་ཚང་གི་སོ་ནམ་གྱི་དབང་ཆ་འཕྲོག་མི་རིགས་སོ། །ཁྱུས་ཀྱང་ཕ་མ་གཉིས་ཀྱི་ངག་ལ་ཉན་པ་ལས་བཙན་ཐབས་བྱ་མི་རུང་ན། མནའ་མས་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ལྷ་ཅི་སློས། མདོར་ན་ཕ་མ་དང་གོང་མ་ལ་གུས་བཀུར་བྱ་མི་ཤེས་པ་དེ་ནི། དུད་འགྲོ་དང་མཚུངས་ཀྱི། མིའི་གྲལ་དུ་མི་ཚུད་པས་མིའི་མིང་མི་ཐོགས་ཞེས་པའོ། །

༡༨ ཕ་མ་ལས་གཞན་པ་ལ་དྲིན་གཞལ་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་སོ་གསུམ་པ།

ཀུ་ན་རེ།། བྱམས་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཆེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་བྱམས་མཁན་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་གཞལ་བར་བྱ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། ལེགས་པ་ལ་དེའི་སྙིང་དང་མཚུངས་པར། །རྗེ་བོ་དང་དཔོན་པོ་ཞིག་བྱམསྣ། །གག་ན་ཡུ༔ ཐོད་སྐྱི་ཐུབ་པ་དང༔ གཞན་ལ་ནམ་ཞིག་ན། །བྱ་ཚའི་གནོད་པའི་རྒྱལ་དུ་མ་བྱེ་

ཆིག ༎བདག་གི་བའི་ཕྱི་ན་ཡུ་ཕངས་པའི་སྐྱེ་དན་གཞིག། ༎སྐྱི་ཕངས་པའི། ཤིར་དགའ་བ་སྐྱི་གཞོག ༎ཡོང་ཡུ་སྐྱི་འོ་ཆོག་ཡིད་འཇོག་པར་བྱོས་ཤིག ༎

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། བདག་ལ་བྱམས་མཁན་དེ་ལ་དྲིན་ལན་གཟོ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་སེམས་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྗེ་བོའམ་སློབ་དཔོན་ཞིག་གིས་བདག་ལ་བྱམས་ཀྱང་བདག་གིས་རང་ཤེས་རང་རྟོགས་ཀྱི་ངང་ནས་བྱ་བ་གང་ལའང་ཚོད་ཟིན་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ན་བུ་ཚས་ཕ་མ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་འགྱུར་བས་བཟང་ལན་དུ་གནོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག། བདག་ཤི་བར་གྱུར་ནའང་མི་རྣམས་བདག་ཤི་བ་ལ་ཕངས་ནས་སྨུ་ངན་བྱེད་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཀྱི། བདག་ཤི་བ་ལ་མི་རྣམས་དགའ་བར་གྱུར་པ་ཞིག་མི་བྱའོ། །ཕྱིར་མི་རྣམས་ཀྱིས་བློ་གཏད་ཆོག་པའི་ཡིད་ལ་འཇོག་པ་ཞིག་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

དྲི་བ་སོ་བཞི་པ།

ནུ་ན་རེ། ཡིད་འཇོག་པ་ཆི་ལྟར་བྱའ། །ཞེས་པ་ནི། ནུ་བོས་ཡིད་འཇོག་བྱ་ཚུལ་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། ཆི་ཡང་སྐྱི་བརྟུན་ན་ཀུན་ཡིད་ཆེསོ། །ཡིད་ཆེས་ན། །ཀུན་ཡིད་འཇོག་པ་དེ་ནས་འབྱུངོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱ་བ་གང་ལའང་རྫུན་པ་མ་བྱས་ན། མི་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཆེས་ན་བློ་གཏོད་ཅིང་ཡིད་འཇོག་བྱེད་པས་བྱ་བ་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་བདེན་པ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

༡༩ དྲིན་ཆེ་བའི་ཡུལ་གང་ཡིན་བསྟན་པ།

དྲི་བ་སོ་ལྔ་པ།

རྒྱ་ན་རེ། །བྱམས་པས་ཆི་ཕྱིན་ན་ཆེ། །ཞེས་པ་ནི། བྱམས་བརྩེ་ལྡན་པའི་མི་དེས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་ཕྱིན་ན་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་རྒྱ་བོས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་བོད་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། བོད་ན་རེ། །རྗེ་བོ་བྱམས་སྙ། སྲིད་ཕྱིན་བ་ལས། ཕྱིན་པ་ཆེ་བ་རྙེད། །དཔོན་པོ་བྱམས་སྣ་འཛངས་ལོ་བ་པར་བྱས་ན།། ཕྱིན་བ་ཆེའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རྗེ་བོ་ཞིག་བྱམས་ནས་སྲིད་དེ་གོ་ཐོབ་བམ་དབང་ཆ་ཕྱིན་ན་དེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། སློབ་སྦྱོང་གི་དཔོན་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཁས་པར་སྦྱང་ཞིང་ལོབ་ཏུ་བཙུག་ན་དེ་སྦྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༢༠ སྨྲི་ཚོགས་འབྲེལ་འདྲིས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་སོ་དྲུག་པ།

རྒྱ་ན་རེ། བདག་ལ་གཡོག་མཁོའ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ནོར་ཕྱིན་ཏུ་ནི། །བདག་ཀྱང་དབུལ་བས།། །ཆེན་པོ་ཕྱིན་དུ་མི་བཏོག་ན། །ལན་ཆིས་གླན། །ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་གཡོག་མཁོ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། བདག་དབུལ་བས་དེ་ལ་ནོར་སྦྱིན་རྒྱུ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་ན་ལན་གློན་པར་འགྱུར་ཞེས་རྒྱ་བོས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་བོད་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། བོད་ན་རེ། དེ་

ཉི་སྲིད་སྲི་སྙེར་པའི། །ཆོས་ཤེས་པར་བྱས་ན། །དེ་ལས་ལན་དུ་ཆེ་བ་སྐྱེད། །ནོར་ཡུ་དེའི་ནང་ན་ཆོག་པར་ཡོད་དོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཡོག་ལ་སྲིད་སྟེར་བར་མི་བྱ་སྟེ། བདག་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ཕོ་རང་ལ་ཕན་ཐོགས་ངེས་པའི་ཉེར་མཁོའི་རིག་གནས་སོགས་ཤེས་བྱའི་ཆོས་འགའ་རེ་བསླབས་ན། དེ་ལས་ཕན་ཆེ་བ་མེད་དེ། རིག་གནས་འགའ་རེ་ཤེས་པར་གྱུར་ན་ནོར་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྙེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༢༧ བྱམས་སྡང་གི་དབྱེ་འབྱེད་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ།

ཆེ་ལ་ཡུ་བྱམས་པ་དང་། སྡང་བ་གཉིས་། །བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པར་བྱོས་ཤིག །།བྱམས་པ་ཡིན་བ་ལས། །མ་རིག་སྟེ། སྡང་བར་བསམས་ན་ཡུ་ཉེ་སོ། །སྡང་བ་ཡིན་བ་ལས། །མ་རིག་སྟེ་། བྱམས་པར་བྱས་ན་ཡང་ཉེ་སོ། ལ་ལ་སྙིང་ནས་སྡང་བ་མ་ཡིན་བ་ལས། །ཕོའི་ཆོས་དང་འཐུན་བར་བྱས་ན་ལེགས་པ་མ་ཡིན། ཉེས་སྟེ། །བྱེད་དོ་ཆོག །།མ་ནོར་ནས། །སྡང་བ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱམས་པ་དང་སྡང་བ་ཅི་ལའང་དངོས་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་དབྱེ་བར་གྱིས། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་ལ་བྱམས་པ་དངོས་ཡིན་ཡང་། དེའི་དོན་མ་ཤེས་ནས་སྡང་བ་ཡིན་པར་བཟུང་ན་སྐྱོན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་སྡང་བ་དངོས་ཡིན་ཡང་། དེའི་དོན་མ་ཤེས་ནས་བྱམས་པ་ཡིན་པར་བཟུང་ནའང་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་མི་ལ་ལ་ཞིག་སེམས་གཏིང་ནས་ཆེད་དུ་སྡང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། གལ་ཏེ་ཕོས་སྨྲས་པའི་ལུགས་ལྟར་དུ་བྱས་ན། དོན་ལ་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཉེས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཅོག་ལ་ནོར་བ་བྱུང་ནས

སྣང་བ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་པའང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །བྱེད་དོ་ཚིག །།མ་ནོར་ནས། །ཞེས་པའི་མ་ཡིག་དེ་ལ་ཡིག་ཡིན་པའམ་ལྷག་པ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །

དྲི་བ་སོ་བདུན་པ།

ཧུ་ན་རེ། །དེ་གསུམ་ཆི་ལྟ་བུ། །ཞེས་པ་ནི། བྱམས་པ་ལ་སྡང་བར་བཟུང་བ་དང་། སྡང་བ་ལ་བྱམས་པར་བཟུང་བ། སྡང་བ་མིན་ཡང་ནོར་ནས་སྡང་བ་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཧུ་བོས་ཞིབ་ཏུ་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱུ་ན་རེ། །བདགིས་ཉེས་ཀྱིས་དོགསྟེ། །བཙོས་ཤིང་གཤེ་བ་དང་། བདགི་སྐྱོན་བྲང་པོར་སླ་ཞིང་། སྟོན་པ་ནི། །བྱམས་པ་ཡིན་ན། །བདགི་ཡིད་དང་སྨི་འཐུན་བས་སྡང་བ་ཡོད། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། **དང་པོ་བྱམས་པ་ལ་སྡང་བར་བཟུང་བ་ནི།** བདག་གིས་ཉེས་པ་བྱེད་པར་དོགས་ཏེ། བདག་གི་ཉེས་པ་འཚོས་པ་དང་། གཤེ་བ་དང་། བདག་གི་སྐྱོན་རྣམས་བྲང་པོའི་སྒོ་ནས་བདག་ལ་བརྗོད་པ་ནི། དོན་དངོས་སུ་བདག་ལ་བྱམས་པ་ཡིན་ཡང་། བདག་རྩོངས་པའི་དབང་གིས་གཤེ་བ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་དག་ཡིད་ལ་མི་འགྲོ་བས་བདག་ལ་སྡང་བར་འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་སྡང་བ་ལ་བྱམས་པར་བཟུང་བ་ནི། སྤྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། བདགིས་ཉེས་པ་ཀུན་ལ་ལྤ་། རུང་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་། བསྙེན་པ་ལ་ཐྲ་། །ལ་ལ་ཁོ་བདགིས། །ཉེས་པ་སྡར་རྩལ་བའི་གྲོགསུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། །ནོར་དང་མནངག་འདྲ་བའི་ཚིག་གིས། །བསླུ་ཞིང་། ལེགས་ཤེས་ཟེར་བ་ཡོདེ་། །འདི་ནི་སྡང་བ་ཡིན་ན། བདགི་ཡིད་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །བྱམས་པ་འདྲ་བར་བརྩི་བ་ཡོད། །

ཞེས་པ་སྟེ། བདག་གི་སྐྱོན་རྣམས་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བརྗོད་པར་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་རུང་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་། བསྟེན་དུ་རུང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཁོ་རང་གིས་ཐར་བྱས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་མགོ་བས་གཞན་ལའང་ཉེས་པ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། ནོར་དང་མན་ངག་འདྲ་བའི་ཚིག་གིས་སླུ་ཞིང་། ཉེས་པ་དེ་དག་ལ་ལེགས་ཞེས་བསྐུགས་པ་བརྗོད་པ་ཡོད་དོ། །འདི་ནི་དོན་དངོས་སུ་བདག་ལ་སྡང་བ་ཡིན་ཡང་བསྟོད་བསྐུགས་ཀྱི་ཚིག་སྙན་པོ་དེ་དག་བདག་གི་ཡིད་དུ་འོང་བས་སྡང་བར་མ་ཤེས་ནས་བྱམས་པ་ཡིན་པར་བཟུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྡང་བ་མིན་ཡང་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་མ་ཤེས་ནས་སྡང་བ་ལྟར་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྔ་མའི་འགྲེལ་ལས། **མ་ཚོར་བར་སྡང་ནི། །དཔེར་ན། །ཁྲོ་བ་དང་། བསར་ལ་སྲེད་པ་ལྟ་བུ་ལ། །དེ་ལེགས་ཞིང་བཟང་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བསྟོད་པས། །བདག་དང་གཉིས་ཀས། མ་ཚོར་ནས། མ་ལེགས་པ་ལ། ལེགས་པར་འཛིན་པས། །ཡིད་ལ་བབ་པ་བཞིན། །དྲང་པོར་བསྟན་པས། །ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྡང་བ་དང་མཚུངས་པར། གྱུར་ཏོ། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མ་ཚོར་བའམ་མ་ཤེས་ནས་སྡང་བ་ལྟར་དུ་སོང་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། ཁྲོ་བ་དང་། གསར་སྲེད་ཆེ་བ་སྟེ། ཨ་གསར་ལ་དགའ་བ་སོགས་སྐྱོན་ཡིན་ཡང་ཁོ་རང་གིས་མ་ཤེས་ནས་དེ་དག་ལེགས་ཤིང་བཟང་ཞེས་བསྟོད་ཅིང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀས་མ་ཤེས་ནས་མ་ལེགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ལ་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཟུང་ནས་རང་གི་ཡིད་ལ་བབ་པ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་བསམ་པ་བཟང་པོས་དྲང་པོར་བསྟན་པ་སྟེ། དེའི་ཆ་ནས་ལེགས་པ་ཡིན་ཡང་དོན་དངོས་སུ་གསར་སྲེད་སོགས་སྐྱོན་ཡིན་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྡང་བ་ལྟར་དུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་སྡང་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་

བརྗོད་ཚོག་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ལའང་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཞིག་ཡོད་ཚོག་པར་མངོན་ནོ། །

༢༢ གོང་མ་རྣམས་བདག་ལ་མི་བྱམས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་སོ་བརྒྱད་པ།

ཏུ་ན་རེ། །བདག་ལ་ཟླ་མ་གཡེ་ན་ཆི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་དཔོན་པོ་སོགས་གོང་མ་དག་གཡེ་བར་བྱེད་ན་ཅི་ལྟར་བྱ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱུ་ན་རེ། །བདག་དགོས་ཤེས་ན། །ཁས་ལོང་ཤིག །མ་ཤེས་ན། །བྱང་བར་འཇམ་དུ་ཤོད་ཅིག །མ་ཤེས་པ་གཡེ་ཞེས་། ཚུ་ཚད་དང་ལོག་པ་ནང་ཚིག་བྱེ་སྙེ་བཀྱེད་ན། །བདག་ལ་གནོད། །བདག་ལ་གཡོ་ཡོད་ན། བོར་ཏེ། སླར་བསྐོར་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བའི་རིགས་སོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ཤེས་པ་བྱས་པ་ཡོད་ན། དེ་ཁས་ལོངས་ཤིག། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གོང་མ་རྣམས་མགུ་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ། །མ་ཤེས་ན་གཞན་གྱི་ཁྲོ་བ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཚིག་འཇམ་པོའི་ལམ་ནས་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་ཀྱིས་ཤོད་སྦྱངས་བྱ་དགོས་ཀྱི། བདག་མ་ཤེས་པ་ལ་གཡེ་བ་མི་འཐད་ཅེས་ཚིག་ལོག་དང་ཚད་བརྒལ་གྱིས་ཤགས་བཀྱེས་ན། བདག་ལ་གནོད་པས་མི་བྱའོ། །བདག་ལ་སྐྱོན་ཡོད་ན་དེ་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སྐྱོན་དེ་དོར་ནས་སླར་ཡང་དྲང་པོའི་ལམ་དུ་ཕྱིར་བསྐོར་ནས་གཞན་རྣམས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་བར་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༢༣ འཁོན་པ་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་སོ་དགུ་པ།

ནུ་ན་རེ། །སྐྱི་ཚིགིས་ཉེས་བྱས་ན། །བྱེ་བྲག་དབྱེར་ཡོད་ཏྃ་སྡེད། ། ཅེས་པ་ནི། མི་ཞིག་གིས་ཉེས་པ་བྱས་ན། དེ་ལ་ཉེས་ལན་གླན་དགོས་མི་དགོས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །བྱེ་བྲག་དབྱེར་ཡོད་དེ། །གཞོ་ནུའི་ཚེ་ལ་ནི་ཧྲཱ་ས་སོ་ཆོག་བྱསྶ་ཟིན་ཀྱང་། །མཁོན་དུ་སྒྱི་རུཪ། །ཧླཱྀ་ཛྲྀགསྟེ། །ཉེས་ན་ནི། ། ཉེས་ཡ༵དགིས། །མཁོན་དུ་རུཪ། །ཇྀ་གོལ་གཉིས་པ་བྲ་གཉིས་དཔོན་གཡོག་གཉིསྶ་ཕྱ། མཁོན་དུ་གཟུང་ངཾ་སྐྱི་གཟུང་དེ་ལས་བྱ་བའི་རིགསོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བྱིས་པའམ་གཞོན་ནུའི་སྐབས་སུ་ཉེས་སོ་ཚོག་སྟེ། ཉེས་པ་ཅི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་དེ་ད་དུང་ན་མ་སྨིན་པ་ཡིན་པས་འཁོན་དུ་མི་འཛིན་། ན་སྨིན་པར་གྱུར་ནས་ཉེས་པ་བྱས་ན་ནི། འཁོན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་རུང་ངོ་། །ཇོ་བོལ་གཉིས་སོགས་ཀྱང་དེས་རིགས་འགྲེས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ན་མ་སྨིན་པའི་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་བྱས་ཀྱང་འཁོན་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། བློ་སྟོབས་རྫོགས་ནས་མི་དར་མ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཉེས་པ་བྱས་ན་འཁོན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་རུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་བཞི་བཅུ་པ།

ནུ་ན་རེ་མཁོན་བྱུང་ན། ཟ་གཉེར་ཏྃ་སྐྱི་གཉེར། །ཞེས་པ་ནི། འཁོན་བྱུང་ན་ཟ་ལན

གཉེར་རམ་མི་གཉེར་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཐུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཐུ་ན་རེ། །ཤ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཉེར་པས་ཆོག །།

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཤ་ལན་ བླང་བར་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་ཡུལ་དེའི་ཁྲིམས་ལུགས་བཞིན་དུ་བྱས་པས་ཆོག་ཅེས་པ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་བརྩི་བསྲུང་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །

༢༩ མི་གཞན་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱ་ཚུལ།

དྲི་བ་ཞེ་གཅིག་པ།

ཤུ་ན་རེ། །སྐྱེ་ལ་ལ་ཁོའི་སྙིང་དུ་ནི་འོང་། །བདག་ཡིད་དུ་ནི་སྐྱེ་འོང་། །བ་ཡོད། །སྐྱེ་ལ་ལ་ཁོའི་ཡིད་དུ་སྐྱེ་འོང་། བདག་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོད་ན། །དེ་ཅི་ལྟར་བྱ།

ཞེས་པ་ནི། མི་ཕན་ཚུན་བར་གྱི་འབྲེལ་འདྲིས་བྱ་ཚུལ་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །སྐྱེ་ཆོས་ཀྱིས། །བདག་ལ་གང་ལེགས་བྱེད་དུ་ཆིང་འཁོར་བ་སྡུག་དུ་རྩེ་བ་ཡིན་ཀྱིས། །བདག་ཡིད་དུ་སྐྱེ་འོང་ཡྰ། །མ་སྐྱེངས་པར་མགུ་བར་གྱིས་ཤིག བདག་གི་ཡིད་དུ་ནི་འོང་ལ་། །ཁོའི་ཡིད་དུ་སྐྱེ་འོང་བ་ནི། །རན་པར་མ་བཞག་ན། །མ་སླེེནྣ། །སྐྱེངས་པར་འོང་ངོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་གྲོགས་སུ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱེད་ནའང་འཛིག་རྟེན་མིའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོག་དགོས། མི་གང་ཞིག་གིས་བདག་ལ་ཅི་ལེགས་གང་ལེགས་བྱེད་ཅིང་བདག་ལ་འཁོར་བ་སྟེ་བཙར་བ་ནི། མི་དེས་བདག་ཡིད་དུ་འོང་བར་རྩེ་བ་ཡིན་པས། མི་དེ་བདག་གི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སེམས་མི་སུན་པར་མགུ་བར་

གྱིས་ཤིག། དེ་ལས་གཞན་བདག་གི་ཡིད་དུ་ཁོ་འོང་ཡང་། ཁོའི་ཡིད་དུ་བདག་མི་འོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། འབྲེལ་འདྲིས་ཀྱི་བྱ་བ་ཚོད་ལ་རན་པ་ཙམ་གྱིས་མཚམས་གཞག་དགོས་ཀྱི། བཙར་ཆེས་ན་ཁོ་མི་དགའ་ནས་སེམས་སུན་པའམ་བདག་ཉིད་ངོ་ཚ་བ་འོང་ངོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་ཞེ་གཉིས་པ།

ཀུ་ན་རེ། །རན་པར་གཞག་པ་ཅི་ལྟ་བུ། །ཞེས་པ་ནི། རན་པར་གཞག་པ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་ནུ་བོས་ཞིབ་ཏུ་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ཁོ་ལ་ལེགས་ཤིང་སྡུག་ཏུ་བྱ་བྱ་ན། །བཀྲ་སྟེ། །འཐུན་བར་མ་རུང་ཞེས་ལོག་པ་སྐྱི་བྱ་བར། །སྡུན་ཡོང་ཡུ་མ་ཐྲད་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡོང་རན་པར་གཞག་ན་རུང་ཞེས་བྱའོ། །ཡོང་ནི་། ཆང་མ་ལེགས་པ་ལ་ནི་། དངན་བྱམསུ་མ་བྱམས་ཤིག །།མ་ཉེས་པ་ལ་ནི། །དངན་སྡང་དུའང་མ་སྡང་ཤིག །།སྐྱི་ཕ་ལོགས་པོ་། བདག་གི་ཡིད་ལ་། སྐྱི་སྡུག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡྭ། །ཡིད་དུ་སྐྱི་འོང་སྐྱི་སྡུག་ཆེས། །ཁ་ནས་སླྲ་བའི་སྐྱི་རིགསོ། །དེ་སྐད་བྱས་པ་དང་། །བདག་ལ་ནི་ཕན་པ་སྐྱེད་ལ། །ཕ་ལོགས་པོ་ནི་སྐྱི་དགའ་ཞིང་སྐྱེངས་པར་འོང་ངོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རན་པར་གཞག་ཅེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན། བདག་གིས་ཁོ་ལ་བྱ་བ་བཟང་པོ་དང་སྙིང་ཉེ་བ་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཁོས་བདག་ལ་བརྙས་ཤིང་མཐོང་ཆུང་བྱས་ཏེ། མཐུན་པར་མ་བྱས་ཞེས་མི་དགའ་བའི་གཏམ་ལོག་པ་མི་སྨྲ་ཞིང་། དེ་སྔོན་གཏན་ནས་འཐད་མ་སྒྲོང་བ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་གནས་པར་བྱས་ན། དེ་ལ་རན་པར་གཞག་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱིར་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཅང་མ་བྱས་པ་ལ་ནི་ཧ་ཅང་བྱམས་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་ལ་

ནི་ཏ་ཅང་སྡང་བ་གཉིས་ཀ་མི་བྱའོ། །ཕ་རོལ་པོ་བདག་གི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་དེ་བདག་གི་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་མི་སྡུག་ཅེས་ཁ་ནས་གཞན་གྱི་གོ་སར་སྨྲ་མི་རུང་ངོ་། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་སྐད་དུ་སྨྲས་པའི་གཏམ་དེས་བདག་ལ་ཕན་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་ཕ་རོལ་པོ་མི་དགའ་ཞིང་སེམས་སུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༢༥ མཛའ་གྲོགས་ལ་རོགས་རམ་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་ཞེ་གསུམ་པ།

ཆུ་ན་རེ། །མཛའ་བློ་ཉེས་པ་ཤིག་བྱུང་ན། །གྲོགས་དང་ཆུ་གང་ཆེ་ཚམ་དུ་བྱའ། །ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཛའ་བོ་ཞིག་ལ་ཉེས་སྐྱོན་བྱུང་ན། དེ་ལ་རོགས་རམ་དང་ལ་རྒྱའི་སྒྲོབས་པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་བྱ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །དོན་འཛིན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་བྱར་རུང་ན། ། ཐོས་ཤིག ། །སྲིད་དང་ནོར་གྱིས་བཟུགས་རུང་སྟེ། །བདག་ལ་སྐྱི་འཕྲི་ན་ཐོས་ཤིག ། །ཡོང་ནི། ལེགས་པ་ལ་མཛའ་བོར་ནུས་ན། །མཛའ་བ་ཡིན་གྱི། །སྐྱི་ཕན་བར་མཐོང་བཞིན་དུ། །ཉེས་པ་ལ་ལུས་ཀྱིས་བཟུགས་པ་ནི། །མཛའ་བ་ངན་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱ་བ་འགྲུབ་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིང་ངོ་ཐོན་པའི་ཐབས་ཀྱིས་རོགས་རམ་བྱར་ཡོད་ན་ཐོས་ཤིག །སྲིད་དབང་དང་ནོར་ཡོད་པ་གཞན་ལ་བཟུགས་ནས་རོགས་བྱ་ན་ཆོག་སྟེ། རང་དོན་ལ་མི་ཞེན་པར་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་རོགས་ཐོས་ཤིག །ཕྱིར་བྱ་བ་བཟང་པོ་སྒྲུབ་པ་ལ་རོགས་བྱེད་ནུས་ན་མཛའ་བ་ཡིན་གྱི། ཕན་པ་མེད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཉེས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་ལུས་ཀྱིས་རོགས་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ནི། མཛའ་བ་ངན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མཛའ་བ་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱིར་བསྟན་པའོ། །

༢༨ བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དོགས་ཟོན་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་ཞེ་བཞི་པ།

ནུ་ན་རེ། །ཆི་ལ་ཡུ་ཐྲག་ཡངས་ན་བཟང་ན། །ཐྲག་དོགས་པ་ལ་བཟང་བ་ཆི་ཡོད། །

ཅེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ལའང་གུ་ཡངས་པོ་བྱེད་པ་བཟང་བ་ཡིན་ན། གུ་དོག་པོ་བྱས་པ་ལ་བཟང་བ་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ཙུང་ཤྲི་ཙུང་ལ་། དོགས་པར་མ་བྱསྣ། སྲིད་ཀྱི་དཀྲུགས་མར་འགྱུར། །ཟས་ལ་དོག་པར་མ་བྱས་ན། །དུགིས་སྲོག་ཡལ་ཧོ་ཚུང་མ་ལ་དོག་པར་མ་བྱས་ན། །རོགས་ཀྱུ་རོ། །གཙང་སྐྱེ་ལ་དོག་པར་མ་བྱས་ན། སྐྱི་དན་པར་སྐྱེའོ། །ཁྲང་ཐོ་ལ་དོག་པ་མ་བྱས་ན། །སྐྱི་ནད་དུ་འགྱུར་རོ་། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གུ་དོག་གི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ཏེ། བླང་དོར་ཞིབ་ཏུ་བྱ་བ་ནི་གལ་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱ་བ་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་རུང་མི་རུང་མ་བརྟགས་པར་གང་རུང་རུང་དུ་བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུགས་དཀྲུགས་བྱེད་དུ་གྱུར་ནས་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཟས་ལ་གུ་དོག་མ་བྱས་ན་དུག་གིས་སྲོག་ཡལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆུང་མ་ལ་གུ་དོག་མ་བྱས་ན་ཚེ་རོགས་ལ་འགྱུར་བ་བྱུང་ནས་གཞན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །གཙང་བསྒོག་ལ་གུ་དོག་མ་བྱས་ན། གཙང་བསྒོག་མེད་པའི་མི་ངན་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྲོ་གྲང་ལ་གུ་དོག་མ་བྱས་ན། ནད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༢༧ བསྟེན་བྱའི་གྲོགས་ཀྱི་ལེགས་ཉེས་བསྟན་པ།

དྲི་བ་ཞེ་ཞུ་པ།

ཀུ་ན་རེ། །སྐྱེན་དུ་ཆེ་བཟང་ཆེ་ངན་ཞེས་པ་ནི། བསྟེན་བྱའི་གྲོགས་ལ་གང་ཞིག་བཟང་ཞིང་གང་ཞིག་ངན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ཉིན་པར་གྱི་སྐྱེན་དུ། རྫོ་བོ་དང་དཔོན་པོ་དང་འཛངས་ཤིང་དྲང་བ་དང་། །མཁས་ཤིང་དཔླ་བ་དང་། བཟོ་ཞིང་རྩལ་ཆེ་བ་དང་། །སྙན་ངག་དང་བཀའ་གྲིམས་བཟངོ། །ཀུབ་མོའི་སྐྱེན་དུ་ནི་ཚུང་མ་བཟངོ། །ཉིན་པར་གྱི་སྐྱེན་དུ། རྐུན་མ་གཅམ་བུ་དང་རྐྱེན་མ་གཡེངས་པ་དང་། སྐྱོན་བ་དང་འཆལ་བ་དང་། ཐལ་མ་ཞན་པ་ངན་ཏོ། །མཚན་མོའི་སྐྱེན་དུ། ན་ཚུང་ངན་ཏོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཉིན་པར་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་དགོས་པས་དེའི་གྲོགས་སུ་རྗེ་བོ་དང་། སློབ་དཔོན། འཛོན་པོ་རྒྱུད་དྲང་བ། མཁས་ཤིང་དཔའ་བ། བཟོ་ཤེས་ཤིང་རྩལ་ཆེ་བ། སྙན་ངག། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་བཅས་ལ་འགྲོགས་ཤིང་མཐུན་པ་བཟང་ངོ་། །ཀུབ་མོ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚུང་མ་བཟང་བས་བུད་མེད་གཞན་མི་བསྟེན་ནོ། །འོ་ན་བསྟེན་ན་མི་བཟང་བ་གང་ཞེ་ན། ཉིན་པར་གྱི་དུས་སུ་བསྟེན་ན་མི་བཟང་བ་ནི། རྐུན་མ་དང་། གཡོ་སྒྱུ་མཁན། སྨད་འཚོང་མ། རྣམ་གཡེང་ཅན། སྐྱོན་པ། སྤྱོད་འཆལ། ཐར་མ། མ་རབས་བཅས་སོ། །མཚན་མོ་བསྟེན་ན་མི་བཟང་བ་ནི། རང་གི་ཚུང་མ་མ་ཡིན་པའི་ན་ཚུང་

ངོ་ཞེས་པའོ། །

༢༨ གོང་མའི་གསུང་ལ་བླང་དོར་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་ཞེ་དྲུག་པ།

ཏུ་ན་རེ། །རྗེ་བོ་དང་དཔོན་པོ་གཉེན་བ་ལ། ཕན་དུ་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། སྦྱར་དུ་བྱ་བའི་རིགས་ཀྱི་རིགླ་ཞེས་པ་ནི། རྗེ་བོ་འམ་སློབ་དཔོན་སོགས་གཉེན་ཉེ་རྣམས་ལ་ཕན་དུ་རེ་བ་ཞིག་ཡོད་ན། དེས་བསྟན་པའི་དོན་རྣམས་སྦྱར་དུ་བྱ་བར་རིགས་སམ་མི་རིགས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །འདི་ཡུ་ཡང་དག་པར། རིག་ན་ནི། །སྦྱར་དུ་བྱ་བའི་རིགསོ། །མ་རྟོགས་པར་གཞན་གྱི་གསུང་ལ་མ་རྒྱུག་ཤིག །།མ་རྟོགས་པ་མངས་ན། །བདག་གྱང་སྲུན། བྱམས་པ་ཡུ་ཡིད་བྱུང་ལ་འཆལ་ཆེས། གྱང་ཟེརོ། །གཅིག་དུ་ན། །ཕྲ་མར་ཡུ་འགྱུརོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། འདི་ལའང་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་རིག་ན་ནི། སྒྱུར་དུ་བྱ་བར་རིགས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་གཞན་རྗེ་བོ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་གསུང་ལའང་མ་རྒྱུགླ་ཤིག །མ་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱུག་པ་མང་ན་བདག་ཀྱང་སྲུན་ཞིང་། བདག་ལ་བྱམས་པའི་གྲོགས་རྣམས་ཀྱང་ཡིད་སུན་དབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟག་དཔྱད་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་འཆལ་པོ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བར་འགྱུར་ལ། དེར་མ་ཟད་གཏམ་ལ་བརྟག་དཔྱད་མེད་པར་སྨྲས་ན་ཕྲ་མ་ཉིད་དུའང་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༢༩ ཕྲ་མ་ལ་མཉན་རུང་མིན་བསྟན་པ།

དྲི་བ་ཞེ་བདུན་པ།

རྒྱ་ན་རེ། ཕྲ་མ་མཉན་ཏཾ་སྒྱི་མཉན། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་བདག་ལ་སྨྲས་པའི་ཕྲ་མ་ལ་མཉན་ནམ་མི་མཉན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ'། མདོ་ཆེ་ན'། གསང་སྔེ་རྗེ་གཆད་གྱི། །ཅྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་པར་མཉན་དུ་སྒྱི་རུངོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་དོན་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྲ་མ་ཡིན་ན་ནི། གཞན་གྱིས་མ་ཚོར་བའི་སྒོ་ནས་རྩད་གཅོད་པར་བྱའི། བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ལ་མཉན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །

༣༠ མཛའ་མཐུན་རྒྱུན་བསྐྱང་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་ཞེ་བརྒྱད་པ།

རྒྱ་ན་རེ། །གྲོགས་པོ་མཛའ་བོ་མདསྔ། འགའ་དང་མཇུག་ཏུ'། མཕོན་གྱིས་གྱུང་དོགས་ཐོག་མ་ནས'། སྒྱི་མཛའ་བར་གཞག་དུ་ནི། །ཡིད་མཐུན་ན་ཆི་ལྟར་བྱའ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གྲོགས་པོ་མཛའ་བོ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་འགའ་ཞིག་དང་མཇུག་ཏུ་འཕོན་དུ་འགྱུར་བར་དོགས་ལ། ཐོག་མ་ནས་འབྲེལ་འདྲིས་མི་བྱ་བར་གཞག་དགོས་ནའང་དཀའ་སྟེ། ཕན་ཚུན་ཡིད་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཅི་ལྟར་བྱ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། །ཡོངས་ནི་ཟེར། མཛའ་བ་ལ་ཡུ་སྣང་སྟེ། །ཡོན་པོ་ཡང་བའི་ཆོས་ལ། ཡིད་མཐུན་དེ། །མཛའ་བ་ནི། །མཐར་ཡང་སྡེ་མཁོན་མི་སྲིད། །དེ་ལྟ་བུ་དང་ནི། །ཚེ་ལྟར་ཡིད་མཐུན་གྱུང་། མཛའ་བར་བྱ་བའི་སྡེ་རིགས་སོ་དྲང་པོར་ལྡེ་བའི་ཆོས་ལ་། ཡིད་འཐུན་ཏེ་། མཛའ་ན་ནི་། རྩོད་པར་ཡུ་སྡེ་འགྱུར་གྱིས། །མཛའ་བ་མང་ན་ལེགསོ། །ཡོང་ནི། །མཛའ་བོ་ཡུ་། །ཚུལ་དང་སྦྱོར་ཏེ་གྱིས་ཤིག །།ཇི་ཚམ་དང་ནི་། ཐོག་མ་ནས་གྱུང་མ་མཛའ་ལ། །ཐ་མར་ཡུ་མ་འཐབ་ན་ཉེན་སྡེ་དོ། །མ་མཛའ་ན་ལེགས་ཤེས་སྟེ་། སྡེ་མཆེད་པར་བྱར་ཡུ་སྡེ་རུ་དོ། །མཛའ་ཟིན་དང་། ཚེ་ནས་གྱུང་མ་རྩོད་པ་དང་གཟུངས་ཡོད་པར་གྱིས་ཤིག །།ཉེས་པ་རྟུལ་གྱུང་།།བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག ། བཟོད་པར་མ་བྱུས་དང་། ཉེས་ཁོས་ཉེས། །བརྗོད་དང་བདག་གྱུང་སྨོས་པར་འོང་ངོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་ཅི་ཞིག་གིས་མཛའ་བར་གྱུར་པའི་དབང་གིས་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣང་སྟེ། མི་གཡོ་སྒྱུ་ཅན་དང་ཚུགས་མི་བརྟན་པའི་ཡང་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་དང་ཡིད་མཐུན་ནས་འགྲོགས་འདྲིས་བྱས་ན། མཐར་འཁོན་མི་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་དེ། དེ་འདྲའི་མི་དང་ཇི་ལྟར་ཡིད་མཐུན་ཡང་ཡུན་རིང་དུ་མཛའ་བར་བྱ་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་གཤིས་དྲང་དང་ཚུགས་བརྟན་པོ་ཅན་ལ་ཡིད་མཐུན་ནས་མཛའ་བར་གྱུར་ན་ནི། མཐར་ཡང་རྩོད་པར་མི་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུ་དང་མཛའ་བ་མང་ན་ལེགས་སོ། །སྤྱིར་མཛའ་བོ་གང་ལའང་གནས་ཚུལ་གྱི་བབས་དང་བསྟུན་ནས་འགྲོགས་འདྲིས་གྱིས་ཤིག །གྲོགས་པོ་ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་རུང་དེ་དག་དང་ཐོག་མ་ནས་ཀྱང་ཧ་ཅང་མཛའ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཐ་མར་ཡང་འཐབས་ནས་སོ་སོར་གྱེས་པར་མ་བྱས་ན་ཉེན་ཁ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གྲོགས་འགའ་རེ་དང་འགྲོགས་འདྲིས་མ་བྱས་ན་ལེགས་པར་ཤེས་ཀྱང་འགྲོགས་འདྲིས་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པར་ཡང་མི་རུང་བས་ཚོད་ལ་རན་པར་བྱ་དགོས། མཛའ་མཐུན་དུ་གྱུར་ཟིན་

པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་མ་རྗོད་པར་མཛའ་ཚུགས་ཐུབ་པར་གྱིས། ཉེས་པ་བྱས་ཀྱང་དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་དགོས། གལ་ཏེ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་པར་ཁོས་ཉེས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན། བདག་རང་ལའང་ཚུར་སྐྱོན་བརྗོད་འོང་བས་མཐར་འཐབ་པར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

སྤྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། སྐྱེ་ཞིག་ལེགས་སུ་རེ་སྟེ། གྲོས་འདེབས་སམ་། ལེགས་སུ་རེ་སྟེ་བྱ་བ་ལས། །བདག་སྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །གདོན་ཟློས་ཏེ། །ཉེས་སམ། །ཁོ་ཉེ་ལེགས་སུ་རེ་སྟེ་། ཟེར་ན། །བདགི་ཡིད་ལ་མ་བབ་པ་ལ་སྐྱོགས་ཏེ། །འདི་ལྟ་བུའི་བག་ཆིག་ན། །ཉེས་པར་གྱུར་གྱུང་། །ལན་ལེགས་པས་། གླན་ནོ། །

ཞེས་པ་ནི། མི་ཞིག་གིས་བདག་ལེགས་སུ་རེ་ནས་བདག་ལ་གྲོས་འདེབས་པའམ། བདག་ལེགས་སུ་རེ་ནས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ནང་དུ་བདག་མེད་པར་བྱས་པའམ། དོགས་པ་སྐྱེས་ནས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེས་པ་ག་གེ་མོ་ཞིག་བྱས་སམ། ཁོ་བོ་ནི་ཁྱོད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་འདི་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་བྱུང་ན། དོན་དེ་བདག་གི་བློ་ལ་མ་བབ་པ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་བག་ཙམ་ཞིག་སེམས་མི་དགའ་བར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལ་ཚིག་རྩུབ་མོ་མི་སྨྲ་བར་ལན་ལེགས་པར་གླན་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་ཞེ་དགུ་པ།

རྒྱ་ན་རེ་བདག་ལ་ཕན་བ་སྐྱེད་པར། །ལན་ལེགས་པར་ཇི་ར་གླན། ། ཞེས་པ་ནི། བདག་ལ་ཕན་པ་མེད་ན་ལན་ལེགས་པར་གླན་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། །སྐྱེ་འདི་ཡོང་གིས། བདག་ལ་ལེགས་སུ་དགའ་ཞིང་

སེམས་པས་ན། །ཕལ་བས་ཉེ་འོ། །གཏམ་སྙིང་བ་དག་ལ་ཡཱ། །ཉེས་པའི་ལན་ལེགས་པས། །ཀློན་པ་ཡོད་ཀྱི། །ལེགས་པའི་ལན་ཉེས་པས་ཀློན་པ་ནི། །ཡོངས་ཀྱིས། སྨི་སྨྲིད་དོ། །གཅིག་ཏུ་ན། །ལེགས་པར་བྱས་པ། །སྤྲོ་བ་དང་། ཡིད་བསྡུ་བར་ཡཱ་དགོས། །ཕྱུས་དྲིན་གདགས་ཀྱང་། བརྗེད་ཀྱང་། བྱར་སྙི་རུང་ངོ། །དྲིན་བརྗེད་པར་བརྗེད་ན། །བྱས་པ་དང་། མ་བྱས་པ་འདྲ་ཞེས་ངན་དུ་ཟེར་ཞིང་སྙིང་ནས། ཕན་བར་བྱེད་པ་སྐྱེད་དོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མི་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ལེགས་པོར་འོང་བ་ལ་དགའ་ཞིང་བདག་གི་དོན་སེམས་པ་ཡིན་པས་མི་ཕལ་བ་གཞན་རྣམས་ལས་ཉེ་བ་ཡིན་ནོ། །གནའ་བོའི་གཏམ་ལས་ཀྱང་། ཉེས་པའི་ལན་ལེགས་པས་གླན་པ་ཡོད་ཀྱི། ལེགས་པའི་ལན་ཉེས་པས་གློན་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་སྨྲིད་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ན་བདག་ལ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ལ་ཕ་རོལ་པོ་སེམས་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡིད་མི་ཤུན་པར་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་དུའང་ལན་ལེགས་པར་གླན་དགོས་སོ། །ཕྱུ་ཞིག་གིས་བདག་ལ་དྲིན་བྱས་ན་དེ་བརྗེད་མི་རུང་ངོ། །གལ་ཏེ་དྲིན་བྱས་པ་སེམས་ན་མེད་པར་བརྗེད་ན། བཟང་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་འདྲ་ཞེས་ངན་མཚང་བརྗོད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཕན་པ་བྱེད་མཁན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

འདི་ནས་མར་འཕྲོས་དོན་ནམ་དྲི་བ་མེད་པའི་ལན་ལྟ་བུའི་དོན་ཚན་གསུམ་བསྟན་འདུག་སྟེ། **དང་པོ་ནི།** སྤྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། སུ་དང་འཐབས་ཀྱང་། རུང་། །རུང་བའི་མདོ་ལ་འཐབས་དང་། དེ་ལས་མ་བསྒྱུར་དེ་ལས་གླེས་ལ་མ་བོར་ཅིག །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། མི་སུ་ཞིག་དང་འཐབ་ཅིང་བརྩད་དགོས་པར་གྱུར་ནའང་རུང་། རུང་བའི་མདོ་སྟེ་གནས་ལུགས་དང་ལྡན་པའི་དོན་གྱི་གནད་ལ་བརྩད་པར་བྱ་སྟེ། གནད་དེ་རང་དགར་མ་སྒྱུར་ཅིག། གནད་དེ་ཉིད་དམ་དུ་འཛིན་པ་ལས་ཡལ་བར་མ་འདོར་ཞིག་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྙ་མའི་འཕྲོས་ལས། **བཅོལ་བ་ཡོད་དང་། མི་ཏུང་མི་ནུས་ན་ནི། ཐོག་མ་ནས། ཆ་བརྟུལོ། །ཁས་བླངས་ན། །སྒོའི་དང་འདྲ་བར་བྱའོ། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གཞན་གྱིས་རང་ཉིད་ལ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བཅོལ་ན། གལ་ཏེ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པ་དང་མི་ཏུང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དང་པོ་ནས་འདོར་བར་བྱ་དགོས། སྒྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ཕྱིན་ཆད་ཇི་ལྟར་བསྒོ་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྙ་མའི་འཕྲོས་ལས། **ལུས་ལས་ཕངས་སྐྱེད་དེ་། དཀྲལ་དང་གདོན་གང་ནས་འོང་གཏོལ་སྐྱེད་ཀྱིས། །ལམ་ཉེ་རིང་གར་འགྲོ་ཡྔ། བདོག་དང་གཡོག་ཁྲིད་ཆིག །ཏུང་བ་རྣམས་ལ་། གཉེན་ལྟ་མ་བྱེད་ཆིག །བདགི་ལུས་ལ་ཡྔ་། ལེ་ལོ་བྱ་ན། །བརྟེན་འགྲུས་བྱ་བ་གང་ཡོད། །དེ་ལྟ་བས་ན། །བདགི་ལུས་ལ་ཡྔ། །བདགིས་ཕྲི་ཞུ་བྱ་བ་ལས་འདདའ་བ་ཡྔ་སྐྱེད་དོ། དོན་ཡོད་དེ་། སྲོག་རི་བ་ཚམ་གྱི་ཚོད་ན། །གདོད་ལུས་སྐྱི་ཕངསོ། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མི་སུ་ལའང་རང་གི་ལུས་ལས་ཕངས་པ་གཞན་མེད་ཅིང་། དགྲ་སོགས་གང་ནས་འོང་ཆ་མེད་པས་གང་དུ་འགྲོ་ཡང་ཏུང་སྙན་སོགས་དངོས་པོའི་ཆ་རྐྱེན་དང་། གཡོག་ཁྲིད་དགོས། གནས་དུས་མི་སོགས་གང་ཡིན་ཡང་སྣང་ཚུལ་ལ་ཏུང་ཞིང་སྐྱོན་མེད་པ་ལྟར་དུ་མཐོང་ཡང་དེ་དག་ལ་སྣང་མེད་དུ་བྱ་མི་ཏུང་བས་རྒྱུན་དུ་གཟབ་དགོས། རང་གི་ལུས་བསྲུང་བ་ལའང་ལེ་ལོ་བྱེད་ན། འོ་ན་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་ས་གང་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ལུས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྲི་ཞུ་བྱ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱ་དགོས། གལ་ཏེ་སྲོག་གི་རིན་ཙམ་ལ་ཐུག་པར་གྱུར་ན། ད་གདོད་ལུས་ལ་ཕངས་པར་མི་བལྟ་ནའང་ཏུང་གི། དེ་ལས་གཞན་དུ་ལུས་ཡང་དག་པར་བསྲུང་བར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་ལྔ་བཅུ་པ།

རྒྱ་ན་རེ། །བྲེལ་བའི་ནང་ན་ཆེས་བྲེལ་ན། །ནང་ན་སྐྱི་བདེ། །ཞེས་པ་ནི། བྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་ཞིག་གིས་བྲེལ་ན་ནང་དུ་སེམས་མི་བདེ་བ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །སྲོག་དང་སེམས་ཀྱིས་བྲེལ་ན། སྐྱི་བདེ་བའི་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྲོག་དང་སེམས་ཀྱིས་བྲེལ་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རང་དབང་དང་སྟོང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ན། དེ་ནི་མི་བདེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་ཡིན་ཏེ། དངངས་སྐྲག་དང་རེ་དོགས་ཀྱི་ངང་དུ་གནས་ན་བདེ་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཡིག་གི་ཚིག་འདི་ལ་སྲོག་དང་སེམས་ཀྱིས་བྲེལ་ན་ཞེས་བྱེད་སྒྲར་བྱས་ནས་བརྟག་དགོས་ཀྱི། སྲོག་དང་སེམས་སྐྱི་བྲེལ་ན་ཞེས་དགག་སྒྲར་བྱས་ནས་བརྟགས་ན། དོན་དང་མི་འགྲོར་རོ། །ཡང་ན་དགག་སྒྲ་དེ་ཉིད་ལྷག་པར་བྱས་ནའང་ཚོག་པར་སེམས་སོ། །

དྲི་བ་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་པ།

རྒྱ་ན་རེ། །སྲིད་ཀྱིས་བྲེལ་ན་ཚབས་སྐྱི་ཆེའམ། །ཞེས་པ་ནི། ཁྱིམ་སྲིད་དམ་གཞུང་གི་སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀས་བྲེལ་ན་ཚབས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བརྐྱར་དྲི་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །སེམས་ཀྱི་ནང་ན། སྲིད་ཀྱང་། འདུས་ཏེ་སེམས་མི་བྲེལ་ན། །སྲིད་ཀྱང་བདེ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྲིད་ཀྱིས་བྲེལ་ནའང་སེམས་བྲེལ་ན་མི་བདེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ནང་དུ་འདུ་ཞིང་། གལ་ཏེ་སེམས་མ་བྲེལ་ན་ནི། སྲིད་ཀྱི་ལས་ཀས་བྲེལ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདེ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ནམ་རྒྱུན་ལུས་བྲེལ་ཡང་སེམས་མི་བྲེལ་

བ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན། བྱ་བ་གང་ཡིན་ཡང་བདེ་བར་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱ་བའི་གཉེན་ཤུགས་ཀྱིས་གནོམ་མི་ནུས་པའི་མན་ངག་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

༤༧ བུ་ཕྲུག་བསྐྱང་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་པ།

ཐུ་ན་རེ། །བུ་སྤྲོ་མོས་ཕིག་བདོག་ན་ཆི་ལྟར་བྱ། །ནོར་དུ་ཆི་བྱིན་ན། ཆེ། ཞེས་པ་ནི། བུ་ཕྲུག་ཕོའམ་མོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས། དེ་ལ་ནོར་ཅི་ཞིག་བྱིན་ན་ཆེ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ཐབས་ནི་ཆི་ལ་ཡུ་ལེགས་པར་བྱ་བའི་རིགས། །ནོར་དུ་ནི། ཐང་ཞིང་མ་ནོར་བའི་གཞུང་བྱིན་ན། །དེ་ཆེ་སྟེ། །སློག་སྲིད་གཉིས་ཀྱང་། དེར་འདུས།

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རང་གི་བུ་ཕྲུག་སྐྱོར་སྐྱོང་ངམ་སྐྱེད་སྲིང་གི་བྱ་བ་ཅི་ལའང་ཐབས་ནི། གང་ལེགས་ལེགས་བཀོལ་དགོས་ཏེ། འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བུ་ཕྲུག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ནོར་ནི། སེམས་རྒྱུད་དྲང་ཞིང་མིའི་ཆོས་ལུགས་མ་ནོར་བར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་གཤིས་རྒྱུད་བྱིན་ན། དེ་བས་ཆེ་བ་མེད་དེ། འདིའི་ནང་དུ་ཚེ་རིང་བ་དང་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་དག་ཀྱང་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། བུ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་སློབ་གསོ་ཡང་དག་པ་བཏང་སྟེ། རྒྱུད་དྲང་བ་དང་མི་ལུགས་བཟང་པོ་ཤེས་པ་དེ་ཕ་མས་བཞག་པའི་ནོར་ཡིན་གྱི། གསེར་དངུལ་འབྲུ་ནོར་སོགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་སྟེ། སློབ་གསོའི་ལྟ་བ་འདི་ནི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དེང་སང་གི་འགྲེལ་བ་འགའ་རེས། བུ་ཕོས་མོས་ཤིང་དགའ་བའི་བུ་མོ་ཞིག་ཡོད་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཕོ་མོའི་འབྲེལ་བ་ལ་སྦྱར་ནས་

བཤད་པར་འདུག་ཀྱང་ནོར་བར་མངོན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནུ་ན་རེ། ཤེས་པ་ཆེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་པའི་དྲི་བ་འདིས་ཤེས་ཏེ། བུ་ཕྲུག་ལ་ནོར་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་དགོས། ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གློ་བུར་དུ་ཤེས་པ་ཆེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་སྨྲས་ན། སུའི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བསྙེག་ཡུལ་མེད་པས་མི་ཤེས་པ་དང་། བུ་སློ་མོས་ཤིག་བདོག་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་ཉིད་བུ་ཕོས་མོས་ཤིང་དགའ་བ་ཞེས་འབྲུ་གཉེར་ནས་བཤད་ན། མ་ཡིག་གི་ཚིག་སྦྱོར་དང་མི་མཐུན་པས་བཙན་སྦྱོར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་བུ་ཕོས་མོས་ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་དྲི་བ་སོ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། ཕ་མ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ། །བུ་ཕོ་སློས།།ཤེས་གྱང་། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བུ་ཕོ་མོ་གཉིས་ལ་གོ་དགོས་སོ། །བརྗོད་བྱ་འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བས་གོ་བ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ལེན་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །

དྲི་བ་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་པ།

ནུ་ན་རེ། ཤེས་པ་ཆེ་ལྟར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ནུ་བོས་ཕུ་བོ་ལ་མ་ནོར་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེའི་ལན་ལ་དོན་བཅུ་སྟེ། དང་པོ་མ་བསླབས་པ་མཁས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ནི།

ཕུ་ན་རེ། ཡོངས་ནི། །མ་བསྟན་པར་ཤེས་པ་དང་། མ་བསླབས་པར་ལོབས་པ་སྐྱེད་དོ། འཛངས་པ་ཆེ་ཡུ་ཤེས་པ་ཡུ། །བསླབ་པ་ལ་ནི་འགྲུས། །བསྟན་པ་ལ་ནི་ཉན། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕུ་བོས་སྨྲས་པ། མི་ཡོངས་རྫོགས་ཏེ། སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་སློབ་

དཔོན་གྱིས་མ་བསྟན་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་། **སྦྱོང་བརྡར་ཅི་ཡང་མ་བྱས་བཞིན་དུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་བས་པར་གྱུར་པ་ནི།** གང་དུའང་མེད་དེ། འདི་ནི་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། ཤེས་བྱ་ཅི་ཡང་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་སློབ་དཔོན་ལས་བསླབས་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་བསླབས་པ་ལ་ནི་ནན་ཏན་གྱིས་འབད། ངག་གིས་བསྟན་པ་ལ་ནི་ལེགས་པར་མཉན་ནས་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། མ་འབད་མ་མཉན་པར་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སློབ་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བསླབ་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི། རྩ་མའི་འགྲེལ་ལས། ལེགས་པ་ལ་ནི། དགྲ་ལ་ཡོད་ཀྱང་ལེན། །ཉེས་པ་ལ་ནི། བདག་ལ་ཡོད་ཀྱང་འདོར། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སློབ་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བསམ་བློའམ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ལྟ་བ་ནི་དགྲ་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་སྤྱངས་ནས་དང་དུ་བླང་བར་བྱ་ཞིང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པའམ་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ནི། རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དོར་བར་བྱ་དགོས་པ་ལས། རང་གི་སྐྱོན་ཡིན་ཡང་དེ་འགེབས་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱོགས་ལྷུང་གི་སྤྱོད་པ་ངན་པ་སྤངས་ཏེ། གནས་ལུགས་དབང་བཙན་དུ་བྱ་བ་ལས་ཕྱོགས་ཞེན་དབང་བཙན་དུ་མི་བྱེད་པར་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་ཚུལ་ནི། རྩ་མའི་འགྲེལ་ལས། རྫང་པོར་སྟོན་པ་ལ་ནི་གཟེ་ཡྋ་དགའོ། །ལོག་པར་སྟོན་པ་ནི། །བྱམས་ཀྱང་སྤང་ངོ་། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རང་ལ་ཤེས་རིག་སློབ་པར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ། གལ་ཏེ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་ཤེས་བྱ་ལེགས་པར་སློབ་པ་དང་། མི་ཚེའི་ལམ་སྟོན་ཡང་དག་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། སློབ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱབ་ཀྱང་དགའ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་བྱ་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལེགས་པར་མི་སློབ་པའམ་མི་ཚེའི་ལམ་སྟོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། རྣམ་པ་ཅི་འདྲའི་འཛམ་པོའམ་བྱམས་བརྩེ་ཅན་དུ་མངོན་ཡང་དེ་ལ་བསྟེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་མི་འགོ་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལམ་དུ་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱིས་པ་ཆུང་ངུའི་དུས་སུ་དགེ་རྒན་བཟང་པོ་བསྟེན་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལ་ཅིས་ཀྱང་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱ་དགོས། དེང་སང་དགེ་རྒན་གྱིས་བྱིས་པ་ལ་ཅུང་ཟད་རེ་གཤེ་བའི་ཚེ་ན། ཁྱིམ་བདག་ལ་ལས་དགེ་རྒན་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་སྣང་ཡང་གཙོ་བོ་སློབ་ཁྲིད་ལེགས་པོ་བྱེད་མི་བྱེད་ལ་བལྟ་དགོས་ཀྱི། རྣམ་པ་འཛམ་རྒྱབ་ཙམ་ལ་གཙོ་བོ་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་རྒྱབ་ཀྱང་སྐྱིད་ཤིང་ལེགས་པོ་བྱེད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་བྱིས་པའི་སློབ་གསོ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི། སྤྱི་མའི་འཕྲོས་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན། །ཕ་མ་དང་། ཕུ་ནུ་ཀུན། རབས་ཀྱིས་གྱུང་། །བུ་ཚ་གཞོ་ནུ་ནི། །ཤེས་པའི་ཞོ་ཤ་ཁོང་ནམ་ལུས། བསླབ་ཚིང་སྦྱང་བ་ལས་ཆེད་ཆེ་བ་སྒྱེད་དོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མ་བསླབས་པ་ལ་མཁས་པ་མི་སྲིད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཕ་མ་དང་ཕུ་ནུའི་ནང་ནས་རྒན་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་གནས་ཤེས་ནུས་པའི་ཤེས་པའི་ཞོ་ཤ་སྟེ། བློའི་རྩལ་ལམ་ནུས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བྱིས་པ་རང་གི་ཁོང་དུ་མ་ལུས་པར་མངོན་དུ་ཕྱུང་ནས་བསླབ་ཅིང་སྦྱང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་

གལ་ཆེ་སྟེ། དེ་ལས་གལ་ཆེ་བ་གཞན་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། བྱིས་པའི་སྐབས་དེ་ན་སློབ་སྦྱོང་གི་བློའི་ནུས་རྩལ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། དེང་སང་འཛམ་གླིང་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་ལ་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན། བྱིས་པ་ལོ་༢་ཡར་མར་གྱི་སྐབས་དེར་སྐད་སློབ་པའི་ནུས་རྩལ་དམིགས་བསལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱིས་པའི་ཤེས་པའི་ཚོ་ཤའམ་ནུས་རྩལ་དེ་ནི། ས་འོག་ན་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ནུས་པ་དེ་ཐོན་འབྱིད་མི་བྱེད་པའམ་སློབ་སྦྱོང་མ་བྱས་པར་རང་དགར་དོར་ནས་ཁོང་དུ་ལུས་པར་གྱུར་ན་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ས་འོག་ནས་ལུས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཧ་ཅང་ཕངས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པའི་བློ་གཏིང་ན་གནས་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་ནུས་པ་དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་སོ་སོ་ལ་སློབ་པའི་ནུས་རྩལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་མ་སོང་བར་ངེས་པར་ཐོག་འདོན་ཡང་དག་པར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དུས་སྐབས་དེ་མ་ཤོར་བར་སློབ་སྦྱོང་ཡང་དག་པ་ཞིག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འདི་ནི། བྱིས་པའི་མི་ཚེ་གང་པོའི་ནང་གི་བྱ་བ་ཆེས་གལ་ཆེ་བ་སྟེ། དེ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་གཞན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་ཐག་བཅད་པའོ། །

འདི་ལ་འགའ་རེས། ཕ་མ་དང་རྒན་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུ་ཚ་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱའི་རིགས་རང་ནུས་གང་ཡོད་ཁོང་ན་མ་ལུས་པར་སློབ་ཅེས་ཕ་མ་སོགས་ཀྱི་ཁོང་ན་མ་ལུས་པར་བཤད་ཀྱང་བྱིས་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་བློ་རྩལ་ཁོང་ན་མ་ལུས་པར་ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། །

རང་རེའི་མེས་པོ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་པའི་སློབ་གསོ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་གཙིགས་ཆེན་བྱེད་པ་འདི་ནི། ངེས་པར་དུ་ཤེས་དགོས་པ་དང་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། བསམ་བློ་འདི་དག་ནི་ཧ་ཅང་གནད་དུ་ཁེལ་བ་དང་ཕུགས་རྒྱང་མཐོང་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐ་པ་བྱིས་སློབ་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་སློབ་གསོ་ལ་བརྟེན་ན་དམན་པ་བཟང་པོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྤྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། དེ་ལྟ་བས་ན།། ངན་པ་ཡཱ་འབྲིང་པོར་འོང་ན།། འཛྡ་པ་ལྷ་སློས་གྱ་ཆི་དགོས།།

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལྟར་སློབ་གསོ་ཡང་དག་པར་བྱས་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། སྤྱོད་ལམ། འཛོན་ཐང་བཅས་ཞན་པ་ཞིག་ལས་མེད་ཀྱང་སློབ་གསོའི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་མ་མཐའ་ཡང་འབྲིང་པོ་ཞིག་ཏུ་འོང་ངེས་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ལེགས་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་བས་ཀྱང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་འོང་བ་སྨོས་མ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སློབ་གསོ་མ་བསྟེན་ན་བཟང་པོ་དམན་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། སྤྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། སྙིང་རྒྱ་ཁོང་ན་ཡོད་གྱང་། མ་བསྟན་མ་བསླབས་། །ཆིང་མ་སྦྱངས་ན། འཛངས་པ་ལྷ་འབྲིང་པོར་འོང་ན། །ངན་པ་ལྷ་སློས་གྱང་ཆི་དགོས། །དེ་ལྟ་བས་ན། །སླབ་པ་ཆེད་ཆེ་བར་མཛོན་ཏོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཁོང་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནུས་རྩལ་བཟང་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སློབ་གསོ་མ་བཏང་བ་སྟེ། ངག་གིས་མ་བསྟན། ལུས་ཀྱིས་མ་བསླབས། སྦྱོང་བརྡར་ཅི་ཡང་མ་བྱས་ན་ནི། མཁས་པར་འོང་ཆོག་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་འབྲིང་པོ་ཙམ་ལས་མི་འོང་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་ཞན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་བས་ཀྱང་བཟང་པོར་མི་འོང་བ་སྨོས་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་བྱིས་པ་ལ་སློབ་གསོ་ལེགས་པོ་བསྟེན་དུ་འཇུག་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ཞེས་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་སྨྲས་པའོ། །

བྲུག་པ་སྒོ་ཀུན་ནས་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་བ་ནི། ཐུ་མིའི་འགྲོས་ལས། **བྲུས་པ་གཞི་རྟ། ཆེ་བའི་གོར། ཡིག་རྩིས་ལ་སྦྱོགས་པ། །འཛངས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཕོད་རྩལ་ལ་སྦྱོགས་པ། །དཔའ་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། ལོབ་པར་བསླབས་པའི་རིགས། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱིས་པ་ཆེད་མོ་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་དེར་ཆེད་མོ་ཁོ་ན་ལ་གཡེང་དུ་མི་འཇུག་པར་ཡི་གེ་དང་། རྩིས་རིག །སོགས་ཁོངས་ནས་ཤེས་བྱ་གཞན་དག་བསླབས་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཅན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་དེ་བས་ཀྱང་ཇེ་མཁས་སུ་འགྱུར་རོ། །མདའ་འཕེན་པའི་འཕོང་རྩལ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་ལུས་རྩལ་གཞན་དག་ཀྱང་བསླབས་ན། ལུས་པོ་སྟོབས་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ནས་གཡུལ་འགྱེད་དང་འཁྲུན་བསྡུར་གྱི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཁ་ལེན་ཐུབ་པའི་དཔའ་བོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་སྔོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཕྱིར་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་དང་། རྩིས་རིག །ལུས་རྩལ་བཅས་ལེགས་པར་མ་ལོབས་ཀྱི་བར་དུ་བསླབ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

བདུན་པ་བྱིས་སློབ་ཀྱི་བསླབ་བྱ་ལ་བླང་དོར་ནན་པོ་བྱ་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཐུ་མིའི་འགྲོས་ལས། **ཡུན་དུ་ཕན་པ་ནི། དཀའ་ཐུབ་བསླབ། །ཡུན་དུ་གནོད་པ་ནི། །ངང་ཀྱང་གཏང་ན་བྲལ་གྱི་ལྷ་ཆེ་སྨོས། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱིས་པའི་བསླབ་བྱའི་ནང་དོན་ལེགས་པར་བརྟག་དགོས་ཏེ། འཕྲལ་དུ་ཕན་པ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཡང་རུང་ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་ཕན་པའི་བྱ་བ་རྣམས་ནི། དཀའ་ངལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་ནས་བསླབ་པར་བྱ་ཞིང་། འཕྲལ་དུ་གནོད་པ་མེད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནོད་པ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ནི། གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་རུང་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་ཞེན་པར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ཡང་དོར་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཡུན་དུ་གནོད་པར་མ་ཟད་

འཕྲུལ་དུའང་གནོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། དེ་བས་ཀྱང་འདོར་བར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཞེས་པའོ། །ཁྱིམ་པ་གློ་མ་སྨིན་པའི་སྐབས་སུ་འཕྲུལ་ཡུན་གྱི་ཕན་གནོད་གང་ཡོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་མི་ཤེས་པས་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ནས་ཕན་པ་ཡོད་པ་རྣམས་བསླབ་ཏུ་འཇུག་པ་དང་། གནོད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་འདོར་དུ་འཇུག་པ། དེ་ཡང་འཕྲུལ་དུ་གནོད་པ་མེད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དགོས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། འདི་ནི་གལ་ཆེ་བས་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་གོ །

བརྒྱད་པ་བྱིས་སློབ་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ནི། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། རིམ་པ་དང་པོ་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་ཤེད་མ་ཕྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། རྩ་མའི་འགྲེལ་ལས། **བདག་གི་བུ་ཚ་བསླབ་བ་ལྔ། །དང་པོ་ནི། །སུ་བདག་ལ་བྱམས་ཤིང་འཛངས་པའི་གནད་དུ་གཞག་སྟེ་བསླབ་ཆེད་དབྱངངོ། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དང་པོ་སྐབས་འདིར་དགེ་རྒན་བྱམས་བརྩེ་དང་ལྡན་ཞིང་མཁས་པ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་བཞག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱའོ། །

རིམ་པ་གཉིས་པ་ཅུང་ཟད་ལག་ཁྲུག་པ་ན་སློབ་གསོ་བྱ་ཚུལ་ནི། རྩ་མའི་འགྲེལ་ལས། **དེ་ནས་གློན་པོ་ཆེ་ཞིང་དབུལ་བའི་གནད་དུ་གཞག་ཆེད་བསླབ་སྟེ་དབྱངངོ། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བྱིས་པ་ཅུང་ཟད་ལག་ཁྲུག་པ་ན། གློན་པོའམ་དགེ་རྒན་གོ་ཐོབ་ཆེ་ཞིང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཞན་པ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་བཞག་ནས་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་སོ། །

རིམ་པ་གསུམ་པ་སློབ་སྦྱོང་ལེགས་པོ་ནུས་ན་དགེ་རྒན་གྲགས་པ་ཅན་གྱི་སར་

གཞག་པ་ནི། སྤྱི་མའི་འགྲེམས་ལས། **དེ་ནས་།རྫང་ཕྱུ་དག་ན་། ཁྲཟླ་པའི་ས་གར་ཆེ་བར་གཞོ། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་ཞིང་སློབ་སྦྱོང་ཡང་དག་པར་བྱུང་ན། དེ་ནས་བློན་པོའམ་དགེ་རྒན་གྲགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་གོ་ཐོབ་ཆེ་བ་གར་ཡོད་ཀྱི་སར་བཞག་ནས་མུ་མཐུད་དུ་སློབ་སྦྱོང་གཏིང་ཟབ་མོ་བྱེད་དུ་འཇུག་དགོས་སོ། །

འོ་ན་གྲགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་གོ་ཐོབ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་བསྟེན་རུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། སྤྱི་མའི་འགྲེམས་ལས། **གཞུང་སྤྱོད་ན། །ཆེ་ཞིང་མཐོ་ཡང་། །དེའི་གན་དུ་ནི་གཞོ །གཞོན་སྐྱེས་སྟེན་ལས། །རྫུ་བ་མང་གིས། །ཉི་ལོག་པ་ལ་སྲིད་པ་རྣམས་དང་། སྟེན་ཅིང་མཛར་ནི་གཞུག །།**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དྲང་བདེན་སོགས་མི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ལེགས་པོ་མེད་ན་ནི། གྲགས་ཆེ་ཞིང་ཐོབ་མཐོ་ཡང་དེའི་དྲུང་དུ་མི་གཞག་གོ །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཞོན་སྐྱེས་དག་གི་བསྟེན་ཡུལ་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན། བླུན་པོ་མཁས་པར་རྫུ་བའམ་ངན་པ་བཟང་པོར་རྫུ་བ་མང་པོ་ཡོད་སྲིད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་བསྟེན་པ་དང་། དེ་རྣམས་དང་མཛའ་ཞིང་མཐུན་པའི་འབྲེལ་བ་བྱེད་དུ་མི་གཞུག་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོན་འགོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དགུ་པ་གོ་རིམ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི།

དྲི་བ་ང་བཞི་པ།

ནུ་ན་རེ། བསླབ་པ་དང་པོ་ཐམས་པའི་གནད་དུ་གཞག་པ་།དང་། ཕྱིས་བློན་པོ་ཆེ་ཞིང་དབུལ་བའི་གནད་དུ་གཞག་པ་། ཆེད་ཆེ་ལྟར་ཆེ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སློབ་གསོའི་གོ་རིམ་དེ་དེ་ལྟར་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་ནུ་བོས་དྲིས་པའོ། །

ཕུ་ན་རེ། །བསླབ་པ་དང་པོ་ཐམས་པའི་གནད་དུ་གཞག་པ་ནི། །བདག་གི་བུ་གཞོན་བས། །ལེགས་ཉེས་གཉིས་ཅེ་བྲག་མི་ཕྱེད་ལ། །བྱ་མི་བྱ་རྫོད་མི་ཟིན་པས། །བདག་ལ་ཐམས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ན། །འཁྲམས་ཤིང་ཁྲིན་ལ་ཐོགས་པར་ཡཱ་ཙྪ གཅིག་དུ་ན་། གཞོ་ནུར་གྲམ་ན། །སྙིང་རྩ་ལ་གནོད་པ་སྐད་གྱང་བྱ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སློབ་གསོའི་རིམ་པ་དང་པོ་དགེ་རྒན་ཐམས་བཅེ་ཅན་གྱི་དྲུང་དུ་གཞག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྲུ་གུ་ཆུང་ངུ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་ལེགས་ཉེས་ངོ་མི་ཤེས་ཤིང་། བྱ་རུང་མི་རུང་གི་ཚོད་མི་ཟིན་པས་དགེ་རྒན་ཐམས་བཅེ་ཅན་ཞིག་གིས་ཐམས་སྐྱོང་བྱ་དགོས། གལ་ཏེ་དགེ་རྒན་ལ་ཐམས་བཅེ་མེད་ན། བྱིས་པ་བདག་སྐྱོང་ལེགས་པོ་མི་བྱེད་ཅིང་ཡལ་བར་འདོར་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བྱིས་པས་སློབ་སྦྱོང་མི་བྱེད་པར་གྱི་ནར་འཁྲམས་ནས་སྡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་བྱ་བ་སྐྱོན་ཅན་ལའང་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ཆུང་ངུ་ཡིན་པའི་སྐབས་དེར་བློ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མི་

གནས་པར་གང་སར་སེམས་གཡེངས་ཤིང་གྲམ་པར་གྱུར་ན། སྙིང་རྗེ་ལ་གནོད་པ་སྡེ་རིག་པ་འཆལ་ནས་སློབ་སྦྱོང་ལ་མི་བཟང་བར་འགྱུར་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་སོ། །

འོ་ན་དགེ་རྒན་ལ་བྱམས་བརྩེ་ཡོད་པ་གཅིག་པུས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། དེ་གཅིག་པུས་མི་ཆོག་ཅེས་པ་ནི། སྔ་མའི་འགྲེས་ལས། **བྱམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་ཀྱི་ཚིག་སྨྲེ། འཛངས་པ་དང་ལོབས་པའི་ས་མ་ཡིན་ན། །བསླབ་ཆེང་བསྟན་ཏོ་ཚིག་ཐོག་ཏུ་ཀྱི་ཕེབས་ཀྱི་ལོབས་སོ། །འཛངས་པས་ནི། །ཇི་བྱས་ཀྱང་། ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ལ། བྱ་ཉིད་ཀྱང་དེའི་ཚུལ་བསླབ་པའི་ཕྱིར་རོ།**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལྟར་དགེ་རྒན་ལ་བྱམས་བརྩེ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་མོད། དེ་གཅིག་པུས་མི་ཆོག་སྟེ། དགེ་རྒན་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཏེ། དགེ་རྒན་གྱིས་ཁྲིད་པའི་སློབ་གསོའི་ལག་ལེན་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ཁྲིད་པ་ཡོན་ཏན་ལོབས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཤིག་ཡིན་དགོས། གལ་ཏེ་དགེ་རྒན་མི་མཁས་པ་དང་། ཁྲིད་པའི་སློབ་གསོའི་ལག་ལེན་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དགེ་རྒན་གྱིས་ལུས་ཀྱིས་བསླབ་ཅིང་ངག་གིས་བསྟན་ཀྱང་གནད་ཐོག་ཏུ་མི་ཁེལ་བས་ཁྲིད་པ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ལེགས་པོ་ལོབས་མི་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་དགེ་རྒན་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་རུང་གནད་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་ཁྲིད་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་གྱི་ལག་ལེན་གནད་དུ་ཁེལ་བ་ཞིག་ཤེས་ན། ཁྲིད་པའང་དགེ་རྒན་གྱིས་གང་བསླབས་པ་དེ་ཉིད་མོས་པ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སློབ་པར་བྱེད་པས་ཡོན་ཏན་ལོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

སློབ་གསོའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་ཁྲིད་པ་ཅུང་ཟད་ལག་ཁྱག་པ་ན་དགེ་རྒན་ཆེ་ཞིང་དབུལ་བའི་དྲུང་དུ་གཞག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་**གཉིས་ཏེ། དང་པོ།** སྔ་མའི་འགྲེས་ལས།

ཐྡ། གཞོན་ཞིང་ཤེད་མ་བྱེའ་བའི་ཚེ། དེར་བསླབ་སྟེ། །ཡོབས་ནས། ། བློན་པོ་ཆེ་ཞིང་དབྱལ་བའི་གན་དུ་གཞག་པ་ནི། །བློན་པོ་དེ་ཆེ་བ་ལས་ན། མི་འཇངས་མི་སྲིད། །

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། སློབ་གསོ་རིམ་པ་དང་པོ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་བྱ་སྟེ། སྐབས་འདིར་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི། བློན་པོའམ་དགེ་རྒན་ཐོབ་ཆེ་ཞིང་རྒྱ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་དབུལ་བ་ཞིག་གི་དྲུང་དུ་བཞག་ནས་མུ་མཐུད་དུ་སློབ་སྦྱོང་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དང་པོ། བློན་པོའམ་དགེ་རྒན་ཐོབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཏང་དུ་མི་ཆོས་དང་ཤེས་རིག་ལ་མི་མཁས་པ་མི་སྲིད་པས་བྱིས་པ་ལ་སློབ་གསོ་ལེགས་པོ་བྱ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ནི་སྐབས་དེའི་བློན་པོ་སོགས་ཐོབ་ཆེན་རྣམས་མཁས་མཛངས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ། སྦྲ་མའི་འཁྲིས་ལས། དབུལ་བས་ན། ། ཟང་དཀན་དང་གཞུང་ཆེ་བ་དང་། འདོད་ཆུང་བ། མ་ཡིན་མི་སྲིད། །བདག་གི་བུ་ཡྰ་དེའི་ལུགས་བསླབ་པའི་ཕྱིར། དེར་གཞག །།

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་བློན་པོ་ཆེན་པོ་དེ་དབུལ་པོ་ཞིག་ཡིན་ན། སྤྱིར་བཏང་དུ་རྒྱུད་དྲང་པོ་དང་། སེམས་བཀན་མོ། ཕྱི་ཐག་རིང་ཞིང་རང་བཞིན་བཟང་པོ། འདོད་པ་ཆུང་བ་ཅན་ཞིག་མ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས། དེ་ལྟ་ན་དྲང་བདེན་དང་། སེམས་བཀན་པའམ་ཚུགས་བརྟན་པ། ཕྱི་ཐག་རིང་བའམ་རང་བཞིན་བཟང་པོ། འདོད་པ་ཆུང་བ་སྟེ་མི་ལུགས་བཟང་པོ་དེ་དག་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་བྱིས་པ་དེའི་དྲུང་དུ་གཞག་དགོས་སོ། །དེའི་དྲུང་དུ་བཞག་ན་མི་ལུགས་དེ་དག་ཡོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ལ་བརྟེན་པ་དེའི་སྤྱོད་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་འདི་ལ་དེང་སང་ལུས་ཀྱི་སློབ་གསོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ངག་གིས་མང་པོ་མ་བཤད་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ནས་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་དེའི་རྗེས་སུ་

འགྲོ་བས་སློབ་གསོའི་ནུས་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །

དགེ་རྒན་དབུལ་པོའི་དྲུང་དུ་གཞག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྔ་མའི་འཕྲོས་ལས། གཅིག་ཏུ་ན། དབྱལ་བའི་གཡོག་བྱེད་དང་། ཛི་ལ་ཡུ། གྲོན་ཆུང་ཞིང་། ཤུང་ཏུས་ཆོག་པར་ཤེས་ན། །ཟླ་འོག་གཉིས་སུ། ཚེ་བྱ་ཕྲ་བདེ་བར་འོང་ངོ་། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དགེ་རྒན་དབུལ་པོ་ལ་གཡོག་པོ་དང་གཡོག་མོ་མང་པོ་མེད་པས་དེར་བཞག་ན། དགེ་རྒན་ལ་གཡོག་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་རང་གཡོག་རང་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ངལ་རྩོལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། ངལ་རྩོལ་ལ་བརྟེན་ནས་དཀའ་ངལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱ་ཚུལ་དང་། ལས་ཀ་མང་པོ་ཞིག་ཇི་ལྟར་བསྒྲུབ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སློབ་སྦྱོང་གི་གོ་སྐབས་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཞིག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དབུལ་པོའི་སར་བཞག་ན་བཟའ་བཏུང་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ལའང་གྲོན་ཆུང་བྱ་དགོས་པས་རྗེས་སོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་བསྲི་ཤེས་ཤིང་འཕྲོ་བརླག་མི་བྱ་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་གང་ལའང་དཀའ་བ་དང་དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་སམ་གཅེས་འཛིན་བྱེད་ཤེས་པ་དང་། ཡང་དབུལ་པོའི་སར་བཞག་ན། བཟའ་བཏུང་སོགས་དངོས་པོ་གང་ཡང་རན་ཙམ་ལས་ཅི་འདོད་འདོད་དུ་སྤྱད་རྒྱུ་མེད་པས་འཚོ་བ་ངན་ངོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་བའང་ཡོང་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབུལ་པོའི་སར་བཞག་ན་དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་འཚོ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་ཤིང་རྒྱུས་ལོན་པར་གྱུར་པས་རྗེས་སོར་མི་ཚེའི་ཟླ་འོག་གམ་མཐོ་དམན་དང་སྐྱིད་སྡུག་གང་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་ཀྱང་བློ་བདེ་འཐོལ་ལེ་བ་ཞིག་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དབུལ་པོའི་དྲུང་ནས་སྦྱོང་བརྡར་བྱ་བ་འདི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

སློབ་གསོའི་རིམ་པ་གསུམ་པ། གྲགས་པའི་ས་གར་ཆེ་བར་གཞག། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལོགས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། འདི་དག་གི་ཤུགས་ལ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞུང་བཟང་ཞིང་གྲགས་པ་ཅན་གྱི་སློན་པོའམ་དགེ་རྒན་ཆེན་པོའི་དྲུང་དུ་བཞག་ན། མི་མཐོན་པོ་དང་བྱ་བ་ཆེན་པོ་དུ་མ་དང་འཕྲད་པར་འགྱུར་བས་མཐོང་རྒྱ་དང་ཤེས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། བཟང་ངན་གཉིས་ཀ་ཤོང་བའི་བློ་ཁོག་གུ་ཡངས་པོར་འགྱུར་བ་དང་། བྱ་བ་ནླབས་པོ་ཆེ་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ད་གཟོད་མི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བཅུ་པ་དཔེ་གློག་གི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ནི། ཐྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། **སྐན་དག་ལ་སྦྱོགས་པ། ཡི་གེ་བཟང་པོ་འཆང་ཞིང་། གློག་ཏུ་བཅུག་ན། འཛངས་ཀྱི་སྟོན་དུ་རྡོ།།**

ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐན་ངག་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་བྲིས་པས་བསླུག་པར་འཚམ་པའི་གཞུང་གཞན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་རིག་པའམ་ཡ་རབས་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་སོགས་བརྗོད་བྱ་བཟང་པོ་ཅན་གྱི་གཞུང་རྣམས་ཉར་ཚགས་བྱ་ཞིང་། བསླུག་ཏུ་བཅུག་ན་དེ་ཉིད་མཁས་པའི་སྟོན་མར་འགྱུར་ཏེ། དཔེ་གློག་ཇི་ལྟར་ནུས་པ་དེ་ལྟར་གྱི་བློ་སྐྱེད་ཐོན་པས་བྲིས་པའི་སློབ་གསོའི་སྐབས་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྡན་ཞིང་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ཕྱིར་ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བྱིས་པ་ལ་དཔེ་ཆ་བཟང་པོ་ཉོས་ཏེ། དཔེ་ཆ་ཉར་ཞིང་འཆང་བ་ལ་སོས་པ་དང་སྦྲོ་བ་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདིའང་སློབ་སྦྱོང་གི་ཕྱོགས་ལ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན། བྱིས་པ་ལ་སྐན་ངག་སོགས་དཔེ་ཆ་དེ་དག་བསླུག་པར་རོགས་བྱེད་པ། བསླུག་པ་ལ་དགའ་བའི་ཐབས་བྱ་བ་སོགས་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་པའོ། །

སྐྱ་མའི་འགྲེལ་ལས། ཚ་བོ་དང་བུ་བདག་གི་ཕྱི་ན་འདུག་ན།། ནམ་ཞིག་འཁོན་མ་ལུས་པར། །མཚུངས་པར་བྱ་བའི་རིགསོ། །

ཞེས་པ་ནི། ཚ་བོ་དང་བུ་ཡོད་ན། དེ་རྣམས་ཕན་ཚུན་འཁོན་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནོར་གྱི་བགོ་སྐལ་སོགས་འདྲ་མཉམ་དུ་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དྲི་བ་ང་གཉིས་པ་དང་། ང་གསུམ་པ། ང་བཞི་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་རང་གི་གནའ་བོའི་དུས་ཀྱི་ཁྱིམ་པའི་སློབ་གསོ་ལྷད་མེད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་པོར་བསྟན་འདུག་ལ། ཁྱིམ་སློབ་འདི་ནི་དེང་སང་ཕྱོན་ཕོན་ཅན་དུ་བརྩི་བའི་ཁྱིམ་སློབ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་སླེབས་པར་མ་ཟད་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་དགེ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཏུ་སྣང་བས། ཁྱིམ་བདག་དང་དགེ་རྒན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་ཀྱང་ལག་ལེན་དུ་ཐེབས་པ་ཞིག་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེའོ། །

དྲི་བ་ང་ལྔ་པ།

ཀུ་ན་རེ། ཟན་ཀོལ་ཡུ་མཚུངས་པར། བྱའམ། །ཞེས་པ་ནི། ཟན་གཡོག་ལ་འདང་བགོ་སྐལ་འདྲ་མཉམ་དུ་བྱ་དགོས་སམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱུ་ན་རེ། །ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྐལ་བ་གུད་ན་ཡོད་པས། །ཡོང་གིས་དེ་ལ། སྒྱི་རེ་སྟེ། །ཁས་མ་བྱིན་ཡུ། །མཁོན་སྐྱེད། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དེ་ལ་ཁོ་རང་གི་ནོར་གྱི་བགོ་སྐལ་ལོགས་སུ་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡོངས་ཀྱི་ནོར་ལས་སྐལ་བ་འཐོབ་པར་མི་རེ་བས་ཆ་ཤས་མ་བྱིན་ཡང་འཁོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་སྦྱིན་མི་དགོས་ཞེས་པའོ། །

སྐྱ་མའི་འགྲེལ་ལས། བུ་ཚ་ཞིག་པ་ཁུའི་ཕྱི་ན་འདུག་ན། །ནམ་དུ་ཐྲང་ན་དུ་དོགས་པའི་

ཕྱིར། བདམས་ཤིང་བཆོས་པ་དང་། སྨྲོས་ཤིང་གཞུས་པ་མཁོན་དུ་བྱར་སྲི་རུངོ། །ཕ་ཁུ་དང་ཕ་མ་ལས་བསམཎྜེ། །ཉེས་པ་ཞིག་རྒྱལ་ན། །གཞན་ལ་བརྗོད་པའི་སྲི་རིགསོ། །བརྗོད་དང་གཉིས་ཀ་ཁྲེལ་བར་འོངོ། །

ཞེས་པ་ནི། ཕ་ཁུའི་ཁྱིམ་ན་བུ་ཚ་ཡོད་ན། དེ་དག་གི་གཤིས་སྤྱོད་ངན་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་གདམས་ཤིང་བཅོས་པ་དང་། སྨྲོས་ཤིང་བརྡེགས་ན་ཡང་བསམ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པས་བུ་ཚ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་འཁོན་དུ་གཟུང་མི་རིགས། ཕ་ཁུ་དང་ཕ་མས་ཉེས་པ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་དེ་གཞན་ལ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དང་རྗོད་པ་པོ་གཉིས་ཀ་ཁྲེལ་བར་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་ང་དྲུག་པ།

ནུ་ན་རེ། །ཕུ་ནུ་བོ་ལ་། བདམས་གྱང་སྲི་ཉན། བཆོས་གྱང་སྲི་འགྱུར་ན། ཆེ་ལྟར་བྱལ། །

ཞེས་པ་ནི། ཕུས་ནུ་བོ་ལ་གདམས་ཀྱང་དེའི་ངག་ལ་མི་ཉན། བཅོས་ཀྱང་བསྒྱུར་མི་ནུས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །འདི་ནི། །མ་ཉེས་པར་སྐམས་ལ་``ཆད་པ་དང་། སྲོག་སྲིད་གྱི་དགྲ་ཡྰ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་འབྱུང་གིས། །ངོ་སློག་ཐོད་པར། བྱས་ལ་སྒྱུར་དུ། འགོང་ཐོད་དུ། དབྱུང་བའི་རིགསོ། །ཞེས་པ་ནི། ཡང་ནས་ཡང་དུ་གདམས་ཤིང་བཅོས་ཀྱང་བསྒྱུར་བཅོས་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་འདི་ནི། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་སྐམ་དུ་ཉེས་པ་ངོས་ཟིན་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཆད་པ་བཅད་ན་ཕན་པ་མེད་པར་མ་ཟད་ཕྱིས་སུ་སྲོག་དང་སྲིད་དབང་གི་དགྲ་ཡང་མི་འདི་འདྲ་བ་ལས་

འབྱུང་བ་ཡིན་པས་ཪོ་སློག་ཡོད་པར་བྱས་ཏེ། སྒྱུར་དུ་རྒྱུང་རིང་པོ་ལ་གནས་དབྱུང་བྱ་བར་རིགས་ཞེས་པའོ། །

༣༢ བཟའ་མི་དང་འགྲོག་ཚུལ་བཤད་པ།

དྲི་བ་ང་བདུན་པ།

ཏུ་ན་རེ། །གཉེན་བྱ་ན་ཆི་ལྟར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། གཉེན་བསྒྲིག་བྱ་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །མནའ་མ་བླངས་ན། །མནད་དང་འཛངས་བདམ་མོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མནའ་མ་བླང་བ་ལ་གཤིས་རྒྱུད་བཟང་བ་དང་འཛངས་པ་ཞིག་གདམ་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའོ། །སྤྱི་མའི་འཕྲོས་ལས། དེར་ཡུ་མི་ལྡན་ན། །མནད་དོམ་ཤིག། །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་མཛངས་པ་དང་གཤིས་རྒྱུད་བཟང་བ་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པ་ཞིག་མ་རྙེད་ན། གཤིས་རྒྱུད་བཟང་བ་ཞིག་འདེམས་ཤིག་ཅེས་པ་སྟེ། མཛངས་པ་དང་གཤིས་རྒྱུད་བཟང་བ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གདམ་དགོས་པར་སྨྲས་པ་འདིས་ནི། བཟའ་ཟླ་བུད་མེད་ཤེས་རབ་ལྡན་པ་དང་གཤིས་རྒྱུད་བཟང་བ་གཉིས་ལས་གཤིས་རྒྱུད་བཟང་བ་ཉིད་གལ་ཆེ་བར་བརྗི་བའོ། །མནད་ཅེས་པ་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམས་མེད་པའི་གཤིས་རྒྱུད་བཟང་བ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཏེ། འདིར་བསྟན་པའི་མནད་ཅེས་པ་ནི། འདུལ་བ་ཕྲན་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་ལས། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ། དེ་ལྟར་ན་རུས་དང་རིགས་དང་མནད་ཀྱིས་རྒྱལ་རིགས་རིགས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་གྱི། བྲམ་ཟེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་དང་རུས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན། མནད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྨད་དུ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་

སྐབས་ཀྱི་མནད་དེར་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི། སློབ་དཔོན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲིན་གྱིས་མཛད་པའི་བྱང་སའི་རྣམ་བཤད་ལས། མནད་སྨད་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མོའི་རིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལས་ཀུང་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་ལྔ་དང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཅེས་གྲགས་པ་ལས། བློ་མང་བ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཆུང་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་གྱི་ཆ་རྣམས་མེད་པའོ། །དེས་ན་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགས། མནའ་མ་ལེན་ན། རྒྱུ་ནོར་དང་མཛངས་སྤྱོད་གཉིས་ལྡན་པ་བདམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་མ་འཛོམ་ན་རྒྱུ་ནོར་འདོམས་ཤིག །ཅེས་མནད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་ནོར་ལ་བཤད་པ་ནི་ནོར་བའོ། །སྔ་མའི་འཕྲོས་ལས། མག་པ་བདམ་དུ་ཕྱོ་ན། །འཛངས་ཕྱུག་གཉིས་དོམ་ཤིག། །ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་མག་པ་མཛངས་ཕྱུག་གཉིས་འཛོམས་ཤིག་གདམ་དུ་ཡོད་ན་དེ་འདེམས་པར་གྱིས་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་ང་བརྒྱད་པ།

ཤུ་ན་རེ། །ཚུང་མའི་ཁ་བཞིན་ཆེད་ཆེ་ཙི་ཚུང་། །ཞེས་པ་ནི། ཚུང་མའི་ངག་བཞིན་དུ་བསྒྲུབ་པ་འདི་གལ་ཆེའམ་མི་ཆེ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ་མ་འོས་པ་མ་ཡིན་ན། །བཟང་བ་ནི། །ཐྲལ་དུ་དགར་ཟདོ། །ཚུང་མ་སྒྲུགུ་ནི་བཙལ་དུ་རྙེད་གྱི། །བུ་ཚོ་ནི། །ངན་པ་ནི། བརྗེར་སྒྲེརོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཆུང་མའི་ངག་དེ་མི་འོས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞིང་བཟང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། ངག་ལ་མཉན་ནས་འཕྲལ་དུ་དགའ་བར་བྱས་ན་ཆོག་གོ །འོན་ཀྱང་། ཆུང་མས་མི་འོས་པ་ཞིག་སྨྲས་ན་ནི། མཉན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ཆུང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ནི་བཙལ་ན་རྙེད་ཅིང་། བུ་ཚ་ནི་ངན་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་གཞན་བརྗེ་རྒྱུ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་ང་དགུ་པ།

ཉུ་ན་རེ། །ཕ་ལ་ཆེན་ཆུང་གཉིས་ཞིག་ཡོད་ན། །བདགིས་པ་ལྟར་བྱས་ན་ནི། མའི་ཡིད་དང་འགལ། །མའི་ཡིད་ལྟར་བྱས་ན་ནི། ཕའི་ཡིད་དང་འགལ་ན། །ཐབས་ཅི་ལྟར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། བདག་གི་ཕ་ལ་བཟའ་ཟླ་ཆེན་མ་དང་ཆུང་མ་སྟེ། བདག་གི་མ་དང་མ་ཡར་མོ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་མ་མཐུན་ན་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ཡིད་གཅིག་པས། །བརྩམ་དགོས་སྟེ་བདགིས་ཀྱང་། །མ་དང་མ་ཡར་མོ་གཉིས་སྡུག་ཏུ་གོ་མཉམ་བར་བྱ་དགོསྟེ། །ཡུས་མ་ཡུས་ལ་ཡ་དྲང་པོར་བྱས་ལ། །ཆེན་ཆུང་ནི། །ཆོས་ཀྱིས། །རིགསྟེ། །ངོ་མཉམ་བ་ལས་ལྷག་པར། སྐྱི་དགོས་པར། བསམས་ལ། །སྐད་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཚ་ཚད་སྐྱེད་པའི། །གསག་བྱས་སྐྱེ་སྐྱི་དགའ་བར། །མ་ཁྱུར་བའི་ནད་བསལ་ལ། །སོ་སོ་ནས། །དང་བསྐྱེད་དེ། །ཡིད་དང་འཐུན་བར་བྱས་ན། །གང་གི་ཡིད་དང་ཡ་སྐྱི་འགལ་ཏེ། །ཀུན་ལ་བདེའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བློ་རྩེ་གཅིག་པས་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་བསྡུམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བདག་གིས་ཀྱང་མ་དང་མ་ཡར་མོ་གཉིས་ལ་སྙིང་དུ་སྡུག་མི་སྡུག་གམ་དགའ་མི་དགའ་འདྲ་མཉམ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དོན་གང་ཞིག་ལ་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ན་དེ་གཉིས་བདེན་མི་བདེན་ཡང་དྲང་པོར་བྱ་དགོས། ཆེན་ཆུང་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། བདག་གིས་དེ་གཉིས་ལ་ངོ་སོ་མཐོ་དམན་མེད་པར་མཉམ་པར་བྱེད་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་བྱར་མེད་པའམ་མི་དགོས་པར་བསམས་ལ། སྨད་པ་འོས་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་དབང་གིས་སེམས་མི་དགའ་བར་གྱུར་ན། ཚིག་འཇམ་པོས་སེམས་

ནད་བསལ་ནས་མི་དགའ་བར་མ་གྱུར་པ་དང་། སོ་སོ་ནས་སེམས་དྭངས་བ་བསྐྱེད་ནས་ཡིད་མཐུན་པར་བྱས་ན། གང་དང་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་ཀུན་བདེ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་པ།

ནུ་ན་རེ། །དེ་ལྟར་ཏུང་ན། །རབ་དུ་ཨེ་ལེགས། །དེ་ལྟར་མ་ཏུང་ན། གང་གི་ཡིད་དང་འཐུན་བར་བྱ་ ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་གྱི་ཡིད་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱ་ཐུབ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོད། གལ་ཏེ་བྱ་མ་ཐུབ་ན་གང་གི་ཡིད་དང་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། **ཕུ་ན་རེ། བུ་ལ་ཕ་དབང་ཆེས། །ཕའི་ཡིད་དང་བཐུན་བར་བྱོས་ཤིག །ཁོན་ཏང་དུམ་བ་ཞར་གྱིས་འབྱོར། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བུ་ལ་ཕ་དབང་ཆེ་བ་ཡིན་པས། བུས་ཕའི་སེམས་དང་མཐུན་པར་གྱིས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མི་མཐུན་པ་ཞར་ལ་འདུམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༣༣ མནའ་མ་དང་སྒྱུག་མོ་འགྲོག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཅིག་པ།

ནུ་ན་རེ། །མནའ་མ་སྒྱུག་མོ་དང་སྡོད་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། མནའ་མ་དང་དེའི་སྒྱུག་མོ་གཉིས་སྡོད་པ་བྱུང་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། **ཕུ་ན་རེ། འདི་ལྟ་བུ་མང་སྟེ། །ཆོས་ཀྱིས་སྲིད་བའི་**

ཕྱིར། །གཉེན་བྱ་སྟེ། །མནའ་མ་བླངས་པ་ལ་གྱིས་སྨྱུག་གིས། །གྱང་། །བསྲན་ཆེང་བརྒྱད་པའི་མི་རིགསོ། །གྱི། །བདམས་ཤིང་། བསྟན་པའི་རིགསོ། །

ཞེས་པ་ནི། གཉེན་བྱས་ནས་མནའ་མ་བླངས་ཟིན་པས་གྱོས་སྨྱུག་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མནའ་མ་ལ་འགྲན་བསྡུར་སྨྲ་ཚོགས་དང་གཤེ་གཤེ་གཏོང་བར་འོས་མ་ཡིན་གྱི། བསམ་པ་བཟང་པོའི་སློ་ནས་གདམས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་བསྟན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

སྟ་མའི་འཕྲོས་ལས། མནའ་མས་གྱང་། །གྱོས་སྨྱུག། ཕ་མའི་གོ་ལ། །བསྲན་ཆེང་འཁྲུལ་བའི་སྐྱི་རིགས་གྱི། །བརྩན་ཞིང་རིམ་པ་ཡོད་པར་བསམསྟེ། །རིམ་འགྲོ་ཆེར་བྱ་འིབ་རིགསོ། །འདི་ལྟར་བྱསྣ། །རྩོད་པ་ཆེ་ལས་འབྱུང་། །བྱ་ཁྱེར་དགོས་པ་ནི། །སྨྱུག་པར་བྱས་ལ། །ཁོ་ལ་སྐྱིད་དུ་སྐྱི་རུང་བའི། །ཕ་མ་དགྲར་བླངསྣ། མ་ནོར་ཏམ། །གཅིག་གིས་གཅིག་ཐུབ་གྱང་། ལེགས་པ་མ་ཡིན། །ཉེས་པར་མངོནོ། །

ཞེས་པ་ནི། མནའ་མས་ཀྱང་རང་གི་ཁྱོའི་ཕ་མ་གཉིས་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕ་མ་གཉིས་དང་འདྲ་བའི་གོ་སར་འཛོག་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལ་འགྲན་བསྡུར་དང་བརྙེ་བཀུར་མེད་པ་བྱ་མི་རུང་ཞིང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྩུན་ཞིང་རིམ་པ་གོང་མར་བརྩེ་བ་དང་། ཐབས་ཇོག་ལེགས་པོ་བྱ་དགོས་སོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན་རྩོད་པ་ཅེ་ལ་འབྱུང་སྟེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཕ་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བུ་རང་གི་ཁྱོ་ག་ལ་སྙིང་དུ་སྡུག་པར་བྱས་ཀྱང་། ཁྱོ་ག་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕ་མ་གཉིས་ལ་དགྲར་བྱས་ན་ནོར་བ་མ་ཡིན་ནམ། གྱོས་སྨྱུག་དང་མནའ་མ་དག་གིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གནོད་པ་བྱ་བར་ནུས་ཀྱང་དེ་ནི། བྱ་བ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

སྨྲ་མའི་འཕྲོས་ལས། ཡོངསྡི། །གཞོན་པའི་ཚེ། མནའ་མ་བྱས། །རྒས་པའི་ཚེ་སྡུག་མོ་སྡེ། །སྐྱི་ཚིགི་ཚེ་ལ། །རྣམ་པ་གཉིས་བྱས་སྡོང་བས། །བདགི་ཉམས་ལས་བསམས་གྱུང་། །མདོན་བའི་རིགསོ། །ཕ་བུ་གཉིས་གྱིས། །དྲང་པོ་རིགས་པ། །སོ་སོར། །ཆུད་པར། བྱས་ན། །སྟོད་པ་ཆདོ། །གཏང་བ་དང་ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་བའི་ཐབས་ཤིག་ནི། ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི། དྲང་པོར་མ་ནོར་པར། ཉུས་པ་མ་ཡིནོ། །

ཞེས་པ་ནི། སྡུག་མོ་གཞོན་དུས་མནའ་མར་གྱུར་ཅིང་། མནའ་མ་རྒས་དུས་སྡུག་མོར་འགྱུར་དུ་རུང་བས་སོ་སོས་རང་ལ་དཔེ་བླངས་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ལ་རྣམ་འགྱུར་བཟང་པོ་མངོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཕ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་མཚན་དྲང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐུན་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དག་སོར་ཆུད་པར་བྱས་ན་སྟོད་པ་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ན་ཁྱིམ་གཞན་དུ་བཏང་སྟེ། ཅུང་ཟད་བཀྱེད་ནས་སོ་སོར་གནས་པའི་ཐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཐབས་དེས་ནི་གནས་སྐབས་ངོ་མི་འཕྲད་པ་ཙམ་ལས་དོན་དངོས་སུ་དྲང་པོ་དང་། མ་ནོར་བའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པ་འདུམ་པར་ནུས་པ་མ་ཡིན་པས་དགོས་པ་མི་ཆེ་ཞེས་པའོ། །

༣༨ ཁྲོ་ཤུག་གཉིས་ཀྱི་འགྲོག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་པ།

ཉུ་ན་རེ་། །ཆུང་མ་དང་ཏ་ཆང་མཛའ་ཆེས་ན་ནི། །གཞན་གྱིས་གྱུང་། །ཁྲེལ་ད། །ཐུང་བར་བྱར་ནི། །མོཊྜ་ཡིད་དུ་འོང་དགུ་བྱེད་ན། ཆི་ལྟར་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ཚུང་མ་དང་ཧ་ཅང་མཛའ་ཆེས་ན་ནི། བུད་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཅེས་གཞན་གྱིས་ཁྲེལ་ལ། སྨྲང་བར་བྱས་ན་ནི། མོའང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་པས་མི་རུང་། དེས་ན་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ཆེ་ལྟར་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྣང་སྟེ། །ལེགས་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་བྱེད་ན། མཛའ་ཞེས། གཞན་གྱིས་སྨྲེ་ཁྲེལ་གྱིས། །མོས་མ་ཉེས་པར། །དབྱུས་གྱིས་དོགས་པའི་ཕྱིར་སྲུང་བཞི། ག་ལ་རིགས་སོ། །གཞུང་གིས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ན། །ཡིད་དུ་ཆེ་ལྟར་འོང་ཡུ། འཐུན་བར་མ་བྱེད་ཅིག །།མོས་མ་ཉེས་དང་། སྣ་འགག། བདགི་སེམས་དང་མ་འཐུན་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་དབང་ཡོད་ཆེས། དངན་སྣང་དུ་མ་སྣང་ཤིག །།

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཚུང་མ་གཉིས་སྤྱོད་ལེགས་ཤིང་མི་ཆོས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི། ཧ་ཅང་མཛའ་ཆེས་ཞེས་གཞན་གྱིས་ཁྲེལ་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། མོ་རང་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་འཕྱ་བར་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་མཛའ་བ་སྤངས་ན་ག་ལ་འཐད། གལ་ཏེ་ཚུང་མ་གཉིས་སྤྱོད་མི་ལེགས་ཤིང་མི་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། རང་གི་ཡིད་དུ་འོང་ཡང་ཧ་ཅང་མཐུན་པར་མ་བྱེད་ཅིག། ཚུང་མས་ཉེས་པ་མ་བྱས་ཀྱང་དོན་ནམ་བྱ་བ་འགའ་རེ་རང་གི་སེམས་དང་མ་མཐུན་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་ལ་དབང་ཆ་ཡོད་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཚུང་མ་ལ་སྨྲང་བར་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

༣༥ ནོར་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་པ།

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་པ།

ཧུ་ན་རེ། །ནོར་གྱི་ཐོད་ཆིས་གཟུང་། ཞེས་པ་ནི། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་མང་ཉུང་གི་ཚད་ཅི་ཞིག་གིས་གཟུང་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། ཆོག་ཤེས་པས་ཐོད་གཟུངོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་མང་ཉུང་གི་ཚད་ནི་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་དགོས་ཞེས་བསྟན་པའོ། །

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་བཞི་པ།

ཧུ་ན་རེ། ཆི་ཙམ་ན་ཆོག །

ཅེས་པ་ནི། ཅི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན་ཆོག་པ་ཡིན་ཞེས་ཡང་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ལྟོ་མ་བཀྲེས་རྒྱབ་མ་གྲང་། །ཆུ་ཤིང་ལ་མ་བབ། །ཁང་མ་ཆད་ན་ཆོག་ཤེས་སྟེ། །འདི་རྣམས་འབྱོར་ན། སྡུག་ལ་བདེ་བ་ཡིནོ། །འདི་ལས་ལྷག་པའི་ནོར་བདོག་པ་ནི། །བདེ་ཞིང་སྡུག་པ་མ་ཡིནོ། ནོར་གྱིས། །བདག་འཁོལ་ཏེ། །ནོར་དགྲར་ལྡངོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ལྟོ་མ་བཀྲེས་པ་སྟེ་བཟའ་བཏུང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱབ་མ་གྲང་བ་སྟེ་

དབྱར་དགུན་དུས་བཞིའི་གོས་གྱོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། ཐབ་ཀྱི་ཆུ་ལེན་པ་དང་བུད་ཤིང་འཐུ་བ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ཕྲན་ཚེགས་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་བབ་ནས་རང་གིས་བསྒྲུབ་དགོས་པར་མ་གྱུར་པ་དང་། རྟ་ནོར་སོགས་སྒོ་ཕྱུགས་ཀྱང་ཁལ་རྟ་མེད་པས་རྐང་པ་ཐང་ཆད་པ་སྟེ། རྐང་ཐང་དུ་འགྲོ་མ་དགོས་པ་ཙམ་རེ་ཡོད་ན། མང་པོ་མེད་ཀྱང་དེས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འཚོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་འདི་ཙམ་ཞིག་འབྱོར་ན། ཁྱིམ་ཚང་དེ་ཕྱུག་པོའང་ཡིན་ལ་བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པའང་ཡིན་ནོ། །འདི་ལས་ལྷག་པའི་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཧ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་པ་ནི། བདེ་སྐྱིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱུག་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ནོར་གྱིས་བདག་པོ་བྲན་དུ་བཀོལ་ནས་ནོར་ལ་ཕར་ཞབས་ཕྱི་བསྒྲུབ་དགོས་པར་གྱུར་ནས་མཐར་ནོར་རྣམས་རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་པ།

རྟ་ན་རེ། །དེས་ཆོག་ན། །གོས་ཟས་ཀྱང་ངན་ཆེས་ལ། །ཟན་དང་ཕྱུགས་ཀྱང་ཉུང་མ་ཆེས་སམ། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱས་ན། གོས་དང་ཟས་ཀྱང་ངན་ཆེས་ཤིང་། ཟན་དང་སྒོ་ཕྱུགས་ཀྱང་ཉུང་མ་ཆེས་སམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱུ་ན་རེ། །ཡོང་དཔག་པ་ཡ་འོག་མ་ལ་བལྟས་དང་། བདག་བས་དབུལ་བས་ཀྱང་རྟུས་ན། །བདག་ཛིས་སྐྱི་ཆོག །ལྷག་མ་ལས། །བལྟས་ན་ནི། །ཆོག་པའི་མཐའ་ཡུ་སྐྱེད། །རྒྱལ་པོ་ཡུ་ཆོག་སྐྱི་མཆེན་ན། ཧ་ཅང་དེ་ལྟ་བུར། །འདོད་ཆེ་སྟེ། །དཔག་པའི་ཐོད་ཆིག་མ་རིགས་དང་། སྤྲོག་སྲིད་གཉིས་ལ་དམའ་འོ། །གོས་ཟས་

ནི། །ངོས་པ་དང་འབྲངས་པ་གཉིས་སུ་དགོས་པར་ཟེར། །ཐ་སྙ་པས། ངོས། ཤིང་འབྲངས་པས་ཆེས་མ་ཆོག །ཟྲན་དང་ཕྱུགས་ཀྱང་། ངན་ལས་ལ་མ་བབ། རྐང་གིས་མ་སོང་བས་ཆོག། །ཁྱི་ན། །ཡུལ། དང་ཁྱུ་ན་རྒས་པ་ལྟ། །བདག་ལ་སྙེད་དུ་སྡི་རུང་བ་ཆེ་ཡོད། །

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། མང་ཞུང་ཞེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དཔགས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ཏེ་དཔགས་ན་ནི། བདག་བས་དབུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱེད་ནུས་ན། བདག་གི་ཆ་རྐྱེན་དེ་དག་ལས་ལྷག་པས་ཅིའི་ཕྱིར་ཆོག་པར་བྱེད་མི་ནུས། གལ་ཏེ་བདག་བས་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་ལྟོས་ནས་དཔགས་ན་ནི། ཆོག་ཤེས་པའི་མཐའ་མེད་དེ། རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོག་ཤེས་པར་བྱ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཏ་ཅང་འདོད་པ་ཆེན་པོ་བྱས་ན། ཕྱུག་པོའི་གོང་ན་ད་དུང་ཕྱུག་པོ་གཞན་ཡོད་པས་འགྲན་ཡ་གང་ལ་དཔག་པར་བྱ་བའི་ཚད་གཟུང་མི་ཤེས་པས་མཐར་རང་གི་སྲོག་དང་སྲིད་གཉིས་ཀ་དམའ་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ། །གོས་དང་ཟས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། རྒྱབ་ངོས་པ་དང་ལྟོ་འགྲངས་པ་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་ན། དེ་གཉིས་ནི་གོས་དང་ཟས་སྤྱིར་བཏང་བས་ཀྱང་འགྲུབ་པས་དེས་མ་ཆོག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཟྲན་དང་ཕྱུགས་ཀྱང་མང་པོ་མི་དགོས་ཏེ། ངན་ལས་ཏེ་ལས་ཀ་ཕྲན་ཚེགས་རྣམས་རང་གི་ལས་སྐལ་དུ་མ་བབ་པ་དང་། རྟ་ཁལ་བཞོན་པ་མེད་པས་རྐང་གིས་སོང་བ་སྟེ། རྐང་ཐང་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་ཆོག་གོ །དེ་ལས་གཞན་དུ་བདེ་མེད་ཀྱི་ན་བའི་ཡུལ་གཞིས་ཁང་ཁྱིམ་དང་། འཚོ་སྐྱོང་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་རྒས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱུགས་ཁྱུ་དེ་དག་བདག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་བདག་ཉིད་ཐ་མལ་གྱི་གནས་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱུ་ནས་ན་རྒས་པར་འགྱུར་བས་བདེ་མེད་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་མང་པོ་བསོགས་པས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

སྤྱ་མའི་འགྲེལ་ལས། སྤྱིའི་དཔོན་པོ་བྱ་ན། །འདི་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་གྲངས་མངས། །འདོད་པའི་ལྷ་སྐྱེ་འོ་འདོད་པའི་ལྷ་སྐྱེས་དང་། །ཡོན་པོ་སྤྱི་སྙོམས་པ་ལྷ་། འདི་ལས་འོང་ངོ། །རྗེ་བློན་གྱིས་བདག་ཞོ་ཤ་དང་སྦྱར་ཏེ། ནོར་མ་བྱིན་བར། ནོར་རྙེད་པ་ནི། །སྐྱུ་དང་ཐབས་གྱིས་། བཀྲལ་ཏེ། ཞོག་མ་ལས་མ་ཁྲོགས། །ནོར་རང་སྤྱི་འོང་བ་ལ་། བལྟས་ན། །དཔོན་པོ་བྱེད་ཆེང་། དབུལ་བ་ནི་ལེགས་པའི་མགོ་ཆེའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དཔོན་པོ་ཞིག་ཡིན་ན་ཆོག་ཤེས་མེད་པར་འདོད་པ་མང་ཞིང་མཐོ་འགྲན་བྱེད་པ་འདི་ཉེན་ཁ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། འདོད་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་ནས་ལྷ་ཧ་སྐྱེའོ། །འདོད་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་མཐུད་དུ་སྐྱེས་ན། གཡོ་སྒྱུ་ཅན་དང་མི་སྙོམས་པ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་ཡང་འདི་ལས་འབྱུང་ངོ་། །རྗེ་བློན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་ནས་རང་ལ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ནོར་སྒྲུབ་པ་ནི། གཡོ་སྒྱུ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ལུགས་ལས་བཀྲལ་ནས་འོག་མ་རྣམས་ལས་འཕྲོག་པ་ཡིན་གྱི། མ་འཕྲོག་ན་ནོར་རང་ཉིད་མི་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བལྟས་ན་དཔོན་པོ་བྱས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་དབུལ་བ་ནི། ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མགོའམ་རྩེ་མོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་པ།

ཏྲུ་ན་རེ། །ཏ་ཆང་དབུལ་ཆེས་ན། །རེས་འགའ་བཞག་གྱུ་དགོས་ཆེས་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ཏ་ཅང་དབུལ་ཆེས་ན་ཕྲུལ་དུ་གཞག་རྒྱུའི་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཅི་ཡང་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕྲུལ་དུ་གཞག་དགོས་ཚེ་ཅི་ཞིག་གཞག་ཅེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། **ཕུ་ན་རེ། །ཡོངས། །འཛངས་པ་དྲང་པོས་བཞག་**

ན། །གཞི་ར་བའོ། །དཔའ་བོ། ཐབས་མཁས་པས་བཞག་ན། །བཞི་རབ་འོག་འོ། །བརྟན་པོ་བཟུང་ཐུབ་པས་བཞག་ན། །བཞི་འབྲིང་བ་འོ། །རྣོན་མ་ནོར་དང་གོས་ཀྱིས་། བཞག་པ་ནི། །བཞི་མཐའ་མ་འོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཤུལ་དུ་གཞག་པར་བྱ་བ་ནི། ནོར་ལོངས་སྤྱོད་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་རབ་འབྲིང་ཐ་མའི་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད། བཞག་པ་རབ་ནི། མཁས་ཤིང་རྒྱུད་དྲང་བ་ཡིན། བཞག་པ་རབ་འོག་ནི། དཔའ་ཞིང་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན། བཞག་པ་འབྲིང་ནི། བརྟན་ཅིང་ཟུང་ཐུབ་པ་ཡིན། བཞག་པ་ཐ་མ་ནི། ནོར་རྫས་དང་གོས་སོགས་རྒྱུ་ནོམ་པ་ཡིན་ནོ། །(རྣོན་མ་ཞེས་པ་སྣོན་མ་ཡིན་མིན་དཔྱད། མཆན།)དེ་ལྟར་བུ་ཕྲུག་ལ་བཞག་པ་ལེགས་པོ་ནི། ཕ་མས་སློབ་གསོའི་ཆ་རྐྱེན་བཟང་པོ་བསྐྲུན་ནས་ཡ་རབས་ཀྱི་གཤིས་སྤྱོད་དང་ཤེས་ཡོན་བཟང་པོ་བུ་ཕྲུག་གི་རྒྱུད་ལ་བཞག་ན་དེ་ཉིད་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ནི། ལྷ་ན་མེད་པའི་བསམ་བློ་ཡ་མཚན་དགོས་པ་ཞིག་གོ །འདི་ནི་དྲི་བ་ལྔ་བཅུ་ང་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། ནོར་དུ་ནི། །དྲང་ཞིང་མ་ནོར་བའི་གཞུང་བྱེན་ན། །དེ་ཆེ་སྟེ། །སྲོག་སྲིད་གཉིས་གྱུང་། དེར་འདུསོ། ཞེས་པ་དེ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྣང་ངོ་། །

༣༨ ཚོག་ཤེས་ཀྱི་ར་བ་ལས་མ་བཀལ་བའི་སྒོ་ནས་ནོར་བཙལ་ཟུང་བར་བཤད་པ།

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་པ།

ཧུ་ན་རེ། །ཚུང་ཟད་ཆེད་ན། །གསོན་པོའི་ཡོ་བྱད་དང་། ཤི་བའི་དུར་སྐྱིབས་དང་། བྱ་

ཚ་ལ་དབོག་པ་ཡུ་སྙེད་ན། །ཡོན་པོར་སྒྱི་འགྱུར་བར། ནོར་བཙལ་ཏུ་རྟུང་བ་ཆེ་མཆིས། །

ཞེས་པ་ནི། ནོར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན། ཤི་གསོན་གྱི་བྱ་བ་དང་། བུ་ཚ་ལ་སྦྱིན་རྒྱུའང་མེད་པས་མི་བདེ་སྟེ། དེས་ན་གཡོ་སྒྱུའི་བྱ་བར་མ་སོང་བའི་སྒོ་ནས་ནོར་བཙལ་བའི་ཐབས་ཅི་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། །དེ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། །གཅིག་ནི། །ཇོན་ཐོན་གྱི། ཇོ་འཕྲུལ་ཆོལ་པའོ། །གཉིས་ནི། ཇོན་ཐོན་གྱི་ཕྱུགས་སྲེལ་པའོ། །གསུམ་ནི། ཇོན་ཐོན་གྱི་བྲན་བཙེམ་བའོ། །བཞིར་ནི། །ཇོན་ཐོན་གྱི། ཆོང་བྱེད་པའོ། །ལྔར་ནི། ཇོ་ཐོན་གྱི་ཞིང་རྨོ་བའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དྲང་པོའི་ལམ་ནས་ནོར་འཚོལ་ཚུལ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་པོའི་གཞུང་སོགས་ལ་བྱ་བ་ལེགས་པོ་བསྒྲུབས་ནས་དེ་ལས་ཇན་པ་ལེན་པའི་ཐབས་གཉེར་བ། གཉིས་པ་ནི། ཕྱུགས་ལས་གཉེར་བ། གསུམ་པ་ནི། གླ་མིའི་ལས་ཀའམ་ཞོར་ལས་གཉེར་བ། བཞི་པ་ནི། ཚོང་ལས་གཉེར་བ། ལྔ་པ་ནི། ཞིང་ལས་གཉེར་བ་སྟེ། མདོར་ན། གཞུང་གི་ལས་ཀ་དང་། ཕྱུགས་ལས། ཞོར་ལས་སམ་ཞབས་ཕྱིའི་ལས་ཀ། ཚོང་ལས། ཞིང་ལས་སྟེ་སྤྱིར་བཏང་གི་ལས་ཀའི་རིགས་ལྔ་པོ་འདི་དག་ལས་ངོ་ཐོན་པའམ་འབད་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་པར་བསྒྲུབ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་པ།

ཏུ་ན་རེ། །ཇོ་ཐོན་གྱི་ཐབས་འདི་རྣམས་བྱ་སྙེ་ཏུས་ན་ཕྱུག་པོར་བྱ་ལོ་སྒྱི་བྱ། །

ཞེས་པ་ནི། ལས་ངོ་ཅན་གྱི་ཐབས་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། གལ་ཏེ་ནུས་ན་ཕྱུག་

པོར་བྱ་ཚོག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ཚོ་ཚིས་དེ་འདྲ་བར་བྱསྟེ། ཕྱུག་པོར་ནུས་ན། ཉེས་སྐྱེད་པ་འདྲ་མོད་ཀྱི། དེ་ཡྰ་རན་པས་ཚོག། །སྐྱེད་དུ་ཉུང་བའི་རྣམས་གཆེས་པར་མ་བྱེད་ཆིག །།སྐྱི་དགོས་པར་ཆུད་ཟོས་པར་མ་བྱེད་ཆིག །།

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། འཚོ་ཐབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱུག་པོར་བྱ་ནུས་ན། དེ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་འདྲ་མོད། སྤྱིར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཚོད་ལ་རན་པ་ཙམ་ཞིག་བྱས་ན་དེས་ཚོག་སྟེ། མེད་ཀྱང་རུང་བའི་ནོར་རྫས་རྣམས་ལ་གཅེས་ཤིང་ཕངས་ནས་སེར་སྣ་མ་བྱེད་ཅིག །མེད་དུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གོས་དང་ཡོ་བྱད་སོགས་མང་པོ་བསོགས་ནས་ཐོན་ཁུངས་འཕྲོ་བརླག་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གདམས་ངག་ཅིག་ཏུ་མངོན་ཏེ། དེང་སང་གི་དུས་སུ་རིན་ཐང་ཧ་ཅང་ཆེ་བ་ཞིག་གོ །ཚུལ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་གངས་ཅན་པས་གནའ་བོའི་དུས་ནས་ནོར་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ལྟ་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་འཛིན་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ནུས་སོ། །

༣༧ ལོངས་སྤྱོད་ཕྱུག་པའི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

དྲི་བ་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་པ།

ཤུ་ན་རེ། །ནང་ན་ཚི་མང་ན་ཕྱུག། །

ཅེས་པ་ནི། ཁྱིམ་ཚང་གི་ནང་དུ་ཅི་ཞིག་མང་ན་ཕྱུག་པོར་བརྩི་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། **ཕུ་ན་རེ། །ནང་ན་བུ་མང་ན་ཕྱུག །།**

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། ཁྱིམ་གཅིག་གི་ནང་དུ་བུ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཕྱུག་པོ་ཡིན་པར་བརྩི་སྟེ། སོ་སོ་ནས་ནོར་བསོགས་པས་ཕྱུག་པོར་འོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་པ།

ཇུ་ན་རེ། །བུ་མངས་ན། །ངན་པ་ཁ་ཆིག་རྐང་འདྲེན་དུ་སྲི་འགྱུར་རམ། །

ཞེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུ་མངས་ན་དེའི་ནང་ན་ངན་པའང་ཡོད་སྲིད་པས་ཕ་མའི་རྐང་འདྲེན་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕྱུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། **ཕུ་ན་རེ། །ཡེ་ནི། །ངན་པ་བཏང་ན། །འཛངས་གྲ་ཆུང་ཞེས་བྱའོ། །མང་པོ་ལ་ངན་དུ་ཆུང་ངམ། །གཅིག་པུ་དེ། ངན་དུ་ཐོད་སྲི་རིག་སྟེ། ངན་པ་ཆུང་གིས་དོགས་པསྣ། །མང་དུ་དགོས། །འཛངས་པ་གཅིག་ཡོད་ན། །ངན་པ་བརྒྱའི་སྲིད་ཟིནདོ། །ཡེ་ནི། །གཏམ་རྙིང་པ་དག་ལས་བུ་གཅིག་བདོག་ན། གཅིགི་ནོར་གྱིས་ཕྱུགས། །གཉིས་བདོག་ན་གཉིས་ཀྱི་ནོར་གྱིས་ཕྱུག་ཅེས་བྱའོ། །**

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྡོན་ནས་ངན་པའི་བྱ་བ་སྤངས་ན་མཁས་པ་འབྱུང་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། བུ་མང་པོའི་ནང་ནས་ངན་པ་འབྱུང་བའམ་བུ་གཅིག་པོ་དེ་ངན་པར་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས་ཚོད་མི་ཟིན། ངན་པ་འབྱུང་བར་དོགས་པས་ན་བུ་མང་དགོས་ཏེ། མང་པོའི་ནང་དུ་མཛངས་པ་གཅིག་ཡོད་ནའང་དེས་ངན་པ་བརྒྱའི་སྲིད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༣༨ མི་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་འཚོ་བ་སྐྱིད་པོ་རོལ་ཆོག་པར་བཤད་པ།

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་པ།

ནུ་ན་རེ། །བདགྒི་ནུས་ལ། །གཞན་ལ་མི་གནོད་ན། ཉེས་པ་ཡོད་དཾ་ཅེད། །

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་གིས་ནུས་ཤིང་གཞན་ལ་མི་གནོད་ན། བདག་ཉིད་སྐྱིད་པོར་བྱས་ན་ཆོག་གམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །ལུགས་དང་མ་འགལ་ན། །སྐྱིད་པར་བྱས་ཀྱང་བླའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གལ་ཏེ་མིའི་ལུགས་སམ་མི་ཆོས་དང་མ་འགལ་ན་རང་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱིད་པོར་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་པ།

ནུ་ན་རེ། །ཆོས་ལུགས་བྱ་བ་གང་ཡིན། །ནུས་པའི་ཚད་ཅིས་གཟུང་། །

ཞེས་པ་ནི། མིའི་ཆོས་ལུགས་ཞེས་པ་གང་ཡིན། རང་གིས་ནུས་པའི་ཚད་ཅི་ཞིག་གིས་གཟུང་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཞུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། ཆོས་ལུགས་དང་མ་གཏལ་ན། དབྱུས་སྤྱེད་པའི་རིགས། །བདག་ལ་དབྱུསུ་མ་གྱུར་ན། །སྐྱིད་པར་བྱས་གྱང་བླ་ཏོ། །ནུས་པའི་ཚད་ནི། །གཞན་ལ་སྨྱི་སྣོན་པར་ནུས་ན། །གཟོད་ནུས་པ་ཡིནོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གང་དང་འགལ་བར་གྱུར་ན་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཕྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་མིའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན། མི་ཆོས་དང་མ་འགལ་ན་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཕྱ་བ་མེད་པར་རིགས་ཤིང་། བདག་ལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཕྱ་བར་མ་གྱུར་ན། ཡོངས་སྤྱོད་བསྒྲུབས་ནས་རང་ཉིད་སྐྱིད་པོར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །རང་ཉིད་སྐྱིད་པོ་བྱ་ནུས་པའི་ཚད་ནི། གཞན་ལ་ཡིད་སྨོན་བྱ་མི་དགོས་པ་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་ད་གཟོད་དེའི་ཚད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༣༥ མཐོན་པོ་ཡིན་ཡང་ལུགས་དང་མཐུན་པར་མ་བྱས་ན་བར་ཆད་ཕྱུང་བར་བཤད་པ།

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་པ།

ཉུ་ན་རེ། །ཡོངསྙི་ཇི་བྱ་འོ་ཆོག་ལ། །ཕྱུག་པོ་དང་དབང་ཆེན་པོས་བྱ་བ་ཉི་སླ། །དབུལ་པོ་དང་དབང་ཆུ་ཐུས་བྱ་བ་ཉི་དཀའ་བར་འདྲ་ན། །དེ་ལྟར་ལགས་སམ་མ་ལགས། །

ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱུག་པོ་དང་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་ན་སྒྲུབ་སླ་ལ། དབུལ་པོ་དང་དབང་ཆུང་ངུ་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་ན་དཀའ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། དོན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཞུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། །འདི་ལ་ཡུ་དྲང་པོ་མ་ནོར་བའི་ཆོས་སྤྱེད་

ན། །བྱ་འོག་སླབ་མ་ཡིན་གྱི། །ཆེ་བ་ནི་བདུད་དང་ཉེའོ། །ཕྱུག་པོ་ནི་དགྲ་དང་ཉེའོ། །ཡོང་ནི་ཕྱུག་ཆེད་ཆེ་འདོད་ན། །སྲིད་ཀྱི་ཡུ་བ་ནས་གཟུང་དགོས། །སྲིད་ཀྱི་ཡུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དྲང་ཞིང་བག་ཡོད་ལ་ཆོག་ཤེས་པའོ། །དབྱལ་ཞིང་ཆུང་བས་ཀྱང་། །འདི་ལྟར་ཤུགས་འཛངས་ཤིང་མཁས་ཤེས་བྱའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕྱུག་པོ་དང་བཙན་པོ་ཡིན་ཡང་གཞུང་དྲང་པོ་དང་། ཡན་ལག་མ་ནོར་བའི་མིའི་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྩི་བསྲུང་མ་བྱས་ན། བྱའི་ཅོག་ལས་སླ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་བ་ལ་ནི་བདུད་ཉེ་བས་བར་ཆད་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱུག་པོ་ལ་ནི་དགྲ་ཉེ་བས་རྐུ་འཕྲོག་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའོ། །ཕྱིར་ཕྱུག་ཅིང་ཆེ་བར་འདོད་ན། སྲིད་ཀྱི་ཡུ་བ་སྟེ། རྒྱུད་དྲང་བ་དང་། བག་ཡོད་པ། ཆོག་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་དམ་དུ་གཟུང་དགོས། དབུལ་ཞིང་དབང་ཆུང་བས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱ་ནུས་ན་མཛངས་ཤིང་མཁས་པར་འགྱུར་བས་མཐོ་དམན་སུ་ཞིག་ཡིན་ཡང་མི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགྲོ་དགོས་ཞེས་པའོ། །

སྤྱ་མའི་འཕྲོས་ལས། ཡོང་ནི། ཕྱུག་པོ་ནི། ནོར་གྱིས་ཕྱང་བ་ཡོད། །འཛངས་པ་ནི་ཚིག་གིས་བརྟག་པ་ཡོད་དོ། །ནོར་སྤྱད་ཉེས་ན་ནི། །དབྲའོ། འཛངས་སྨྲ་ཉེས་ན་ནི། གཞན་གྱི་ཞེར་འདོགས། །དེ་ལས་བལྟས་ན། །ནོར་ཡུ་རན་པར་སྤྱད། འཛངས་ཀྱང་། །གཞམས་ཤིང་སྨྲ་བའི་རིགས། །འཛངས་སྨྲ་ལེགས་སྣ། །སྲིད་ཀྱི་མཆོག །ནོར་སྤྱད་ལེགས་ན་ནི། །སོ་ནམ་གྱི་མཆོག གཏམ་སྙིང་པ་དག་ལས། །ཡིད་ལ་དྲན་བ་ལས་ཀྱང་། ལེགས་པར་སྨྲས་ན། །ཁ་ནི། །དཔལ་གྱི་སྒོ་མོའོ། །ལྕེ་ནི་ཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ཆེས་བྱའོ། །ཉེས་པར་སྨྲས་ན། །ཁ་ནི་ཕྱར་གྱི་སྒོ་མོ། །ལྕེ་ནི་བདུད་ཀྱི་སྟེ་རེ་ཞེས་བྱ་ཞེས་ཀྱང་གྲག༑ །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཕྱུག་པོ་ནོར་གྱི་ཆེད་དུ་ཕུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། འཛངས་པ་ནི་

གཏམ་བཤད་ཉེས་ནས་བརླག་པ་ཡོད་དོ། །ནོར་སྤྱད་ཉེས་ན་དབྲར་ལྷང་ཞིང་། མཁས་པས་སློ་ཉེས་ན་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་ཕོག་པར་འགྱུར་བས་འཇམ་པོར་སློ་དགོས་པ་དང་། གཏམ་སློ་ཉེས་ན་ཚེ་ནི་བདུད་ཀྱི་རྡ་རེ་རུ་འགྱུར་བ་སྟེ། གནའ་བོའི་གཏམ་རྙིང་པ་དག་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ལ་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་ཁས་བརྗོད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། མ་བརྗོད་ན་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་པར་སྨྲས་ན་ཁ་ནི་དཔལ་གྱི་སྒོའོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཕྱུག་པོའི་ནོར་དང་འཛངས་པའི་གཏམ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་གཟབ་དགོས་པར་བསྟན་པ་སྟེ་གོ་སླའོ། །

 སྡེ་མའི་འཕྲོས་ལས། དེ་ལས་བཟློས་ན། །ཁ་ཚས་དང་མཆན་མོ་ཕིན་དང་། མཐོན་པའི་བླ་གཉེར་ཞིང་སྐྱི་བདེ་བ། འཐྲན་ང་བའི་ཚོས། ཉན་རྣ་དང་ཕྱི་མ་ནང་བྱ་བའི་སྐྱི་རིགླ་པར་མངོན་ནོ། །བདགི་ཚོད་གྱུང་སྐྱི་རིག་ན། །གཞན་གྱི་ཚོད་ལྷ་ག་ལ་རིག །སྲུ་ཆེ་སྲུ་བརྒྱན། གཙོལ་སྐྱེད་གྱིས། །ཀུན་གྱུང་བརྩུན་བར་བྱས་སྟེ། །མ་རངས་ཕིང་ཡི་གཆད་པ་སྐྱེད་པར་བྱའ་བའི་རིགསོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གོང་གི་རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་ལས་བཟློས་ན། གཞན་ལ་ཚིག་རྩུབ་མོ་སྨྲས་ཏེ་ཁ་ཚ་མོ་བྱེད་པ་དང་། བརྙས་བཅོས་བྱེད་པ། ཕྱུག་པོ་དང་བཙན་པོ་སོགས་མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་སླ་བར་སེམས་ཏེ། རང་གི་གྲོགས་སུ་བཀུག་ནས་མི་ཆོས་དང་འགལ་བའི་མི་བདེ་བ་སྣ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཐྲན་བསྒོ་བ། གཞན་གྱི་གསང་བ་ལ་ཕག་ཉན་བྱེད་པ། ཕྱི་མ་ནང་སྟེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་གསང་བ་སྒྲུལ་ནས་གཞན་ཕྱོགས་ལ་བཤད་པ་སོགས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པར་མི་རིགས་པར་གསལ་ལོ། །རང་ཉིད་མཐོན་པོ་ནས་དམའ་མོ་དང་

དམའ་མོ་ནས་མཐོན་པོར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཚོད་ཀྱང་མི་རིག་ན། གཞན་དེ་བས་ཀྱང་ག་ལ་རིག། དེས་ན་སུ་བཙན་པོ་དང་སུ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཀུན་ལའང་བརྩི་བཀུར་བྱ་བ་ལས། སེམས་མི་དགའ་བ་དང་ཡིད་ཆད་པའི་བྱ་བ་བསྒྲུབ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༩༠ བརྩོན་འགྲུས་བྱ་ཚུལ་བསྟན་པ།

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་པ།

ཏུ་ན་རེ། །བརྩོན་འགྲུས་བྱ་བ་གག །

ཅེས་པ་ནི། བྱ་བ་གང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་དགོས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕྱ་ན་རེ། །ཡེ་ཤེ། ལེགས་སོ་ཚིག་ལ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱ་བ་གཅིག་ཀྱང་སྒྲེ་དེ། །མ་རབས་ཀྱིས། །གཞན་སྐྱི་རུས་ན་ཇེ་བླས་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཤིག །

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་བྱ་མི་དགོས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་རང་ལ་འཛོན་ཐང་མེད་པས་མི་ནུས་ན། ཇེ་བོ་ལ་ཞབས་ཕྱི་བསྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་སྟེ། ཞབས་ཕྱིའི་ལས་རིགས་ལ་བརྩོན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༩༡ ཁ་ཟེར་བ་འབྱུང་བས་འགྲོ་མི་ཉུང་བའི་གནས་གཉིས་བསྟན་པ།

སྒྱུ་མའི་འཕྲོས་ལས། ཞུད་དོ་ཚིག་དང་བྱ་མེད་ཀྱི་བགི་གན་དུ་མ་བགྲོ་ཤིག །སྐྱི་འགྲོར་

ཐྱི་ཏུང་། །ཁ་སྒྲེད་ན། ཐོང་ཤིག །

ཅེས་པ་ནི། ཁྱད་ཁ་འབྱུང་ཉེན་ཡོད་པའི་གནས་ཡོད་དོ་ཅོག་དང་བྱུད་མེད་ཀྱི་སྡོད་གནས་སུ་མ་འགྲོ་ཞིག། མི་འགྲོར་མི་རུང་བའི་དོན་མེད་ན་དེ་དག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཐོངས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །ཁྱད་དམ་ཁྱད་ཁ་ཞེས་པ་ནི། རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། གདོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་ལ་གདོན་ཁྱད་དང་། རྒྱལ་པོའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་ལ་རྒྱལ་ཁྱད། མགྲོན་པོའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་ལ་མགྲོན་ཁྱད་ཅེས་དང་། གནོད་པ་དེ་དག་བསྲུང་བ་ལ་ཁྱད་བསྲུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུའོ། །

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔ་པ།

ཏུ་ན་རེ། །ཛི་ཧྲར་ལེགས། །

ཞེས་པ་ནི། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཐུ་ན་རེ། །ཁྱད་དོ་ཚོག་གི་གན་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི། །ཉེས་དང་བདག་འདྲེ་ཆན་ཞེས་སྦྱིང་ཐོགས་པར་འོང་ངོ་། །བྱུད་མེད་ཀྱི་གན་ཏུ་རྟགས་ཆེས་ན། །རྒྱོ་ཞེས་སྦྱིང་འདོགསོ། །བྱུད་མེད་དང་སྦྱི་མཛའ་འར་སྦྱི་རུང་ན་རྒྱུང་མ་ནས། །ཐན་ཕྲིན་དང་ནོར་གྱིས། །འདྲུལ་ཆིང་། རེས་འགའ་ཕྲད་པའི་ཚེ་ཡུ། །ཞག་ཏུ་མ་ལོན་བ་དང་། །ཆེ་བཞི་ཡོད་བར་བྱས་སྟེ། སོང་དང་། སྦྱི་དབྱིདེ་ལེགསོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གནས་དེ་གཉིས་སུ་འགྲོ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱད་ཁ་འབྱུང་ཉེན་ཡོད་པའི་གནས་སུ་སོང་ན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་ཉེས་པའམ་གནོད་པ་བྱུང་བའི་ཚེ། མི་དེ་འོངས་པའི་དབང་གིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བཀྲ་མ་ཤིས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བར

འགྱུར་བའམ་གནོད་པའི་འདྲེ་ཅན་ཞེས་པའི་མིང་བདག་ལ་ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་དེང་སང་འགའ་རེས། འགྲུལ་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་ན་ཞབས་འདྲེན་ཞུ་མཁན་ཞེས་པའི་མིང་ཐོགས་ཞེས་ཟེར་ཡང་དོན་ལ་མི་འབྱོར་ཏེ། ཞུད་ཅེས་པའི་དོན་མ་དགོངས་པར་མངོན་ནོ། །

བུད་མེད་ཀྱི་གན་དུ་རྟག་པར་འགྲོ་འདུག་བྱེད་ཆེས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕོ་མོའི་འབྲེལ་བ་འདུག་ཅེས་པའི་མིང་ཐོགས་པར་འགྱུར་རོ། །བུད་མེད་དང་དོན་གཞན་གྱི་ཕྱིར་དུ་མི་མཛའ་བར་མི་རུང་ན་རྒྱང་མ་ནས་འཕྲིན་དང་ནོར་རྫས་ཀྱིས་རྒྱུ་འགྲུལ་ལམ་འདྲིས་པར་བྱ་ཞིང་། རེས་འགའ་འཕྲད་དགོས་པའི་ཚེ་ནའང་ཉིན་མོ་འཕྲད་པ་ལས་མཚན་མོ་ཞག་མ་ལོན་པར་བྱ་བ་དང་། མི་གཞན་ལྟ་བུ་བདེན་དཔང་ཡོད་པར་བྱས་ནས་སོང་དང་མི་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མི་བྱེད་པས་ལེགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༤༢ ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དོན་ལ་མཁྲེགས་འཛིན་བྱེད་པ་མི་ལེགས་པར་བསྟན་པ།

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་དོན་དྲུག་པ།

རྒྱ་ན་རེ། །དུས་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་ཆི་ལྟ་བུ། །

ཞེས་པ་ནི། དུས་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །མཚུངས་པ་ལ་། བདགི་ལྟར་སྐྱི་བྱར་སྐྱི་རུང་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བདགི་ཁ་ནས། །བྱུང་ཕན་ཆད་། ལེགས་ཉེས་སྐྱི་རྟོག་ཆིང་། བློན་སྐྱི་

ཚུགས་པ་དང་། ཡང་དག། པར། མ་ཆོངས་པའི་ཐབས་ཡོད་ན། སླ་བ་འདམ་ཞིང་། རུང་དུ་རེ་བའི་ཕྱིར། །གདོན་ལྟོ་སྟོན་བ་(གདོན་སོལ་བ)ལྟ་བུ་ཡིན། །ཉེས་པ་ཡིན་པར། རིགསྔེ། །ཞན་གྱིས། ཅི་ལྟར་བྱ་ཞེས་བློན་བཏབ་ཀྱང་། མི་བཟུབ་པ་ནི། །དུས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། །གས་པ་ལ་སྐྱི་འགྱུར་བ་ཡིན༑། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། དོན་ལ་བཟང་ངན་མཚུངས་ཀྱང་བདག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་མི་བྱར་མི་རུང་ཟེར་བ་དང་། རང་གིས་བཤད་ཕན་ཆད་དེ་ལ་ལེགས་ཉེས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་མི་བརྟག་ཅིང་། གྲོས་བྱ་རྒྱུའང་མེད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཐབས་ལེགས་པོ་གཞན་ཡོད་ན། ཐབས་གང་སླ་བ་དེ་གདམ་པར་བྱ་རུང་སོད། ཅེས་ཀྱང་བདག་གིས་སྨྲས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཟེར་བ་དེ་ནི། གདོན་གསོལ་བའམ་གདོན་ལྟོ་བའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་ལྟར་གནོད་པ་སྐྱེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས་གཞན་གྱིས་གྲོས་བྱས་ཀྱང་མི་མཉན་པ་ནི། དུས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ལེགས་པའི་བྱ་བ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་ཡིག་རྙིང་ལས། དུས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པའི་མ་ཡིག་དེ་ལྷག་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་དུས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དུས་ཆེ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་དོན་གང་རུང་ཞིག་ལ་དམ་དུ་བཟུང་ནས་གཞན་གྱིས་གནས་ལུགས་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བསྒྲོས་ཀྱང་མི་ཉན་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཆོས་མངོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ལས། དུས་ཆེ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་མང་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེའི་དབང་གིས་རིགས་པར་བསྒྲོ་བ་མི་འཛིན་པའོ་ཞེས་ཉེ་ཉོན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདི་ལའང་དེང་སང་འགའ་ཞིག་གིས། ཉེས་པ་ཡིན་པ་མཐོང་སྟེ་གཞན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེས་གྲོས་བཏབ་ཀྱང་། ཉན་དུ་མི་བཏུབ་པ་ནི་དུས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ལེགས་པར་

མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དུས་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་དོན་དང་མ་ཡིག་ལྷག་པ་ཡིན་པར་མ་དགོངས་པའོ། །

༥༣ ཕ་མའི་སློབ་གསོ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་རུང་མིན་བསྟན་པ།

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་པ།

ཅུ་ན་རེ། །ཕས་བཏམས་པ་ནི། །རྒྱང་(གཞར)ཏོན་ཅིག །།མས་བཏམས་པ་ནི། །ཞར་སོམ་ཞིག་ཆེས་བྱུང་ན། །ཕ་མ་ལ་སྨྲི་མཚུངསྟེ། །ལ་ལ་རྒྱུན་མ་ཡོན་པོའི་ཆོས་བྱེད་པ་ཡཱ་ཡོད་ན། འདི་ལྟ་བུའི་ཅིག། བཏམས་ན། མཉན་ཅིང་བསམསུ་རུང་ངམ། །

ཞེས་པ་ནི། གནའ་བོའི་གཏམ་ལས། ཕས་གདམས་པ་ནམ་ཡང་ཚིག་གི་རྐང་ངམ་རྩ་བ་ནས་ཉོན། མས་གདམས་པ་ནི་ནམ་ཡང་སེམས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་སྲོལ། འོན་ཀྱང་ཕ་མ་ཐམས་ཅད་བཟང་ངན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལ་གཡོ་སྒྱུ་དང་རྒྱུ་བྱེད་པ་ཡོད་ན། ཕ་མའི་གདམས་པའི་ཁྲིམ་ཚང་སློབ་གསོ་དེ་ལ་མཉན་རུང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཙུ་ན་རེ། །ཕ་མ་གཉིས་ལས་ཉེ་བ་སྐྱེད། བུས་ཉེས་ཀྱིས་དོན་ལྡན་པས་ན། །ལོག་པར་སྨྲི་སྟོན་ཏེ། །སྙིང་གི་ཚིག་དྲང་པོ་ལེགསུ་རེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པའི་རིགསྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་བཤད་མོད། །ཕ་མས་ཡོན་པོ་ལོག་པའི་ཚིག་བཏམསུ་ཟེར་ན། །ཕ་མའི་ཚིག་ཆེས་སྟེ། །ལོག་པར་ཚོར་བཞིན་དུ། མ་བཏང་ན། རུ་བ་ག་ལ་ཡིན།

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། བུ་ཕྲུག་ལ་ཕ་མ་གཉིས་ལས་སྙིང་ཉེ་བ་ཞིག་མེད་པས། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བུས་ཉེས་པ་བྱེད་དུ་དོགས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་སྟོན་ཏེ། བུ་ལ་ལེགས་པོ་འོང་དུ་རེ་

ནས་སྙིང་གཏམ་དྲང་པོའི་སྒོ་ནས་མིའི་ལུགས་སྟོན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་མོད། གལ་ཏེ་ཕ་མས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་དོན་བསྟན་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་ཤེས་བཞིན་དུ་འདི་ནི་ཕ་མའི་ཚིག་ཡིན་པས་གལ་ཆེ་ཞེས་མ་བཏང་ན་རུང་བ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ན་ཕ་མའི་ཚིག་ཡིན་ཡང་ལེགས་ཉེས་བརྟགས་ནས་བླང་དོར་བྱ་དགོས་ཀྱི། སྐྱུས་ཚད་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །

༤༤ རང་ཉེས་ཀྱི་ལན་པ་རང་ལ་བསྐྱེག་དགོས་པར་བཤད་པ།

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་དོན་བརྒྱད་པ།

ཉེས་པ་ཞིག་སྔར་བདག་ལས་བྱུང་བའི་ལན། །གཞན་ལ་འདསྔེ། ཕྱི་ཆད་ཆོད་པར། བྱའོ། །(ཧུ་ན་རེ ཉེས་པའི་གཞི་སྔར་བདག་ལས་བྱུང་བའི་ལན། གཞན་གྱིས་ཟླན་ན་ཁོན་བདར་ཡོད་དེ།)

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཉེས་པ་གང་རུང་ཞིག་སྔར་བདག་གིས་བྱས་ཤིང་། དེའི་ལན་མི་གཞན་གྱིས་ཟླན་ན། དེ་ལ་ཁོན་བདར་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཞུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། (ཧུ་ན་རེ ཁོན་བདའ་བའི་ས་ཆེ་ཊོ།)ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ལན་བདའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །(ཧུ་ན་རེ་ཇི་ལྟར་སུ་ལ་བདའ།) ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཁོན་དེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དང་མི་སུ་ལ་བདའ་བར་བྱ་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཞུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། (ཧུ་ན་རེ་བདག་ལ་བདའ་སྔེ་ཕྱིན་ཆད་ཆོད་པར་བྱའོ།)

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཁོན་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ལ་བདའ་བར་རིགས་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་ཐོག་མར་བདག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ལ་བདག་གིས་ཁོན་བདས་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་རྒྱུན་ཆོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

དྲི་བ་འདི་ཕུ་ནུའི་མདོའི་པར་གཞི་གཞན་པ་ན། ཅུང་ཟད་ཁ་གསལ་པོ་འདུག་པས་འདིར་དེས་ཁ་བསྐངས་པ་ཡིན་ལ། དྲི་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་དྲིས་པར་མངོན་པས་དྲི་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་མོད། །གལ་ཏེ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དྲི་བ་སོ་སོར་བྱས་ནས་བགྲངས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །

༩༥ སྣ་ཚོགས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ།

༡༽ གཞན་ལ་ཚིག་གིས་བརྟགས་མི་རུང་བར་བཤད་པ།

ཡོང་ཡཱུ། བདག་ཆེ་ཞིང་བརྩན་ཞེ་སྡེ། ཚིག་དུ་སྨི་རུང་བ་དང་། སྨྲབསྨུ་མ་བབ་པའི། །བརྟགས་ཐབས་མ་ཟེར་ཅིག །།མ་འོས་ཤིང་། སྨི་རིགས་པ་ནི། བདགི་(གཉེན་ཏེ་)བུ་དང་ཆུང་མ་ལ་ཡཱུ་སྨི་བཟོད། །(བདག་པས་ཆུང་སྟེ་)གཡོག་དང་བྲན་ལ་ཡཱུ་བྱར་སྨི་རུང་ན། གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས། །འདི་ནི་གང་ན་ཡཱུ། ས་སྦྱོར། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་བདག་ཆེ་ཞིང་བཙུན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་མི་རུང་བ་དག་དང་། སྐབས་སུ་མ་བབ་པའམ་འོས་འཚམས་ཀྱི་བར་གསེང་ལ་མ་བབ་པའི་ཚེ་བརྟགས་ཐབས་སུ་འགྱུར་བའི་གཏམ་མ་སྨྲ་ཞིག །མ་འོས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་བྱ་བ་ནི། རང་གི་བུ་དང་ཆུང་མ་ཡིན་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་མི་ནུས་སོ། །བརྟགས་ཐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། གཡོག་དང་བྲན་ལའང་བྱ་མི་རུང་ན། གཞན་ལ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རུང་བ་སྨོས་མ་དགོས་

སོ། །འདི་ནི་གནས་གང་དུའང་རུང་བའི་ས་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

༢༽ ཡ་རབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བཤད་པ།

ཡ་རབས་ཤེས་བྱ་བ་ནི། །ཆེ་ཕྲ་ཐོག་སུ་འབབ་པ་ཡིན་གྱི། །སྤྱི་ཤེས་ཤིང་ཐོག་ཏུ་སྤྱི་འབབ་པར་བྱེད་ན། །མ་རབས་ཀྱང་། །དེ་ལས་ཆེ་བྱལ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མི་ཡ་རབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཀྱང་གནད་དུ་ཁེལ་བའམ་དགོས་པའི་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་གྱི། གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་མི་འབབ་པའི་དགོས་མེད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ན་མ་རབས་རྣམས་ཀྱང་དེ་བས་ཁྱུ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

༣༽ གསང་བ་ཐུབ་དགོས་པར་བཤད་པ།

གྲོགས་ལ་། ངས་བགམསྣ། །འདི་སྐད་ཟེར་ཞེས། མ་སློད་ཅིག །།གཞན་གྱི་མན་ངག་བདག་ལ་སྨྲསྣ། །བདག་དང་མཛའ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡཱ། མ་སློད་ཆིག །བསླད་ཀྱང་བླ་བ་ཞིག་ན་ཡཱ། །བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་པ་སྐད་དུ་བྱ་བའི་རིགསོ། །ཕ་ལོག་ངན་ཆེས་མ་སློད་ཆིག །།འདི་རྣམས་བསླད་ན། །གྲོགས་བག་ཚ་ཞིང་། །ཡིད་སྤྱི་འཇོག་པར་འོང་ངོ།

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གསང་དགོས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་ན། གྲོགས་པོ་ལ་ངས་ཚོད་བགམས་ནས་ཁྱོད་ཁོ་ན་ལ་སྨྲས་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཚེ་གེ་མོ་ཞིག་གིས་འདི་སྐད་ཟེར་བར་འདུག་ཅེས་མ་བཤད་ཅིག། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་མན་ངག་ཞིག་བདག་ལ་བཤད་ན། དེ་བདག་དང་མཛའ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཟེར་ཞེས་མ་བཤད་ཅིག །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བཤད་ཀྱང་ཙུང་

བ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་བདག་རང་གི་ཚིག་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་བཤད་དགོས་ཀྱི། གཞན་གྱིས་དེ་སྐད་དུ་ཟེར་ཞེས་སྨྲ་མི་རུང་ངོ་། །གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་གང་ཞིག་ངན་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གྲོགས་པོའི་མདུན་དུ་འདི་དག་བཤད་ན། བདག་ལ་གློ་གཏད་མི་འདུག་སྙམ་དུ་གྲོགས་པོ་སྐྲག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་ཉིད་ལ་ཡིད་རྟོན་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༥༽གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ལ་མནའ་མི་འདོར་བར་བཤད་པ།

སུས་ཆེ་ཉེས་བྱང་། །དེ་ལྟར་བྱསུ་(མ་བྱས་པར་)ཀྱི་གཏང་ཞེས་མ་སྨྲ། །མནའ་མ་འདོར་ཅིག ། །ཁྲོ་བའི་སྙིང་མ་རྗེསླ་པས། །(བྱས་ཏེ་)ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ཉུར། །ཉེས་དང་མ་ཡིན་ན། །ནི། །བདག་ལ་གནོད། མ་ཡིན་ན་ནི། །མནའ་ཟློས་ཤིང་སྲུན་པར་འོང་ངོ་། །ཀྱི་བྱར་ཀྱི་རུང་ན། །མནའ་མ་བོར་བར། །བྱར་ཀྱི་རུང་བ་ཆེ་ཡོད། །ལ་ལ་ཕ་ལོགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ན། དགྲར་ལྡང་བ་ཡོད། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གང་ཟག་སུ་ཞིག་གིས་ཉེས་པ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཆེར་འཁྲུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉེས་པ་བྱས་པ་དེ་ཡན་པོར་མི་གཏོང་ཞེས་པའམ། ཡང་ན་བདག་གི་འདོད་པ་ལྟར་མ་བྱས་པར་མི་གཏོང་ཞེས་གང་སར་ཁུར་བསྒྲགས་ནས་མ་སྨྲ་ཞིག། ཉེས་བྱས་པ་དེ་ཡན་པོར་གཏོང་རེ་ཀན་ཞེས་འཕྲལ་དུ་མནའ་མ་འདོར་ཅིག། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྲོ་བའི་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་མང་བས་དེའི་གཏིང་མི་རྟོགས་ཏེ། ཁྲོ་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཕྲལ་དུ་སྨྲས་པ་རྣམས་མཐར་ཁྲོ་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྟོར་སྨྲས་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་དོན་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་ཉུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་པ་བྱས་པ

ཡིན་ན་ནི། ཤ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གཉེར་བས་ཆོག་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཐག་གཅད་དགོས་ཀྱི། ཁྲོ་སེམས་ཀྱིས་ཡན་པོར་མི་གཏོང་ཞེས་སྒྲོག་པ་དང་མནའ་འདོར་བ་སོགས་ཀྱིས་ནི། བདག་ལ་གནོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཉེས་པ་བྱས་མེད་ན་ནི། ཡན་པོར་མི་གཏོང་བར་བྱ་རྒྱུ་མེད་པས་རང་གིས་མནའ་དོར་བ་ཟློས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་སུན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱར་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན། མནའ་མ་བོར་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་བྱས་ན་བྱར་མི་རུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཡན་པོར་མི་གཏོང་བ་དང་གཏོང་རེ་ཀན་ཞེས་པ་སོགས་ཕ་རོལ་གྱིས་ཐོས་ན། ཕ་རོལ་གྱིས་མ་བཟོད་ནས་དགྲར་ལྡང་བའང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །

༥༽ བདག་བསྟོད་གཞན་སྨད་མི་བྱ་བར་བཤད་པ།

ཆེ་ལ་ཡྭ་། བདག་ལས་(གཞན་བསམ་)མཁས་(མཛངས་)རྒྱན་ཞེས་སྨྲི་བརྗོད་དོ། །ཐུར་ཕ་རོལ་བསྟོད་བདར་དང་། ཕ་རོལ་མོ་ཡྭ། དགའ། །བདག་དེ་བས་ཐྲ་ན་ཡྭ་སྨྲི་དཔྱས། །ལྷག་ན་ཡྭ་ཕྱིས་བྱས་པས། །མངོན་ཏེ། །མ་འཕྱིསོ། །ངན་སྨྲི་ཧུས་ཡྭ། བར་མངོན་དང་། །རན་པ་ཚམ་དུ་བྱའི། མ་འདར་མ་སྟོད་ཆིག །།ཕར་བསྔིང་ཞིང་། བདག་བསྟོད་པ་འདྲ་བར། ཟླུ་རོ་རོགས་ལ། འཕྲུལ་ཚིག་ནི། ཕ་ལོགས་ཀྱི་ཕྲུས་རིག་པས་ན། བདག་འཛངས་པ་འདྲ་བར། སྒོམ་ཕིང་བསྒྲགས་པའི་ཕྱིར། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཅི་ལའང་བདག་ཉིད་མི་གཞན་ལས་མཁས་པ་དང་སྤྱང་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དང་པོ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་ན། ཁོ་དགའ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བདག་ཁོ་ལས་ངན་ན་མི་སྨོད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཁོ་ལས་ལྷག་ཅིང་བཟང་

ནའང་ཕྱིས་སུ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མངོན་པར་འགྱུར་བས་རེ་ཞིག་མ་བརྗོད་ཀྱང་མི་འཕྱིའོ། །དེས་ན་བདག་ངན་པར་བརྗོད་མི་ནུས་ནའང་བར་བའམ་རན་པ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། བདག་ལ་བསྟོད་པ་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་ཕ་རོལ་པོ་ལ་བརྙས་ཤིང་རང་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕ་རོལ་པོའི་མདུན་དུ་རོགས་པ་གཞན་ལ་འཕྱ་སྨོད་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཕ་རོལ་པོས་འཕྱ་སྨོད་བྱེད་པ་དེ་ཐོས་ཤིང་རིག་ནས་བདག་གིས་བདག་ཉིད་མཛངས་པ་ཡིན་པར་ངོམ་ཞིང་སྒྲོག་པར་འདུག་སྙམ་དུ་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༤༦ དོན་མེད་ཀྱི་རྫོད་པ་མི་བྱ་བར་བཤད་པ།

གཞན་གྱི། ཚིག་སྲུན་འཇིན་བ་ཡོར་འདི་སྲུ་བདེན་ཡུ། ཕན་བ་ཆེ་དོ། །སྲུ་བརྟུན་ཡུ། གནོད་པ་ཆེ་དེ། ཚེད་སྒྱི་ཚེས། ཡངས་པར་གློད་དེ་གཞག་ན་ལེགསོ། །གྲུ་ཆོམ་དུ། ཡེངས་མ་གཏམ་མ་ཟེར་ཆིག་གཏམ་ལ་ལ། བདགི་བཞད་གད་ལ། གཞན་གྱི་ཞེར་འདེབས་པ་ཡོད་དོ།

ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱི་ཚིག་ལ་དགག་པ་བྱ་བའི་སྐབས་སུ་བདེན་རྫུན་ལ་ཕན་གནོད་མེད་པ་དང་དགོས་གལ་མི་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་དགག་སྒྲུབ་མི་བྱེད་པར་གུ་ཡངས་པོར་གློད་དེ་བཞག་ན་ལེགས་སོ། །མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་བག་མེད་དུ་གཏམ་མ་སྨྲ་ཞིག །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གིས་བཞད་གད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྨྲས་པ་ཡིན་ཡང་གཞན་ལ་ལའི་སེམས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༧༽ མངགས་པ་གོ་ཆོད་བྱ་དགོས་པར་བཤད་པ།

མངགསྣ། །ཐོས་སློས་མ་བྱ་སྟེ། །སླར་མ་ལྡོག་པར། བདགིས་ཕྱིན་ཆིང་རིག་པར་བྱོས་ཤིག །

ཅེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དོན་གང་ཙུང་ཞིག་རྩད་གཅོད་ཀྱི་ཆེད་ཡུལ་གཞན་དུ་མངགས་ན། གཞན་གྱི་ངག་ལས་གོ་ལོ་ཐོས་ལོར་བྱུང་བ་ཙམ་བརྗོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་། ལམ་བར་ནས་སླར་མི་ལྡོག་པར་རང་ཉིད་ཡུལ་དངོས་སུ་སོང་ནས་དོན་དེ་ཉིད་རིག་ཅིང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༨༽ ནོར་ལ་དམ་ལྷོད་རན་པར་བྱ་བར་བཤད་པ།

ནོར་ལ་ཏ་ཆང་ཡྰ་མ་དམ་ཞིག །དམ་ཆེས་ན། །མཛའ་ཤིང་བཤེས་པ་ལ་དགོས་ཀྱང་། །ཁྱི་སྟེར་ཏེ། །བདོག་ཀྱང་ཆི་ཙང་། འཕོན་དུ་འོངོ། ཏ་ཆང་ལྷོད་ཆེས་ན། །དྲིན་ཡྰ་ཕྱེད་པའི་སྟེང་དུ། །ཛི་ཆམ་ན། །བདགིས་ཁྱི་བཟོདེ་མ་སྦྱིན་ན། མཁོན་དུ་འོང་ངོ། །སྦྱིན་པ་ཞིག་ན་ཡྰ། །ཐོག་མ་ནས། བསམ་དཀྱིག་སྟེ། །སྦྱིན་བར། བྱས་ཕན་ཆད་། བརྟུན་མ་བྱེད་ཆིག །ཁྱི་བདོག་པ་ཆམ་ན་ཡྰ། བརྟུན་བར་ཁ་མ་ཡང་ཤིག །སྦྱིན་བར་སྐད་བཏགས་ལ། བརྟུན་བྱ་བྱ་བས། །ཉི། ཐོག་མ་ནས་མ་སློས་དང་ལེགསོ། །

ཞེས་པ་ནི། ནོར་ལ་དམ་ལྷོད་རན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དམ་ཆེས་ན་ནི། རང་གི་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ལ་དགོས་པའི་ཚེ་ནའང་མི་སྟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ནོར་ཡོད་ཀྱང་དགོས་པ་ཅི་

ཞིག་ཡོད། དེར་མ་ཟད་མཛའ་བཤེས་རྣམས་དང་ཞེ་འཁོན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཕྱོད་ཆེས་ན་ནི། སུ་ལའང་དགོས་མེད་དུ་སྟེར་བར་བྱས་པས། གཞན་གྱིས་དྲིན་མི་སེམས་པའི་ཁར་ཚོག་པ་མེད་པར་ཁྱེར་ཞིང་། ནམ་ཞིག་བདག་གིས་མ་བཟོད་དེ། མ་བྱིན་ན་ཞེ་འཁོན་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །སྦྱིན་པར་ཁས་བླངས་པན་ཆད་རྫུན་དུ་མ་སོང་བར་སྦྱིན་དགོས། གལ་ཏེ་སྦྱིན་རྒྱུ་མེད་ན་རྫུན་མི་སྨྲ་བར་ཐོག་མ་ནས་སྦྱིན་པར་ཁས་མ་བླངས་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༩༽ ཁ་བཤད་དོན་འཁྱོལ་བྱ་དགོས་པར་བཤད་པ།

ཡོང་ཡུ་ཆེ་བྱའོ་ལ། །ཁ་ལག་འཐུན་བར་བྱ་བའི་རིགས། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། སྤྱིར་ཡང་བྱ་བ་ཅི་ལའང་ཁ་བཤད་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀ་མཐུན་པར་བྱ་དགོས་པའོ། །

༡༠༽ གཏམ་ཁ་གསལ་སྨྲ་དགོས་པར་བཤད་པ།

སྨྲ་འོ་ཚིག་ལ། །རྟོགས་པའི་ཚིག་གྲོན་མ་གཞུག་ཤིག །རྟོགས་སོ་ཚིག་ལ་རིམ་འགྲོ་སྐྱེད་ཅིག །།

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། གཏམ་གང་ཞིག་སྨྲས་ཀྱང་གསལ་ཐག་ཆོད་པར་བཤད་པ་ལས་དགོས་པ་མེད་པར་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པའི་ཚིག་གི་གྲོན་གཏམ་གྱི་ནང་དུ་མ་གཞུག་ཅིག །གལ་ཏེ་གཞན་དག་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ན། རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོགས་སེལ་གྱི་

ཞབས་ཕྱི་ལེགས་པོ་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

སུས་གདམ་དྲིས་བྱུང་། ལན་ཡོན་ཆེག །།

ཅེས་སྨྲས་ཏེ། སུ་ཞིག་གིས་གདམ་དྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་གསང་བར་ལན་ལེགས་པར་ཐོབ་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

༡༡༽ མཚང་གསུམ་སྤང་བར་བཤད་པ།

ཟགས་མ་རྒོད་ཆེག །།ར་རོ་ན་རྟ་མ་བརྒྱུག་ཤིག །།ལྟེ་མཆིན་སྐྱི་དགོས་པའི། །བཞད་གད་ཁས་བརྒྱལ་བ་ཐོང་ཤིག །།འདི་གསུམ་ནི། །བདགི་མཚང་དུ་གྱུར་ཆེང་། སྲོག་དང་སྲིད་ལ་དམའོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། ཁ་མཆུའི་རྩོད་པ་ལ་རང་རྒྱལ་འདོད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་མེད་པའི་འཛེན་འཁྱེར་བྱེད་པ་དང་། ཆང་གིས་བཟི་ནས་རྟ་རྒྱུག་པ་དང་། ཁ་ལྟེ་བདེ་མོ་མཆིས་པས་དགོས་མེད་ཀྱི་བཞད་གད་ཁ་རྒྱལ་རྩོད་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོན་འཛིང་དང་ལུས་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་འབྱུང་བས་བདག་གི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། སྲོག་དང་སྲིད་ལ་ཉམས་སྨད་པ་འབྱུང་ཡང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༤༨ དྲིས་ལན་འདི་ཙམ་གྱི་ནང་དུ་མི་ཆོས་ཀྱི་གནད་རྣམས་འདུས་པར་བཤད་པ།

དྲི་བ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་པ།

ཏུ་ན་རེ། །གཞན་བཀྲི་བའི་ཐབས་ཅི་དག་མཆིས། །

ཞེས་པ་ནི། དེ་རྣམས་ལས་གཞན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཅི་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །

དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །འདིའི་ཚུལ་ལས། །ཛེ་ཡཱ་མ་ནོར་བར་གྱིས་ཤིག །མདོ་དང་། གཞུང་ཤེས་ན། །བྱོ་ཚོགི་ནང་དུ། སྐྱི་ནོར་བར་བཏང་དུ་རུང་། །བྱོ་ཚོག །དམིགསྐྱེ། བཤད་ན། །སྐྱི་མ་ཤི་བར་དུ། །ཟིན་པའི་མཐའ་སྐྱེད། །ཡེ་ནི། ཆི་བྱོ་ཚོག་ལ་། མ་ནོར་བར་རྟོགས་ཤིང་གྱིས་ཤིག །།ཤེས་བཞིན་བ་ལ་ནོར་བ་བྱུང་བ་ཡོད། །བདག་གིས་བཤད་པ་འདི་ཡཱ། །ཁ་ཆིག །ཆིག་གི་ཟུར་ཚམ་ལ། །ཆེད་ཆེ་ཞིང་། གཞུང་དུ་རུང་བ་ཡོད། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་རྗེས་སུ་དཔགས་ནས་ཐམས་ཅད་མ་ནོར་གྱིས་ཤིག །བྱ་བའི་གནད་མདོ་དང་། རྩ་དོན་དག་ལེགས་པར་ཤེས་ན། སྣང་དོར་ཀུན་ལ་དེས་འགྲེས་སྦྱོར་ཏེ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ནོར་བར་ཡང་དག་པའི་ལམ་དུ་གཏོང་ནུས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱ་བ་ཡོད་དོ་ཅོག་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་རེ་རེ་བཞིན་

དུ་བརྗོད་ན་ནི། མི་མ་ཤིའི་བར་དུ་མཐའ་ཟད་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཕྱིར་བྱ་བ་གང་ཞིག་བསྒྲུབས་ཀྱང་མ་ནོར་བར་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་ནས་སྒྲུབས་ཤིག། འོན་ཀྱང་བླང་དོར་གྱི་གནས་ཤེས་པ་གཅིག་པུས་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ། དེའི་སྟེང་དུ་ནམ་རྒྱུན་གཟབ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན། ཤེས་ཀྱང་ནོར་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་དོ། །བདག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་མདོ་འདི་རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་ལ་ནི། ཚིག་གི་ཟུར་ཙམ་ལའང་དོན་ཆེ་ཞིང་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་རྩ་དོན་དུ་གཟུང་རུང་བ་ཡོད་པས་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མི་ཆོས་ཀྱི་གནད་རྣམས་འདིར་འདུས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༤༧ མི་ཆོས་ཀྱི་ལག་ལེན་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེས་སྦྱོར་ཚུལ་བཤད་པ།

དྲི་བ་བརྒྱད་ཅུ་པ།

ཐུ་ན་རེ། །འོག་མ་ལ་ཡིད་བརྟན་ཏུཾ་ཕྱི་བརྟན། ཞེས་པ་ནི། མི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་སུ་རུང་དམ་མི་རུང་ཞེས་དྲིས་པའོ། །དེ་ལ་ཕུ་བོས་ལན་བཏབ་པ་ནི། ཕུ་ན་རེ། །བརྟན་དུ་རུང་བ་རྣམས་ལ་རྟོན་ཅིག །ཕྱི་རུང་བ་རྣམས་ལ་མ་བརྟན་ཅིག །ངན་པ་ཡོད་ན། འཛངས་པ་ཡོད། །ཆུང་དུ་ཡོད་ན། ཆེན་པོ་སྙེད། །དབུལ་པོ་སྙེད་ན། ཕྱུག་པོ་ཡོད། །བླུན་པོ་ཡོད་ན། བཟོ་བོ་སྙེད། ཀུན་ཡུ་དེ་ལྟ་སྟེ། །ཐལ་ཡུན་གཉིས་རིག་དང་ལེགས་སོ། །

ཞེས་སྨྲས་ཏེ། མི་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད། དེས་ན་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བ་རྣམས་ལ་རྟོན་ཞིང་། ཡིད་རྟོན་མི་རུང་བ་རྣམས་ལ་ནི་མ་རྟོན་ཅིག །ངན་པ་ཡོད་ན་མཛངས་པ་ཡོད། ཆུང་དུ་ཡོད་ན་ཆེན་པོ་ཡོད། དབུལ་པོ་ཡོད་ན་ཕྱུག་པོ་ཡོད། བླུན་པོ་ཡོད་ན་མཁས་པ་ཡོད་

དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་རྟོན་དུ་རུང་བ་ཡོད་ན་མི་རུང་བའང་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དང་བྱ་བ་གང་ལའང་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད་པས་འཕྲལ་ཡུན་གཉིས་ཀ་ལ་བསམ་གཞིག་ཞིབ་མོ་བྱས་ནས་བླང་དོར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་པའོ། །

འདི་ནི་དྲིས་ལན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་བསྡོམས་ཡིན་ཏེ། དོན་གང་ལའང་དྲང་སྲོག་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ནས་བརྟག་ཅིང་། འཕྲལ་ཡུན་གྱི་དུས་གཉིས་ཀ་ནས་བསམས་ན་དོན་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་དཔོག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

མཇུག་གི་དོན་བཤད་པ།

ནུ་བོ་ཤིན་དུ་ཡིད་ལ་བབ་སྟེ། །ཡང་དག་པའི་ཚིག་བདོག་པ་ནི། །སྙིང་འབབ་ཤིག་ལ་། བཏམས་པ། ལགས་ཀྱིས་། །གཞན་ལ་མ་བསྟད་ཅིག །།འདི་ལྟར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ། །བཏམས་ཤིང་། བསྟན་ནས། །འཛངས་པ་པོ་། སྤུན་ཉིས་། དེ་ནས་སོ་སོར་གྱེས་སྟེ་མཆིས་སོ། །

ཞེས་པ་ནི། ཕུ་བོས་དེ་སྐད་དུ་སྨྲས་པ་ན། ནུ་བོའི་ཡིད་ལ་ཤིན་ཏུ་བབ་བོ། །ཕུ་བོས། ཡང་དག་པའི་ཚིག་འདི་དག་ནི། སེམས་ནང་དུ་བཞག་ནས་རང་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མ་སྒྲོག་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །འདི་ལྟར་ཕུ་ནུ་གཉིས་ཀས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་དྲིས་ཤིང་གདམས་པ་བསྟན་པས་བུ་སྤུན་གཉིས་ཀའང་མི་ཆོས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོར་གྱེས་ནས་སོང་ངོ་ཞེས་པའོ། །

པའི་མདོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་འདི་ནི། ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་གི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ཤིང་། བོད་ཀྱི་དེང་སང་གི་མཁས་པ་འགའ་རེས་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་དག་ལས་སྙིགས་དོར་བཅུད་ལེན་བྱས་ཤིང་། ཡི་གེ་ཟེགས་ནས་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་མཐར་ཆགས་སུ་བཀྲལ་ཅིང་ཁ་ཚང་བར་བྱས་ཏེ། བོད་རབ་གནས་རྒྱ་ལོས་༢༠༢༣་ལོའི་ཟླ་༡༢་པའི་ཚེས་༢༨་ཉིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་པདྨ་ཅན་དུ་མཇུག་རྫོགས་པར་བྲིས་པའོ། །

རང་གཉིས་བདུད་རྩིའི་རྫིང་བུ་ནི། །
སྙོན་མེད་ངང་གིས་འགྲིབ་པ་ལ། །
བླུན་པོས་ཅི་མི་སེམས་ན་ཡང་། །
བློ་ལྡན་བློ་ནི་འཛིགས་པའི་གནས། །

----------བླ་མ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུས།